

MASACEW

TA KITABU FOLLO

Kitabu faamucogo

Izirayeli masacew ta wagati min daminana Samawilu ta kitabu flanan na, o kow to le be Masacew ta kitabu follo kono. Masacew ta kitabu follo ni a flanan bee tun ye kitabu kelen le ye. O kitabu sebega ma lon.

An be min ye nin kitabu kono, o ye Sulemani sigicogo ye masaya ra a face Dawuda no ra, ani Dawuda ta saya, ani masace Sulemani ta baaraw, ani Alabatosoba lori ta baara, ani jamana tarancogo, k'a ke fanga fla ye: woroduguyanfan mara ani sahiliyanfan mara, ani o masacew ta ko.

Ala be baraka don masace bee kelen kelen na ka kapa ni a ta Alapasiran le ye. Minw be o ko don Ala ra, ka ala werew bato, jamana halakira olugu ta kewalejuguw koson.

Jamana sahiliyanfan min ye Izirayeli mara ye, o yoro ta masacew ma tugu Ala ko, k'a soro woroduguyanfan min ye Zuda mara ye, o yoro ta masacew caman ka Ala ta sariya sira tagama.

Ala ta ciraw, i n'a fo Iliya (dow b'a fo min ma ko Eli), ani Iliyasu (dow b'a fo min ma ko Elize), olugu tun be o ja gbeleya ka mogo lasomi, janko o kana bo Matigi Ala ko ka jow son.

O ciraw k'a yira ko ka Ala ta siraw tagama, o be na ni hera ye; nka ka Ala kan bla, o be na ni toro ye jamana kono.

Kitabu konokow

Dawuda ta masaya laban (1)

Sulemani sigicogo masaya ra a face no ra (2)

Sulemani ta masaya damina (3–4)

Sulemani ta Alabatosoba loko (5–8)

Masace Sulemani ta masaya laban (9–11)

Jamana sahiliyanfan mogo ta murutiri (12–14)

Zuda ni Izirayeli ta masacew ta kow (15–16)

Cira Iliya ta wagati (17–19)

Masace Akabu ta ko (20–22)

Masace Yosafati ni masace Ahaziya ta kow (22.41–53)

Masace Dawuda korora

1 ¹ Ayiwa, masace Dawuda nana koro kosebe. O tun be birifaniw ke k'a datugu, nka o bee n'a ta, o si tun te nene bora a ra. ² O ra, a ta jamana kuntigiw k'a fo a ye ko: «An matigice masace, a to an ye sungurunin do jini i ye, min bena to i koro, k'a janto i ra, ka to ka la i koro; ni o kera, nene bena bo an matigice masace ra.»

³ O tagara yaala Izirayeli jamana yoro bee ra, ka sungurunin do jini min ce ka ji. O ka Sunamuka sunguru do le soro, min togo tun ye ko Abisagi. O nana ni ale ye masace fe. ⁴ O sunguru tun ce ka ji yere le kosebe. A nana to masace koro, k'a janto a ra. Nka masace ma jen ni a ye.

Adoniya ko a be ke masace ye

⁵ O wagati ra, Dawuda tun ka dence min soro a muso Hagiti fe, min togo tun ye ko Adoniya, ale wurira k'a yere bla kow ja fe, ka to k'a fo ko: «Ne le bena ke masace ye!» A ka sowotoro do jini, ani soboribaga dow, ani ce bilooru, minw tun be to ka bori a ta sowotoro ja fe. ⁶ Kabini Adoniya tun worora, hali lon kelen a face tun m'a ladi ka ye, walama k'a fo a ye ko «i kana nin ke». A tun ce ka ji kosebe. Ale le tun worora ka gban Abusalon na. ⁷ A tagara kuma ka ben ni Seruya dence Yohabu ye, ani sarakalasebaga Abiyatari. Olugu sonna ka don a ta jen ra. ⁸ Nka sarakalasebaga Sadoki, ani Yehoyada dence Benaya, ani cira Natan, ani Simeyi, ani Ereyi, ani Dawuda ta kerekcefariw, olugu si tun te ni a ye.

⁹ Lon do, Adoniya tagara sagaw, ani misitoranw ke saraka ye, ka misiden toroninw faga Zohleti kabakuru koro, min be Eni Rogeli koro. A balemaw, minw ye masace dencew ye, a ka olugu bee wele o saraka domuni na, ani Zuda mogo minw bee tun ye jamana jamogow ye. ¹⁰ Nka cira Natan ni Benaya ni kerekcefariw ni a balemace Sulemani, a ma son ka olugu si wele.

Natan ni Baseba tagara Dawuda fe

¹¹ A kera ten minke, Natan tagara Sulemani bamuso Baseba fe, ka taga a fo a ye ko: «Ele m'a men ko Hagiti dence Adoniya be a yere kera masace ye, k'a soro an matigice Dawuda ma foyi lon o ko ra wa? ¹² Na, ne bena i ladi ni kuma kelen ye, min be se k'a to i ye i nin kisi, ka i dence Sulemani fana nin kisi. ¹³ Taga masace Dawuda fe, i ye taga a fo a ye ko: «E, ne matigice masace, ele tun ma kari i ta jonmuso ye k'a fo ne ye ko ne

dence Sulemani le bena ke masace ye ele ko wa, ko ale le bena sigi i no ra masaya ra wa? Mun koson sisan Adoniya le nana ke masace ye?» »

¹⁴Natan k'a fo Baseba ye tuun ko: «Ka i to o kuma ra ni masace ye, ne yere bena taga yi, ka taga do fara i ta kuma kan.»

¹⁵Baseba tagara don masace fe. O wagati ra masace tun korora kosebe; Sunamuka sunguru, min ye Abisagi ye, ale le tun be a jantora masace ra. ¹⁶Baseba k'a kinbiri gban masace koru. Masace k'a jininka ko: «A be di?» ¹⁷A ko: «Ne matigice, ele yere le tun karira i ta jonmuso ye Matigi Ala, i ta Ala tugo ra, ko sigiya t'a ra, ko i dence Sulemani le bena ke masace ye i ko, ko ale le bena sigi masaya ra i no ra. ¹⁸Nka a fle, sisan Adoniya le kera masace ye, k'a soru ne matigice masace yere ma foyi lon o ko ra. ¹⁹A ka misitoranw, ani misiden toroninw, ani saga caman ke saraka ye. A ka masace dencew bee wele o domuni na, ani sarakalasebaga Abiyatari, ani kerekejama kuntigi Yohabu; nka a ma son ka i ta jonce Sulemani wele. ²⁰Nka Izirayeli jamana bee na lonin be ne matigice masace le ra, janko mogo min ka kan ka sigi masaya ra ne matigice masace no ra, i ye o tigi yira. ²¹Ni o te, lon min ni ne matigice masace nana ke ko a te yan tuun, ni i nana taga ke ni i bemaw ye, o tuma o bena ne ni ne dence Sulemani minako juguya, ka an ke i ko an ka mogo le faga.»

²²Ayiwa, ka Baseba to kuma ra ni masace ye, cira Natan nana. ²³O tagara a fo masace ye ko cira Natan nana. Natan donna masace fe, ka na a kinbiri gban k'a na biri dugu ma. ²⁴A k'a fo masace ye ko: «E, ne matigice masace, o tuma ele le k'a fo ko Adoniya le bena ke masace ye ele ko, ka sigi masaya ra i no ra wa? ²⁵Sabu bi a tagara misitoranw ni misiden toronin ni saga caman faga ka o ke saraka ye. A ka masace dencew bee wele o domuni na, ani kerekejama kuntigiw, ani sarakalasebaga Abiyatari. O ye nin ye yi, o be domuni kera a na koru, ka minnin ke, k'a fo ko: «Ala ye si di masace Adoniya ma!» ²⁶Nka ne min ye i ta baarden ye, a ma ne wele, a ma sarakalasebaga Sadoki wele, a ma Yehoyada dence Benaya wele, a ma i ta jonce Sulemani fana wele. ²⁷Yala ne matigice masace yere le ka nin ko latige wa? Mun na mogo min bena sigi masaya ra i no ra, i ma o fo anw ye, anw minw ye i ta joncew ye?»

Dawuda ko Sulemani bena sigi ale no ra

²⁸Masace Dawuda ka Natan jaabi ko: «Aw ye Baseba wele ne ye!» O k'a wele, a donna so konu ka taga lo masace na koru. ²⁹Masace karira, k'a fo Baseba ye ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman tugo ra, ale min ka ne kisi ka bo ne ta sege bee ra, ³⁰ko ne tun karira i ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tugo ra, ka min fo i ye, ko: «I dence Sulemani le bena ke masace ye ne ko, ka sigi masaya ra ne no ra,» ayiwa, ne bena o le ke bi.»

³¹Baseba k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma masace koru, k'a fo ko: «E, ne matigice masace Dawuda, Ala ye i to an koru tuma bee!»

Sulemani sigira masaya ra

(Kibaroyaw folo 29.21–25)

³²Ayiwa, Masace Dawuda ko: «Aw ye sarakalasebaga Sadoki wele ka na, ani cira Natan, ani Yehoyada dence Benaya.» O ka olugu wele, o nana masace fe. ³³Masace k'a fo o ye ko: «Aw ye ne ta baardenw wele; aw ye ne dence Sulemani yelen ne yere ta sofali kan, ka taga ni a ye fo Giyon jida yoru ra. ³⁴Ni aw sera yi, sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ye turu saninman* ke a kun na k'a ke Izirayeli masace ye. Aw ye buru fiye k'a fo ko: «Ala ye si di masace Sulemani ma!» ³⁵O ko, aw ye bo ni a ye o yoru ra, k'a blasira ka na ni a ye, a ye na sigi ne ta masasiganan kan. Ale le bena sigi masaya ra ne ko fe, sabu ne bena ale le sigi Izirayeli ni Zuda jamana pamogoya ra.»

³⁶Yehoyada dence Benaya ka masace jaabi ko: «Amina!» A ko: «Ne matigice masace ta Ala, min ye Matigi Ala ye, ale ye i ta kuma ke can ye! ³⁷Matigi Ala tora ni ne matigice masace yere ye cogo min na, a ye to ni Sulemani fana ye o cogo kelen na; Ala ye Sulemani ta fanga labonya ka teme ne matigice masace Dawuda ta fanga kan belen!»

³⁸Ayiwa, sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ni Yehoyada dence Benaya ni Keretikaw, ani Peletikaw^a ka Sulemani sigi masace Dawuda ta sofali kan, ka jigi ni a ye Giyon jida yoru ra.

³⁹Sarakalasebaga Sadoki ka sogoban ta, turu saninman* tun be min konu, yoru saninman konu. A ka o turu ke Sulemani kun na k'a sigi masaya ra. O ko, o ka buru fiye; mogo bee ka ke a fo ye ko: «Ala ye si di masace Sulemani ma!» ⁴⁰Mogo camanba gbanna o ko, dow ka ke filenw fiye ye, o bee ka ke jagari ye ka ke mankanba ci ye fo ka dugukolo yereyere.

Sulemani yafara Adoniya ma

⁴¹Adoniya ni mogo minw bee tun be ni a ye domunikeyoru ra, olugu ka o mankan men; o y'a soru o tun ka domuni ke ka ban. Yohabu ka burufiyekan men minke, a ko: «Nin ye mun mankanba le ye dugu konu tan?»

⁴²K'a to o kuma ra, sarakalasebaga Abiyatari dence Yonatan nana. Adoniya ko ale ma ko: «Na yan, sabu ele ye mogowobe le ye; sigiya t'a ra, i nana kibaronuman le fo an ye.» ⁴³Yonatan ka Adoniya jaabi ko:

^a1.38 Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya were mogo dow ye, Masace tun ka minw ta kerekedenya ra, sara ra, janko ka masace korosi (Samawilu flanan 15.18).

«Fiyewu! Kibaropuman te nin ye de! An matigice masace Dawuda le ka Sulemani ke masace ye. ⁴⁴ Masace ka sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ni Yehoyada dence Benaya ni Keretikaw ni Peletikaw bla ni a ye; o k'a layelen masace yere ta sofali kan ka taga ni a ye.

⁴⁵ «Sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ka turu saninman* ke a kun na, k'a sigi masaya ra Giyon jida yoro ra. O bora o yoro le ra, mawo nagarininba ka ke kule ci ye ka na; o mankan le bonyara ka dugu bee labo. Aw ka o mankan le men tan. ⁴⁶ Sulemani yere sigira masasiganan kan ka ban. ⁴⁷ Jamana jamawo fana nana an matigice masace Dawuda fo, k'a fo ko: «Ala ye Sulemani ke togotigi ye ka teme ele yere kan; Ala ye a ta fanga korota ka teme ele ta kan!» O tuma masace k'a kinbiri gban a ta layoro ra k'a fo ko: ⁴⁸ «Matigi Ala baraka, Izirayeli ta Ala, sabu a ka ne yere dence do sigi masaya ra ne no ra, k'a to ne yere ja ka o ye bi.»

⁴⁹ Ayiwa, Adoniya ni a nafemawo ka o kuma men minke, o bee siranninba wurira ka janjan, bee tagara a ta fan na. ⁵⁰ Adoniya yere sirankojugu fe Sulemani ja, a wurira ka taga sarakajenifen* gbanw mina^b.

⁵¹ O tagara o fo Sulemani ye ko: «Adoniya siranna masace Sulemani ja fo a tagara sarakajenifen gbanw mina, a b'a fora ko: «Masace Sulemani ye kari ne ye ko a tena a ta jonce faga ni kerekemuru ye.» ⁵² Sulemani ko: «Ni a k'a yere ke mawobe ye, hali a kunsigiden kelen tena ben dugu ma; foyi tena a soro. Nka ni a ka kojugu ke, o tuma a be faga.»

⁵³ O ko, masace Sulemani ka mawo dow ci ka taga a lajigi ka bo sarakajenifen kan. Adoniya nana ka na a kinbiri gban masace Sulemani koro. Sulemani ko a ma ko: «Taga so koro!»

Dawuda ta kumalabanw

2 ¹ Ayiwa, Dawuda sawagati nana surunya minke, a ka nin ciw fo a dence Sulemani ye; a ko: ² «A tora donin, ne bena taga mawo bee tagayoro ra. O ra, i ka kan ka baraka don i yere ra, ka ke ce ye, ³ ka Matigi Ala, i ta Ala ta koketaw ke, k'a ta siraw tagama, k'a ta cifoninw, ni a ta kumaw, ni a ta kolatigeninw, ni a ta ciw lamen, i n'a fo a sebera cira Musa ta sariya kitabu koro cogo min na; ni o kera, ni i ka taga yoro o yoro, ni i ka ko o ko ke, o bee be ja i boro; ⁴ ni o kera, fana, Matigi Ala tun ka layiri min ta ne ye, a bena o dafa; a tun ka layiri ta ne ye k'a fo ko: «Ni i ta denw ka o tagamacogo koro, ni o ka tagama can kan ne ja koro ni o jusukun bee ye, ani o nin bee, o tuma mawo do bena soro i ta denw na tuma bee, min bena sigi i no ra masaya ra Izirayeli jamana kunna.»

⁵ «Ayiwa, o ko, Seruya dence Yohabu ka min ke ne ra, ani a ka min ke Izirayeli ta kerekejama kuntigi fla ra, Neri dence Abineri, ani Yeteri dence Amasa, i ka o lon. A ka olugu faga, ka o jori seri dugu ma, i n'a fo o tun be kerekeyoro le ra, k'a soro foyi tun te an ni o mawo ce ni hera te. A ka o jori ke k'a ta cesirinan ni a ta sennasanbara lanawo. ⁶ O ra, i bena a mina ka kapa ni i ta hakiritigiya ye; nka i kana a to a ye koro k'a kunsigi gbe, ka sa hera ra, ni i m'a faga.

⁷ «Nka i ka kan ka Galadikace Barizilayi dencew minako ja; mawo minw be domuni ke ni i ye, o ye soro o mawo ra, sabu wagati min na ne tun be borira i koroe Abusalon ja, o tora ni ne ye ka ne deme.

⁸ «Gera dence Simeyi min bora Bahurimu, Boniyaminu ta mara ra, ale fana be ni i ye. Lon min ne tun be tagara Mahanayimu, ale le ka kumajugu suguya bee fo ne ma. Nka tuma min na a nana ne kunben Zuriden bada ra, ne karira a ye Matigi Ala tawo ra ko ne tena a faga. ⁹ Nka sisan, i ka kan k'a jate i n'a fo a jarakinin lo. Hakiritigi le be i ye; i ka kan ka min ke a ra i yere bena o lon. A man kan ka koro k'a kunsigi gbe, ka sa a yere ma ni i ma a faga ni muru ye.»

Dawuda sacogoya

(Kibaroyaw folo 29.26–28)

¹⁰ Ayiwa, o ko, Dawuda sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba* koro.

¹¹ Dawuda ka san binaani le ke masaya ra Izirayeli jamana kunna. A ka san wolonfla ke Heburon, ka san bisaba ni saba ke Zeruzalemu.

¹² Sulemani sigira masaya ra a face Dawuda no ra; a ta masaya sabatira kosebe.

Sulemani ka Adoniya faga

¹³ Lon do, Hagiti dence min ye Adoniya ye, ale tagara Sulemani bamuso Baseba fe. Baseba k'a pininka ko: «Hera lo wa?» Adoniya ko: «Onhon, hera lo!» ¹⁴ A ko: «Kuma do le be ne fe k'a fo i ye.» Baseba ko: «A fo!»

¹⁵ Adoniya ko: «I yere k'a lon ko ne le tun ka kan ka sigi masaya ra; Izirayelimawo bee ja lonin tun be ne le ra, ko ne bena ke o ta masace ye. Nka a ko nana yelema; masaya tagara ke ne dawoe Sulemani le ta ye, sabu Matigi Ala yere le k'a ke a ta ye. ¹⁶ Ayiwa, sisan, ne be fen kelen min jini i fe, i kana ban ka o ke ne ye!»

Baseba ko: «A fo!» ¹⁷ Adoniya ko: «Ne be i daari, a fo masace Sulemani ye ko a ye Sunamukamuso Abisagi di ne ma, ne ye a ke ne muso ye, sabu ni ele ka fen daari masace fe, a te se ka ban.» ¹⁸ Baseba k'a jaabi ko: «Ayiwa, ne k'a men; ne bena taga o ko lase masace ma i ye.»

^b1.50 Ni mawo tagara sarakajenifen gbanw mina, o koro ye ko o tigi k'a yere karifa Ala ma.

¹⁹ Baseba tagara masace Sulemani fe ko a be taga Adoniya ta kuma fo a ye; a tagara se minke, masace wurira ka lo k'a kunben, ka biri a korɔ k'a bonya, ka sorɔ ka taga sigi a ta masasiginan kan. A ko o ye na ni siginan do ye ka na o di a bamuso ma. A bamuso sigira o kan masace kininboroyanfan fe.

²⁰ A bamuso ko: «Fen fitini kelen le be ne fe k'a daari i fe; i kana ban ka o ke ne ye!» Masace ko: «Ne bamuso, a fo, ne tena ban k'a ke i ye!» ²¹ Baseba ko: «A to Sunamukamuso Abisagi ye di i korɔce Adoniya ma k'a ke a muso ye!»

²² Masace Sulemani k'a bamuso jaabi ko: «Mun koson i be Sunamukamuso Abisagi daarira k'a di Adoniya ma? Hali i ye masaya jini a ye kunkelen, sabu ni a kera cogo o cogo, ne korɔce lo. Masaya jini a ye, ale ni sarakalasebaga Abiyatari, ani Seruya dence Yohabu.»

²³ O ko, masace Sulemani karira Matigi Ala tɔgo ra; a ko: «Adoniya ka min daari, ni ne ma o jaabi ke a yere saya ye fiyewu, o tuma Ala ye kojugu suguya bee la ne kan.» ²⁴ A ko tuun ko: «Ne be kari Matigi Ala janaman tɔgo ra, ale min ka ne sigi masaya ra ne face Dawuda no ra, ka ne ta fanga sabati, ka masaya layiri ta ne ni ne ta duruja ye, ne be kari ko Adoniya be faga bi yere.»

²⁵ Masace Sulemani ka Yehoyada dence Benaya ci ko a ye taga a faga ni muru ye. Adoniya sara o cogo le ra.

Sulemani ka Abiyatari gben

²⁶ O ko, masace k'a fo sarakalasebaga Abiyatari ye ko: «Ele ye taga i sigiyoro ra Anatoti; i fana tun ka kan ni fagari le ye, nka ne tena i faga sisan, sabu i ka dununa bee tigi Ala ta jɛnɔgonya kesu* ta ka tagama ni a ye ne face Dawuda ja fe, ani i tora ni a ye a ta sege wagatiw ra.»

²⁷ Ayiwa, Sulemani ka Abiyatari bo Matigi Ala ta sarakalasebagaya baara ra o cogo le ra; o kera minke, Matigi Ala tun ka kuma min fo Eli ta somogow ta ko ra Silo, o kuma kera can ye^c.

Sulemani ka Yohabu faga

²⁸ O kow bee kibaroya sera Yohabu ma minke, ale borira ka taga Matigi Ala ta yoro saninman* kono, ka taga sarakabonan gbanw mina; sabu ale fana tun donna Adoniya ta jen ra, k'a sorɔ a tun ma son ka don Abusalon ta jen ra.

²⁹ O tagara a fo masace Sulemani ye ko Yohabu borira ka taga don Matigi Ala ta yoro saninman kono, ka lo sarakabonan korɔ yi. Sulemani k'a fo Yehoyada dence Benaya ye ko: «Taga a faga ni muru ye!»

³⁰ Benaya tagara don Matigi Ala ta yoro saninman kono k'a fo Yohabu ye ko: «Masace ko i ye bo yan!» Yohabu ko: «On-on, ne be sa yan le!» Yohabu ka min fo, Benaya tagara o fo masace ye.

³¹ Masace k'a fo Benaya ye ko: «A ka min fo, taga a ke ten. Taga a faga, i ye a su don. Ni o kera, Yohabu ka mogɔ minw faga gbansan, o fagari hake be bo ne ni ne ta somogow kan. ³² A ka mogɔ minw faga, Matigi Ala bena o hake bo a ra; sabu a benna ce fla kan, minw tun ye mogɔnumanw ye ani mogɔsobew ye ka teme ale yere kan, ka olugu faga ni kerekemuru ye, k'a sorɔ ne face Dawuda ma bo o kala ma; o ce fla tun ye Neri dence Abineri ye, Izirayeli ta kerekejama kuntigi, ani Yeteri dence Amasa, Zuda ta kerekejama kuntigi. ³³ O mogow fagari hake ye ben Yohabu ni a ta durujaw kan wagati bee. Nka Matigi Ala ta hera ye ke Dawuda ni a ta durujaw kan, ani a ta somogow ni a ta masaya kan wagati bee.»

³⁴ Ayiwa, Yehoyada dence Benaya wurira ka taga Yohabu faga ni muru ye. O tagara a su don a yere ta yoro ra, kongokolon yoro ra. ³⁵ Masace ka Yehoyada dence Benaya bla Yohabu no ra, kerekejama kuntigiya ra, ka sarakalasebaga Sadaki bla Abiyatari no ra.

Sulemani ka Simeyi faga

³⁶ O kow ko, masace ka mogow ci ka taga Simeyi wele; a k'a fo Simeyi ye ko: «Simeyi, bon do lo Zeruzalemu, i ye to o yoro ra; i kana bo ka taga yoro were. ³⁷ Ni i ka bo dugu kono lon o lon, ka Sedoron ko tige doron, i ye la a ra ko sigiya t'a ra, ko i be faga o lon na; i fagari kunko fana be ben i yere le kan.»

³⁸ Simeyi ka masace jaabi ko: «I ka min fo, o benna ne ma. Ne matigice masace ka min fo, i ta jonce bena o le ke.»

A kera ten, Simeyi tora Zeruzalemu ka wagatijan ke.

³⁹ Nka san saba temenin ko, Simeyi ta jonce fla borira ka taga Mahaka dence Akisa fe, min ye Gati mara masace ye. O tagara o ko fo Simeyi ye, ko: «I ta jonw be Gati!» ⁴⁰ Simeyi wurira o le ra k'a ta fali laben, ka taga Akisa fe Gati mara, ka taga a ta jonw yorɔjini, ka o mina ka na ni o ye ka bo Gati.

⁴¹ O tagara a fo Sulemani ye ko Simeyi bora Zeruzalemu ka taga Gati, ka seko ka na. ⁴² Masace ka Simeyi wele k'a fo a ye ko: «Yala ne tun ma kankari la i ye, ko i ye kari Matigi Ala tɔgo ra nin kuma kan, ko ni i bora ka taga yoro were lon o lon, ko i ye la a ra ko ne bena i faga wa? O lon na, i yere k'a fo ko ne ka min fo, ko o benna i ma, ko i bena a ke ten. ⁴³ Mun koson i karira kuma min na Matigi Ala tɔgo ra, i ma to o kan? Mun koson ne ka kuma min fo i ye, i ma o ke?»

^c2.27 Aw ye nin yoro fle: Samawilu fɔlɔ 2.30–36.

²⁸ Ayiwa, masace ka kiti min tige, Izirayelimogow bee ka o ko men minke, o bee ka bonyaba la masace kan; sabu o k'a ye ko a be a ta hakiritigiya sɔrɔra ka bɔ Ala yere le fe, ka kiti tige.

Izirayeli jamana jamogow

4 ¹ Masace Sulemani sigira masaya ra Izirayeli jamana bee kunna. ² A ta jamana jamogow togow ye nin ye: Sadaki mamaden Azariya, min tun ye sarakalasebaga ye, ³ ale ni Sisa dence fla, Eliyorefu ni Ahiya, olugu le tun ye seberikebagaw ye; Ahiludi dence Yosafati, ale tun ye masace ta kumalasebaga ye. ⁴ Yehoyada dence Benaya le tun ye kerekejama kuntigiba ye. Sadaki ni Abiyatari, olugu tun ye sarakalasebagaw ye. ⁵ Natan dence Azariya, ale tun ye jamanatigiw ta jamogow ye; Natan dence Zabudi, ale fana tun ye sarakalasebaga ye, ani masace yere ladibaga. ⁶ Ahisari, ale tun ye masace ta so kojanabobaga ye; Abida dence Adoniram, ale tun ye jagboyabaaraw ta ko kuntigi ye.

Sulemani ta jamanatigiw

⁷ Sulemani tun ka jamanatigi tan ni fla le sigi Izirayeli jamana bee kunna. Olugu le tun ka kan ka o janto masace ni a ta sokonmogow bee ta domuni ko ra. O bee kelen kelen tun ka kan ka lo ni masace ta domuni ko ye karo kelen san o san. ⁸ O jamanatigiw togow le ye nin ye:

Huri dence le tun be Efrayimu kuruyogow kunna.

⁹ Dekeri dence tun be Makasi mara, ani Salibimu mara, ani Beti Semesi mara, ani Elon Beti Hanan mara kunna.

¹⁰ Hesedi dence tun be Aruboti mara kunna; Soko mara ni Heferi mara bee tun ye a ta mara do ye fana.

¹¹ Aminadabu dence tun be Nafoti Dori mara kunna. Ale le tun ka Sulemani denmuso Tafati furu.

¹² Ahiludi dence Bana tun be Tanaki mara ni Megido mara kunna, ani Beti Sehan mara bee, Saritan mara korɔ, Zizireli dugumayanfan fe, k'a ta Beti Sehan, ka taga a bla fo Abeli Mehola, ani ka taga a bla fo Yokimehamu mara ko fe.

¹³ Geberi dence tun be Ramoti, Galadi mara kunna. Manase dence Yahiri ta dugu minw tun be Galadi, o duguw fana tun ye a ta mara do ye, ani Arigobu yoro minw be Basan mara ra, ani a duguba biwogow minw laminina ni kogo ye, ka o dondaw konw lalaga ni siranega ye.

¹⁴ Ido dence Ahinadabu tun be Mahanayimu mara kunna.

¹⁵ Ayimazi tun be Nefitali mara kunna. Ale le tun ka Sulemani denmuso Basimati furu.

¹⁶ Husayi dence Bana tun be Aseri ta mara ni Behaloti mara kunna.

¹⁷ Paruwa dence Yosafati tun be Isakari ta mara kunna.

¹⁸ Ela dence Simeyi tun be Boniyaminu ta mara kunna.

¹⁹ Uri dence Geberi tun be Galadi mara kunna; a tun be Amorikaw ta masace Sihon ni Basan mara ta masace Ogi ta yogow fana kunna. Jamanatigi kelen fana tun siginin be jamana bee kunna.

²⁰ O wagati ra, Zuda ta mogow, ani Izirayeli ta mogow tun ka ca i ko kogojida kenken. O tun be domuni ke, ka min o sago ma, sabu o tun be hera ra.

Sulemani ta masaya bonya

5 ¹ Ayiwa, k'a ta Efirati ba ra, ka taga a bla fo Filisikaw ta jamana ra, ani ka taga se fo Misiran jamana dance ma, Sulemani ta fanga le tun be o yogow bee kan. Sulemani si bee ra, o mogow bee tora a ta fanga korɔ, ka to ka ninsongɔ sara a ye.

² Lon o lon, Sulemani ni a ta sokonmogow tun be min domu, o ye nin ye: mugu tentennin kilo waga konkonton (9 000), ani mugu gbansan kilo waga tan ni seegi (18 000), ³ ani sokonmisi taronin tan, ani misi mugan were, minw be yaala ka bin jimi, ani saga keme; o nin te mankalaninw ni dagbew ni minanw ni kon taroninw na.

⁴ Ayiwa, jamana minw tun be ba terebenyanfan na, k'a ta Tifisa, ka taga a bla fo Gaza, Sulemani ta fanga tun be o yogow masacew bee kan; hera fana tun be ale ni jamana tow bee ce. ⁵ Sulemani ta tere bee ra, Zuda ta mogow, ani Izirayeli ta mogow bee, k'a ta Dan ka taga a bla fo Beri Seba, bee tun be hera ni laganfiya ra; bee tun be a ta rezenforo, walama a ta torosunw sene a sago ma.

⁶ Sowere waga naani^d (4 000) le tun be Sulemani fe; o sow le tun be a ta sowotorow sama. Sowotorotigi ce waga tan ni fla (12 000) le tun be a togow ra.

⁷ Jamanatigiw le tun be masace Sulemani ni a ta sokonmogow bee ta domuniw jini ka na a di o ma. Jamanatigi bee tun be o ke karo kelen san o san. O tun te son k'a to foyi ye dese a fe. ⁸ O tun be na ni simankise ni bin fana ye, masace ta yoro ra, bee ni a ta hakeya, ka na o di wotorosamasow, ani so tow ma.

Sulemani ta hakiritigiya

⁹ Ala ka hakiritigiya, ani lonniya camanba di Sulemani ma, k'a ta faamuri fana caya i ko kogojida kenken. ¹⁰ Sulemani ta hakiritigiya tun ka bon ka teme terebyanfan jamana hakiritigiw bee ta kan, ani Misiran

^d5.6 Sowere waga naani, ka kapa ni Kibaroyaw flanan 9.25 ye. A sebera kitabu dow kon ko sowere waga binaani.

jamana hakiritigiw bɛɛ. ¹¹ A ta hakiritigiya tun ka bon ni mɔgɔ bɛɛ ta ye; a tun ka bon hali ni Ezirayikacɛ Etan ta ye; Mahɔli dencew, minw ye Heman, ani Kalikɔli ni Darida ye, a ta hakiritigiya tun ka bon ni olugu bɛɛ ta ye. A tɔgɔ bɔra ka se a lamini jamanaw ta mɔgɔw bɛɛ ma. ¹² A ka zana waga saba (3 000) le fɔ, ka dɔnkiri waga kelen ni looru (1 005) seɛ. ¹³ A ka yiri suguya bɛɛ cogoya fɔ; k'a ta Liban sediriyiri ra ka taga a bla izopeyiri ra, min bɛ wuri ka yelen kogo kan. A ka beganw fana ta cogoya fɔ, ani kɔnɔw, ani fɛn fofotaw, ani jɛgɛw. ¹⁴ A ta hakiritigiya mangutu sera dugukolo masacɛ minw bɛɛ ma, dunuɲa fan bɛɛ ra, olugu bɛɛ ka mɔgɔ ci ka taga a lamɛn.

Sulemani ka jɛnɲɔgɔnya don ni Tiri masacɛ ye

(Kibaroyaw flanan 2.2–15)

¹⁵ Tiri jamana masacɛ, min ye Hiramuw ye, ale nana a mɛn ko o ka turu kɛ Sulemani kun na k'a sigi masaya ra a face Dawuda nɔ ra minke, a k'a ta mɔgɔ dɔw ci ka taga Sulemani fɔ, sabu teriya le tun bɛ ale ni Dawuda cɛ wagati bɛɛ. ¹⁶ Sulemani ka cira dɔ fana ci Hiramuw ma; a k'a fɔ a ye ko: ¹⁷ «I k'a lɔn ko kɛre tun gbanna ne face Dawuda ra fan bɛɛ ra; a ka o kɛrɛw le ke fɔ ka na a to Matigi Ala yɛrɛ ye a juguw bla a sen kɔrɔ. O le k'a to a m'a yɛrɛ sɔrɔ ka batoso dɔ lɔ Matigi Ala, a ta Ala tɔgɔ ra. ¹⁸ Nka sisan kɔni, Matigi Ala, ne ta Ala ka hera kɛ ne ye fan bɛɛ ra. Mɔgɔ si tɛ kɛrɛ kera ni ne ye, gbɛleya fana tɛ yɔrɔ si. ¹⁹ Sisan a ye nin ye, ne b'a fɛ ka so dɔ le lɔ Matigi Ala, ne ta Ala tɔgɔ ra, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ ne face Dawuda ye cogo min na, ko: «Ne bena i dence min sigi i nɔ ra masaya ra, ale le bena batoso dɔ lɔ ne ye.» ²⁰ O ra, a to o ye Liban sediriyiri dɔw tige ne ye. Ne ta baaradenw bena taga fara i ta baaradenw kan. Ne bena i ta baaradenw sara di ka kapa ni i yɛrɛ ta fɔta ye; sabu i yɛrɛ k'a lɔn ko mɔgɔ si tɛ anw na min bɛ yiritige lɔn i n'a fɔ aw Sidɔnkaw.»

²¹ Ayiwa, Hiramuw ka Sulemani ta kuma mɛn minke, a jusu diyara kosebɛ; a ko: «Ne bɛ Matigi Ala tando bi, sabu a ka dence hakiritigi di Dawuda ma, min bɛ se ka nin jamaba ta kow janabɔ.»

²² Hiramuw ka cira bla Sulemani ma k'a fɔ a ye ko: «I ka cira min ci ne ma, o cira sera ne ma. I ka min o min fɔ, ne bena o ke. Ne bena sediriyiriw ni siperesiyiriw ci i ma. ²³ Ne ta baaradenw bena yiriw ta ka bɔ Liban ka taga kɔgɔjida ra. O bena o siri ɲɔgɔn na ka o sama ji kan, ka taga ni o ye, ka taga se fɔ i janayɔrɔ ra. Ni o sera yi, o bena yiriw foni ka bɔ ɲɔgɔn na; aw yɛrɛ bena o ta ka taga ni o ye. Nka ne fana mako bɛ fɛn min na, i ye o ci ne ma; i ye domuni ci ne ma ka o ke ne ta somɔgɔw ta baro ye.»

²⁴ Ayiwa, Sulemani mako tun bɛ yiri hakeya min o min na, sediriyiri ni siperesiyiri, Hiramuw ka o bɛɛ ci a ma. ²⁵ Sulemani fana ka siman tɔni waga wɔrɔ ci Hiramuw ma, ani oliviye turu yɛrɛworɔ litiri waga kɔnɔntɔn, ko a ye o ke a ta sokɔnɔmɔgɔw ta baro ye; Sulemani tun bɛ o ke san o san.

²⁶ Matigi Ala ka hakiritigiya di Sulemani ma i n'a fɔ a tun k'a layiri ta a ye cogo min na. Hera le tun bɛ Sulemani ni Hiramuw cɛ; o fla ka jɛnɲɔgɔnya don ni ɲɔgɔn ye.

Sulemani ka Alabatosoba baarakow labɛn

(Kibaroyaw flanan 1.18; 2.1,16–17)

²⁷ Masacɛ Sulemani ka cɛ dɔw ta Izirayeli jamana bɛɛ ra, ka olugu bla jagboyabaaraw ra. O bɛɛ lajennin tun ye cɛ waga bisaba (30 000). ²⁸ A tun bɛ to ka cɛ waga tan bɔ o mɔgɔw ra ka olugu bla ka taga Liban; ni olugu ka karo kelen kɛ, o bɛ sekɔ ka na, a bɛ waga tan wɛrɛ bla ka taga. O cogo ra, bɛɛ tun bɛ karo kelen le ke Liban, ka sekɔ ka na karo fla kɛ o ta so. Adoniramuw le tun ye o jagboyabaaraw ta ko kuntigi ye.

²⁹ Donitabaga cɛ waga biwolonfla (70 000) le tun bɛ Sulemani fɛ, ani kabakurulesɛbaga cɛ waga biseegi (80 000), minw tun bɛ kabakuruw bɔ kuruw ra. ³⁰ Baarakuntigi cɛ waga saba ni kɛmɛ saba (3 300) fana tun bɛ o baarakebagaw bɛɛ ta baaraw kɔrɔsira; Sulemani ta jamanatigiw le tun bɛ o baarakuntigiw kunna.

³¹ Masacɛ k'a fɔ o ye ko o ye kabakuru belebeleba ɲumanman dɔw bɔ, ka o lɛsɛ, ko o bena kɛ Alabatosoba jusiginan kabakuruw ye. ³² Sulemani ta baaradenw, ani Hiramuw ta baaradenw, ani Gabali dugu baaralɔnbagaw ka o kabakuruw lɛsɛ; o ka Alabatosoba lɔyiriw ni a lɔkabakuruw bɛɛ labɛn.

Alabatosoba lɔcogo

(Kibaroyaw flanan 3.1–14)

6 ¹ Izirayelimɔgɔw bɔnin kɔ Misiran, a san kɛmɛ naani ni biseeginan na, o san karo flanan, min ye Ziwu karo^e ye, Sulemani ka Matigi Ala ta Alabatosoba baaraw damina; o kera a ta masaya san naaninan na Izirayeli jamana kunna.

² Masacɛ Sulemani nana o Alabatosoba min lɔ Matigi Ala ye, o Alabatosoba janya tun ye nɔngɔn^f ɲa biwɔrɔ, a bonya tun ye nɔngɔn ɲa mugan, a lɔ tun ye nɔngɔn ɲa bisaba. ³ O ka bolon dɔ lɔ Alabatosoba bonba ɲafɛyɔrɔ ra. O bolon bonya tun ye nɔngɔn ɲa mugan, i n'a fɔ Alabatosoba yɛrɛ bonya, k'a janya kɛ nɔngɔn ɲa tan.

⁴ O ka finetiri fitini dɔw kɛ Alabatosoba kogow ra, ka nɛgesansanw don o ra. ⁵ O ka sankaso bon dɔw lɔ, ka Alabatosoba bonba ni a yɔrɔ saninman bɛɛ lamini; o k'a lɔ k'a nɔrɔ Alabatosoba kogow ra, ka bonkɔnɔw kɛ a

^e6.1 Ziwu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo flanan ye.

^f6.2 Nɔngɔn ɲa kelen bɛ se ka ben metɛrɛ tarancɛ le ma.

ra. ⁶ Sankaso dugumabonw bonya tun ye nɔngɔn na looru; a cemance bonw bonya tun ye nɔngɔn na wɔwɔ, a sanfebonw bonya tun ye nɔngɔn na wolonfla. O tun ka dɔ fara Alabatosoba kogow bonya kan a kenemayɔwɔ ra, janko o sankasow bɛ biri ni berew minw ye, o ye la o yɔwɔ kan, o kana don Alabatosoba yere kogo ra.

⁷ Alabatosoba lɔtuma ra, o ka kabakuru minw lese kabakurubɔyɔwɔ ra, o ka o le ta ka Alabatosoba lɔ; o kosɔn a lɔwagati ra, kabakuru lesekan ma men, kabakuru cikan ma men, negemanfen si mankan ma men so lɔyɔwɔ yere ra. ⁸ Sankaso dugumabonw donda tun bɛ Alabatosoba woroduguyanfan fɛ. I tun bɛ don o da le fɛ, ka sɔwɔ ka yelen yelenyɔwɔ dɔ fɛ ka taga cemancebonw kɔwɔ, ka bɔ yi ka yelen ka taga sanfebonw kɔwɔ.

⁹ O ka bon lɔ ka ban minke, Sulemani ko o ye a datugu ni yiri kuturuw ni sediriyiriferenw ye. ¹⁰ Sankaso minw tun lɔra ka so lamini k'a nɔwɔ so kogo ra, olugu bɛ kelen kelen lɔ tun ye nɔngɔn na looru; sediriyiri kuturu dɔw tun sigisigira Alabatosoba kogo kan, ka o ke ka sankaso bonw biri.

¹¹ Matigi Ala kumana Sulemani fɛ, k'a fɔ a ye ko: «Ayiwa, i bɛ nin so lɔra; ¹² ni i ka tagama ka kɔpa ni ne ta cifɔninw ye, ka ne ta kolatigeninw ke, ka ne ta kumaw lamɛn, ani k'a sira tagama, o tuma ne ka layiri min ta i face Dawuda ye, ne bɛna o layiri dafa ele le ye. ¹³ Ne bɛna na, ka na sigi Izirayelimɔgɔw cɛ ra; ne tena bɔ ne ta mɔgɔw kɔ tuun, minw ye Izirayelimɔgɔw ye.»

Alabatosoba kɔnɔnɔyɔwɔ lalagacogo

¹⁴ Ayiwa, Sulemani ka bon lɔ ka ban minke, ¹⁵ a ka sediriyiriferenw lala a kɔnɔnɔyɔwɔ ra, kogo kan, k'a ta dugu ma fɔ san fɛ, ka siperesiyiriferen dɔw lala a dugumayɔwɔ ra. ¹⁶ Bonkɔnɔ min tun bɛ so kɔfeyɔwɔ ra, a ka sediriyiriw lala o fana kɔnɔnɔyɔwɔ ra, k'a ta dugu ma fɔ san fɛ. O bon janya tun ye nɔngɔn na mugan ye. O ka o bon kɔnɔnɔyɔwɔ labɛn ka o ke Alabatosoba yɔwɔ saninmanba* ye.

¹⁷ Bon min tun bɛ yɔwɔ saninman jafeyɔwɔ ra, ale janya tun ye nɔngɔn na binaani. ¹⁸ O tun ka sediriyiri minw lala yɔwɔ saninmanba kɔnɔnɔyɔwɔ ra, o ka yiriden dɔw bisigiya ke o yiriw kan, ani yirifiyeren dayelenin dɔw bisigiya. O bon kɔnɔnɔyɔwɔ bɛ tun kera sediriyiri le ye; kabakuru tun tɛ ye a yɔwɔ si ra.

¹⁹ O ka Alabatosoba yɔwɔ saninmanba labɛn ka Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu* bla o yɔwɔ ra. ²⁰ O yɔwɔ saninmanba janya tun ye nɔngɔn na mugan, k'a bonya ke nɔngɔn na mugan, k'a lɔ fana ke nɔngɔn na mugan. O ka sanin yereworo la o bon kɔnɔnɔyɔwɔ kogow bɛ kan; o ka sarakabɔnan dɔ lalaga ni sediriyiri ye, ka sanin yereworo la o yɔwɔ bɛ kan. ²¹ O ka sanin yereworo la Alabatosoba kɔnɔnɔyɔwɔ kogow bɛ kan fana. O kɔ, o ka saninjɔwɔ dɔw lalaga ka o sirisiri yɔwɔ saninmanba donda ra. O tun ka yɔwɔ saninmanba yɔwɔ bɛ ke sanin le ye. ²² O ka sanin la Alabatosoba kɔnɔnɔyɔwɔ bɛ ra. Sarakabɔnan min tun bɛ yɔwɔ saninmanba kɔwɔ, o ka sanin la o fana yɔwɔ bɛ ra.

²³ O ka seruben meleke bisigiya fla lalaga ni oliviyeyiri ye, ka o bla yɔwɔ saninmanba kɔwɔ. A bɛ janya tun ye nɔngɔn na tan. ²⁴ O seruben meleke kelen kamanw bɛ kelen kelen janya tun ye nɔngɔn na looru ye. K'a ta kaman kelen kun ma, ka taga a bla kaman tɔ kelen kun ma, o janya tun ye nɔngɔn na tan ye. ²⁵ Meleke bisigiya tɔ kelen fana kamanw janya tun ye nɔngɔn na tan, sabu o seruben meleke bisigi fla bɛ janya ni a cogoya bɛ tun ye kelen ye. ²⁶ O bɛ kelen kelen lɔ fana tun ye nɔngɔn na tan. ²⁷ O ka o seruben meleke bisigiyaw bla fɔ Alabatosoba kɔnɔnɔbon kɔwɔ. O bɛ kamanw tun foninin bɛ. Kelen ta kaman kelen kun tun bɛ sera so kogo kelen ma; tɔ kelen fana ta kaman kelen kun tun bɛ sera so kogo tɔ kelen ma. O fla ta kaman kun fla tun bɛ sera jɔgɔn ma so cemance ra. ²⁸ O ka sanin la o seruben meleke bisigiyaw fana kan.

²⁹ O ka Alabatosoba bonkɔnɔ fla bɛ kogow jɛgen ni seruben meleke dɔw bisigiya ye, ani tamarosunw bisigiya, ani yirifiyeren dɔw bisigiya. ³⁰ O ka sanin la o bonkɔnɔ fla bɛ dugumayɔwɔw ra fana.

³¹ O ka kon fla lalaga ni oliviyeyiri ye, ka o don yɔwɔ saninmanba donda ra k'a datugu. O tun ka bere looru le don kon sanfeyɔwɔ jukɔwɔ. ³² O ka seruben meleke dɔw bisigiya ni tamarosunw ni yirifiyeren dayelenin dɔw bisigiya ke o konw fla bɛ kan, ka o jɛgen, ka sanin gbasinin la o seruben melekekew ni o tamarosunw ni o yirifiyerenw bisigiyaw kan.

³³ O ka oliviyeyiri naani fana lese, ka o lɔ bonba yere donda ra. O tun ka bere naani le don kon sanfeyɔwɔ jukɔwɔ. ³⁴ O ka kon fla lalaga ni siperesiyiri ye, ka o ke yiriferen fla fla ye, ka nɛge koorinin dɔw lalaga, ka o konw don o ra. ³⁵ O ka seruben meleke dɔw bisigiya ni tamarosunw ni yirifiyeren dɔw bisigiya ke o konw fana kan ka o jɛgen, ka sanin la o bɛ kan, k'a gbasi k'a dakɔpa.

³⁶ O kɔ, o ka lukɔnɔyɔwɔ lamini ni kabakuru lesenin sira saba ye, ani sediriyiri sira kelen.

³⁷ Ayiwa, o tun ka Matigi Ala ta batoso baara damina masace Sulemani ta masaya san naaninan le ra, Zivu karo ra. ³⁸ A san tan ni kelennan na, san karo seeginan na, min ye Buli karo^g ye, Alabatosoba baara bɛ banna; o tun b'a fɛ ka fɛn o fɛn ke a ra o ka o bɛ ke ka ban. Sulemani ka san wolonfla le ke bon lɔri ra.

Sulemani ta masaso lɔri

7 ¹ Sulemani k'a yere ta masabon lɔri damina. A ka san tan ni saba le ke o bon lɔri ra, a ka sɔwɔ ka ban.

² Masabon min tɔgɔ lara ko Liban yiritu, a kɔnna ka o le lɔ. O janya tun ye nɔngɔn^h kemɛ, a bonya tun ye nɔngɔn na bilooru, a lɔ tun ye nɔngɔn na bisaba. O tun k'a biri ni sediriyiri kuturuw le ye, ka o yiriw sigi

^g6.38 Buli karo, o ye Yahudiyaw ta san karo seeginan ye.

^h7.2 Nɔngɔn na kelen bɛ se ka ben metere tarance le ma.

sediriyiri sira naani kan; olugu le tun ye a samasenw ye. ³ O ka sediriyiri tan ni looru sigiyɔɔma saba lala yiri kuturuw kan, k'a bɛ lajennin ke yiri binaani ni looru ye. O bɛ tun siginin be samasenw kan. ⁴ Finetiri sira saba le tun be bon fan bɛ ra. Sira kelen be dugumayanfan na, kelen be cemance ra, kelen be sanfeyanfan na, k'a bɛ da bɔ k'a ben ɲɔɔn ma. ⁵ O finetiriw ni o dondaw bɛ janya ni a bonya tun ye kelen ye. Finetiriw bɛ tun bɔra ka o daw ben ɲɔɔn ma.

⁶ O kɔ, Sulemani ka bon dɔ were lɔ, ka o tɔɔ la ko samasenw ta bon. O janya tun ye nɔngɔn ɲa bilooru, k'a bonya ke nɔngɔn ɲa bisaba. O bon le tun ye Liban Yiritu ta bon bolon ye; samasenw tun lɔlɔnin be a pafeyɔɔ ra.

⁷ O kɔ, o ka dɔ were lɔ ka o tɔɔ la ko masasiganan ta bon. O bon le tun be wele fana ko kititigebon, sabu Sulemani tun be kitiw tige o bon le kɔnɔ. O bon yɔɔ bɛ tun ye sediriyiri le ye, k'a ta dugu ma fɔ san fɛ.

⁸ Sulemani yere ta sibon tun lɔra yɔɔ were ra, k'a mabɔ Liban Yiritu ta bon na. Nka a bɛ lɔcogoya tun ye kelen ye.

Ayiwa, Sulemani tun ka Farawona denmuso min furu, a tun ka bon min lɔ ale ye, o bon lɔcogoya ni Liban yiritu ta bolon lɔcogoya bɛ tun ye kelen ye.

⁹ O bonw bɛ, ani kenemabonw bɛ, ani luba laminikogow bɛ, o bɛ tun lɔra ni kabakuru lesenin ɲumanmanw le ye, k'a ta dugu ma ka taga a bla fɔ san fɛ; o tun ka o kabakuruw fan fla bɛ lese ni kabakurulesenan ye, k'a dakana. ¹⁰ O tun ka kabakurubaba ɲumanman dɔw fana ke bonw jusigananw ye; o kabakuru dɔw janya tun ye nɔngɔn ɲa tan, dɔw janya tun ye nɔngɔn ɲa seegi. ¹¹ O tun ka kabakuru leseninw ni sediriyiri kuturuw sigisigi o kabakurubabaw le kan. ¹² Luba laminikogow tun lɔra ni kabakuru lesenin sira saba le ye, ani sediriyiri kuturu sira kelen, k'a ke i n'a fɔ Matigi Ala ta batoso lu kɔnɔɔyɔɔ ni a bolon tun lɔra cogo min na.

Hiramu ka Alabatosoba baarakeminanw lalaga

(Kibaroyaw flanan 3.15–5.1)

¹³ O kɔ, masace Sulemani ka mɔɔ ci ka taga Tiri, ka taga Hiramu wele. ¹⁴ Hiramu bamuso tun be bɔ Nɛfitali ta gba le ra; a face tun sara. A face tun ye Tirika le ye. Hiramu ta baara tun ye siranɛge baara le ye. Hakiritigiya ni lɔnniya tun b'a fɛ o baaraw ra; a tun be se siranɛge baara suguya bɛ ra. A nana masace Sulemani fɛ ka na masace ta baaraw bɛ ke.

Alabatosoba ta samasen lalagacogo

¹⁵ Hiramu ka samasen fla lalaga ni siranɛge ye; a bɛ kelen kelen lɔ tun ye nɔngɔn ɲa tan ni seegi, k'a lamini ke nɔngɔn ɲa tan ni fla. ¹⁶ A ka samasenw datugunanw fana lalaga ni siranɛge ye, minw bɛna bla samasenw kunna; o bɛ kelen kelen lɔ tun ye nɔngɔn ɲa looru. ¹⁷ A ka o ɲegen ni jɔ bisigiya dɔw ye, ani negejɔɔkɔw bisigiyaw. O fenw bisigiyaw ɲɔɔn wolonfla le tun be samasenw sanfeyɔɔ fla bɛ kan. ¹⁸ Hiramu ka gerenadi yiriden bisigiya sira fla lalaga ka o jɔ bisigiyaw bɛ kelen kelen lamini, ka samasenw sanfeyɔɔw ɲegen ka ɲa. ¹⁹ O tun ka sanfeyɔɔ dɔ were lalaga tuun ka o lɔ bolon samasenw kunna. O sanfeyɔɔ lɔ tun ye nɔngɔn ɲa naani ye; o tun k'a lalaga k'a ke i ko yirifiyeren bisigi. ²⁰ Samasenw sanfeyɔɔw kunna, yɔɔ dɔ tun koorinin be. O yɔɔ koorinin tun be jɔ bisigiya ni gerenadi yiriden kɛme fla kɔ fɛ, minw tun blablanin be ɲɔɔn kɔɔ, ka samasenw sanfeyɔɔw bɛ kelen kelen lamini. ²¹ O ka o samasenw fla lɔ Alabatosoba bolon ɲa fɛ. O ka kelen lɔ kininboroyanfan na, ka o tɔɔ la ko Yakini; o kɔɔ ye ko Ala be baraka di. A ka tɔ kelen lɔ numanboroyanfan na, ka o tɔɔ la ko Boozi; o kɔɔ ye ko fanga be Ala le ra. ²² O tun ka yirifiyeren bisigiya dɔ lalaga ka o bla samasenw bɛ kelen kelen kunna. O samasenw ta baara banna o cogo le ra.

Minanba lalagacogo

²³ O kɔ, Hiramu ka siranɛge yeele ka minanba koorinin lalaga. A kɔnɔ bonya tun ye nɔngɔn ɲa tan, a lɔ tun ye nɔngɔn ɲa looru, a lamini tun ye nɔngɔn ɲa bisaba.

²⁴ A ka yiriden dɔw bisigiya ke minanba da jukɔɔyɔɔ ra, k'a ɲegen k'a lamini, k'a ke sira fla. Yiriden tan le tun be nɔngɔn ɲa kelen na, ka minanba bɛ lamini. O tun ka siranɛge yeele ka o yiridenw, ani minanba bɛ le bɔ ɲɔɔn fɛ negekuturu kelen ye. ²⁵ Minanba tun siginin be misitoran siranegeraman tan ni fla le kan. Misitoran saba tun ɲasinna sahiliyanfan ma, saba tun ɲasinna terebenyanfan ma, saba tun ɲasinna woroduguyanfan ma, saba tun ɲasinna terebɔyanfan ma. O bɛ kɔfeyɔɔw tun sinna ɲɔɔn ma minanba jukɔɔyɔɔ ra. ²⁶ Minanba ta nege bonya tun ye borotege ɲa kelen ye. A tun k'a da kuturu k'a ke i ko jifiye, i ko yirifiyeren bisigi. Litiri waga biseegi (80 000) ɲɔɔn le tun be don minanba kɔnɔ¹.

Wotorow lalagacogo

²⁷ Ayiwa, Hiramu ka siranɛge wotoro tan lalaga. O wotoro bɛ kelen kelen janya tun ye nɔngɔn ɲa naani, o bonya fana tun ye nɔngɔn ɲa naani, o lɔ tun ye nɔngɔn ɲa saba. ²⁸ O wotorow lalagacogo fle nin ye: O ka siranɛge gbasi ka o ke a fan naani ye. ²⁹ A ka jara tagamasiyenw, ani misitoran tagamasiyen, ani seruben

^{17.26} Heburukan na a sebera ko: Bati ɲa waga fla.

mɛleke tagamasiyen ke a kɛrenw na, ani a nafeyɔrɔ ni a kɔfeyɔrɔ ra. A ka yirifiyeren dɔw fana bisigiya ke jaraw ni misitoranw san fe, ani o jukɔrɔ. ³⁰ Sen naani tun be wotoro bɛɛ kelen kelen na; o bɛɛ tun lalagara ni siranege ye. Senw tun donna negebere minw na, o fana tun ye siranege ye. O siranegeberew yere tun donnin be nege naani na wotoro kun naani na. O siranegeberew ni wotoro nege yere tun lalagara k'a nɔrɔ jɔgɔn na, nka a janya tun ma temɛ yirifiyeren bisigiw janya kan. ³¹ O tun ka wo koorinin dɔ bɔ wotorow bɛɛ kelen kelen sanfeyɔrɔ ra, ka o dunya ke nɔngɔn ja kelen, k'a kɔnɔ bonya ke nɔngɔn ja kelen ni tarance; o le tun ye tasabaw blayɔrɔ ye. Hiramuw ka fen dɔw bisigiya ke a kan k'a jegen. Wotoro nege yere janya ni a bonya bɛɛ tun ye kelen ye; a tun koorinin tɛ. ³² Wotoro ta sen naani tun be wotoro nege le jukɔrɔ. Senw tun donnin be negebere min na, o negebere tun nɔrɔnin be wotoro jukɔrɔyɔrɔ ra. Wotoro senw bɛɛ kelen kelen kɔnɔ tun ye nɔngɔn ja kelen ni tarance. ³³ O senw tun lalagara k'a ke i n'a fɔ sowotoro ta senw. O sendonnege, ani o nege koorininw, ani o negejuruw, ani o sen cemancenege, o bɛɛ tun lalagara ni siranege yeelenin le ye. ³⁴ Nege kuturunin minw tun be wotoro nɔngɔn naani na, olugu ni wotoro nege bɛɛ tun nɔrɔnin be jɔgɔn na. ³⁵ A ka masafugula dɔ bisigiya ke wotoro bɛɛ kelen kelen sanfeyɔrɔ ra; o fugula kɔnɔ bonya tun ye nɔngɔn ja tarance ye, ka wotoro sanfeyɔrɔ ta wo koorinin lamini. Wotoro sigira nege minw kan, ani wotoro kerefenegew, ani a sanfeyɔrɔ, o bɛɛ tun nɔrɔnin be jɔgɔn na. ³⁶ O ka seruben mɛlekew ni jaraw ni tamarosunw tagamasiyen dɔw ke wotoro nege kan, ani a kerefenegew kan, fen si bisigiya tun tɛ yɔrɔ o yɔrɔ ra, o ka dɔ ke yi, ka yirifiyerenw ke k'a lamini. ³⁷ Wotoro tan bɛɛ tun lalagara cogo kelen le ra. A tun ka nege yeele, k'a bɛɛ kelen kelen kuturu le bɔ. A bɛɛ janya ni a bonya ni a lɔ ni a cogoya bɛɛ tun ye kelen ye.

³⁸ O kɔ, Hiramuw ka siranegetasaba tan lalaga, ka o bla wotoro tan kɔnɔ. O tasaba bɛɛ kelen kelen lɔ tun ye nɔngɔn ja naani ye; litiri kemɛ seegi ni biseegi le tun be se ka don a bɛɛ kelen kelen kɔnɔ. ³⁹ O ka wotoro looru ni a tasabaw bla Alabatosoba kininboroyanfan fe, ka looru ni a tasabaw bla numanboroyanfan fe. Minanba koorinin blara Alabatosoba kininboroyanfan fe, woroduguyanfan ni terebɔyanfan cɛ.

Alabatosoba minanw bɛɛ jateda

⁴⁰ Hiramuw ka tasaw ni buguricenaw ni jifiyew fana lalaga.

A kera ten, masace Sulemani tun ka baara minw bɛɛ di a ma Matigi Ala ta batoso ko ra, a ka o bɛɛ ke ka o ban. ⁴¹ A ka samasen fla lalaga, ani o datugunan koorinin fla, min be bla samasenw kunna, ani jɔ bisigi fla, minw be bla samasenw sanfeyɔrɔw kunna, samasenw kunna, ⁴² ani gerenadi yiriden bisigiya kemɛ naani minw dulondulonnin be jɔ fla ra, yiriden sira fla tun be jɔ bɛɛ kelen kelen na, samasenw sanfeyɔrɔw kunna; ⁴³ a ka wotoro tan lalaga, ani tasaba tan minw tun blara wotoro kɔnɔ, ⁴⁴ ani minanba koorinin kelen, ani misitoran tan ni fla, minanba siginin be minw kan, ⁴⁵ ani negedagaw, ani buguricenaw, ani jifiyew.

Hiramuw tun ka o fen minw bɛɛ lalaga masace Sulemani ye, Matigi Ala ta batoso ta baara kama, o bɛɛ tun lalagara ni siranege nugunin le ye. ⁴⁶ Masace tun ko o ye o siranege yeele bɔgɔ le ra ka o fenw lalaga; o baara kera Zuriden kenegbe le ra, Sukɔti dugu ni Saritan dugu cɛ. ⁴⁷ O kɔ, masace Sulemani tagara o minanw bla Matigi Ala ta batoso kɔnɔ. Nka minanw cayakojuge fe, o ma o siranege hakeya jate tuun.

⁴⁸ Masace Sulemani ka Matigi Ala ta batoso ta minan tɔw bɛɛ lalaga fana: sarakabɔnan saninlaman, ani sarakaburuw tun be bla sanintabali min kan; ⁴⁹ ani fitinablanan saninlamanw, minw lalagara ni sanin yereworo ye; o ka looru sigi kininboroyanfan fe, ka looru sigi numanboroyanfan fe, yɔrɔ saninmanba* ja fe, ani a yirifiyeren bisigiw, ani a fitinaw, ani tasuma lalaganan saninlamanw; ⁵⁰ o ka tasaw lalaga, ani muruw, ani jifiyew, ani setiw, ani takamidonnaw; o bɛɛ kera ni sanin le ye. So kɔnɔnɔyɔrɔ ta konw, minw ye yɔrɔ saninmanba ta konw ye, ani Alabatosoba yere donda ta konw, o ka o konw donyɔrɔw bɛɛ ke ni sanin ye.

⁵¹ Ayiwa, masace Sulemani nana Matigi Ala ta batoso baaraw bɛɛ ke ka ban tuma min na, a face Dawuda tun ka fen minw bla danna Ala ye, warigbew, ani saninw, ani minan tɔw, Sulemani tagara o fenw bɛɛ bla Matigi Ala ta batoso naforoblayɔrɔ ra.

Sulemani ka jɛnɔgɔnya kesu bla Alabatosoba kɔnɔ

(Kibaroyaw flanan 5.2–6.2)

8 ¹ Ayiwa, masace Sulemani ka Izirayeli cekɔrɔbaw, ani maraw ta kuntigiw, ani a gbatigiw bɛɛ lajen a yere kɔrɔ Zeruzalemu, ka na Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu* ta ka bɔ Dawuda ta masabonba* kɔnɔ, min be Siyɔn.

² Izirayeli cɛw bɛɛ nana lajen masace Sulemani kɔrɔ, Etanimu karo ta janagbe wagati ra, min ye san karo wolonflanan ye.

³ Izirayeli cekɔrɔbaw bɛɛ nana. Sarakalasebagaw ka jɛnɔgɔnya kesu ta. ⁴ O ka Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu ta, ani Nɔgɔnkunben fanibon*, ani fen saninman minw bɛɛ tun be fanibon kɔnɔ. Sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw le ka o fenw ta ka taga. ⁵ Masace Sulemani, ani Izirayelimɔgɔ minw bɛɛ tun nana lajen a kɔrɔ, o bɛɛ tun be jɛnɔgɔnya kesu ja fe; o ka sagaw ni misiw ke saraka ye; a cayakojuge fe, mɔgɔ tun tɛ se k'a jate k'a da lɔn.

⁶ Sarakalasebagaw tagara ni Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu ye ka taga a bla a blayɔrɔ ra, Alabatosoba kɔnɔnɔyɔrɔ ra, yɔrɔ saninmanba kɔnɔ, seruben mɛlekew kamanw jukɔrɔ; ⁷ sabu seruben mɛlekew kamanw

tun foninin be jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu blayɔɔɔɔ konna. O kamanw tun ka jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu ni a ta berew bɛɛ datugu. ⁸O tun ka berew janya, k'a kɛ fɔ mɔɔɔɔ tun be se ka to yɔɔɔɔ saninman kɔɔɔ, yɔɔɔ saninmanba donda ra k'a ye; nka mɔɔɔ tun tɛ se ka to kɛnɛ ma k'a ye. O fɛnw tora o yɔɔɔ le ra yi fɔ bi.

⁹Foyi werɛ tun tɛ jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ kɛsu kɔɔɔ ni kabakuru walaka fla tɛ; Musa le tun ka o bla a kɔɔɔ Horebu kuru yɔɔɔ ra, wagati min Matigi Ala tun ka jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ don ni Izirayelimɔɔɔɔ ye, o bɔɔɔ Misiran jamana ra.

¹⁰Sarakalasebagaw nana bɔ yɔɔɔ saninman kɔɔɔ tuma min na, sankaba jamijan ka Matigi Ala ta batoso bɛɛ fa. ¹¹Sarakalasebagaw ma se ka lɔ ka sarakaw bɔ tuun sankaba kosɔn, sabu Matigi Ala ta nɔɔɔ tun ka Alabatoso fa.

¹²Sulemani ko: «Matigi Ala, ele tun k'a latige ko i be to dibiba le kɔɔɔ! ¹³Ne ka so pumanba dɔ lɔ i ye, i bena to yɔɔɔ min na, wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ!»

Sulemani ta kuma

(Kibaroyaw flanan 6.3–11)

¹⁴O kɔ, masace k'a nasin Izirayeli jama bɛɛ lajennin ma, ka dugawu kɛ o ye ka o lɔnin to.

¹⁵A ko: «Ne bɛ baraka la Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, sabu a da tun ka layiri min ta ne face Dawuda ye, a ta sebgaya ka o layiri dafa. A tun k'a fɔ a ye ko: ¹⁶«Kabini lon min na ne ka ne ta mɔɔɔɔ, Izirayelimɔɔɔɔ labɔ Misiran jamana ra, ne tun ma dugu si panawoloma Izirayeli ta gbaw si ra, k'a fɔ ko o ye so lɔ, ne tɔɔɔ be se ka sigi yɔɔɔ min na. Nka ne ka Dawuda le panawoloma k'a kɛ ne ta mɔɔɔɔ, Izirayelimɔɔɔɔ ta namɔɔɔ ye.»

¹⁷A kɔni tun be ne face Dawuda jusu ra ka Alabatosoba dɔ lɔ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tɔɔɔ ra. ¹⁸Nka Matigi Ala k'a fɔ ne face Dawuda ye ko: «I n'a fɔ a bɛ i jusu ra ka so dɔ lɔ ne tɔɔɔ ra, o miiriya min be i jusu ra o ka jɛ. ¹⁹Nka ele le tɛna o so lɔ. I dence, min ye i yere woroden ye, o le bena o so lɔ ne tɔɔɔ ra.»

²⁰Sulemani ko tuun, ko: «Matigi Ala tun ka layiri min ta, a ka o dafa. Ne nana kɛ ne face Dawuda nɔ ra, ka sigi masaya ra Izirayeli jamana konna, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na; ne ka o so lɔ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tɔɔɔ ra. ²¹Wagati min na Matigi Ala tun ka an bemaw labɔ Misiran jamana ra, a tun ka jɛnɔɔɔɔɔɔɔ min don ni an bemaw ye, o jɛnɔɔɔɔɔɔɔ kitabu be kɛsu min kɔɔɔ, ne ka o kɛsu blayɔɔɔ kɛ o so kɔɔɔ.»

Sulemani ka Ala daari

(Kibaroyaw flanan 6.12–40)

²²Ayiwa, masace Sulemani lɔra Matigi Ala ta sarakajenifen* na fe, k'a nasin Izirayeli jama bɛɛ ma, k'a boro fla kɔɔɔta san fe, k'a fɔ ko: ²³«E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala! Ele bɔɔɔɔɔnko Ala tɛ san fe, sankolo ra, walama dugu ma, dugukolo kan yan. I ta jɔn minw be i ta siraw tagama ka na ni o jusukun bɛɛ ye, i be to jɛnɔɔɔɔɔɔɔ ra ni olugu ye ka kopuman kɛ o ye. ²⁴O ra, i tun ka min fɔ i ta jɔnce ye, min ye ne face Dawuda ye, i ka o kɛ. I yere da tun ka o layiri min ta a ye, i yere boro ka o le dafa bi.

²⁵«Ayiwa, sisan Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i tun ka layiri min ta i ta jɔnce ye, min ye ne face Dawuda ye, o layiri dafa a ye. I tun k'a fɔ a ye ko: «I dence dɔ bena sɔɔɔ tuma bɛɛ, min bena sigi masaya ra ne na kɔɔɔ, Izirayelimɔɔɔɔ konna, ni o kɔni ka o tagamacogo kɔɔɔsi, ka tagama ka na ne na kɔɔɔ, i ko ele yere tagamana cogo min na.» ²⁶Ayiwa, sisan, Izirayeli ta Ala, i tun ka o kuma min fɔ i ta jɔnce ye, min ye ne face Dawuda ye, a to o kuma ye kɛ can ye sa!

²⁷«Nka yala can yere ra Ala be se ka to dugukolo kan yan wa? Sankolo ni a bonya bɛɛ lajennin, ni Ala ma se ka kun o kɔɔɔ, o tuma ne ka nin so min lɔ i ye, o bena mun le na sa? ²⁸O bɛɛ n'a ta, Matigi Ala, ne ta Ala, i toro malɔ i ta jɔnce ta daariri ni a ta makarikan na; i ta jɔnce kulekan ni a ta daarikan lamɛn bi. ²⁹I janto nin so ra su ni tere; sabu i k'a layiri ta ko i tɔɔɔ bena sigi nin yɔɔɔ le ra. I ta jɔnce be daariri min kera nin yɔɔɔ ra, o lamɛn!

³⁰«Ni i ta jɔnce ni i ta mɔɔɔɔ, Izirayelimɔɔɔɔ ka o nasin nin yɔɔɔ ma ka daariri kɛ tuma o tuma, i ye sɔn ka o ta makarikan lamɛn. I ye to i sigiyɔɔɔ ra, sankolo ra, ka o lamɛn. I ye o lamɛn ka yafa o ma.

³¹«Ni dɔ k'a mɔɔɔɔɔɔn hake ta, ni a fɔra ko o tigi ye kari o ko kosɔn, ni a ka kan ka kari i ta sarakajenifen le na fe nin so kɔɔɔ yan, ³²ele le bena to sankolo ra ka o ko lamɛn; ele yere le bena i ta jɔnw kiti tige, ka o ko panabɔ. Min jarakira, i be kiti ben o kan, k'a ta kewale kunko ben a yere kan; min jo lo, i be jo di o ma, k'a mina ka kapa ni a ta terenninya ye.

³³«Ni i ta mɔɔɔɔ, Izirayelimɔɔɔɔ nana taga kere ra, ni o juguw tagara se o ra, k'a sababu kɛ ko o ka i hake ta, ni o sekɔra ka na i fe ka na i tɔɔɔ bonya, ka daaririw, ani makarikanw fɔ i ye nin so kɔɔɔ yan, ³⁴i ye to sankolo ra ka sɔn ka o lamɛn. I ye i ta mɔɔɔɔ, Izirayelimɔɔɔɔ ta jurumunw yafa o ma; i ka jamana min di o bemaw ma, i ye o lasekɔ ka na o jamana ra tuun.

³⁵«Ni sankolo nana datugu, k'a kɛ ko sanji tɛ nana tuun, k'a sababu kɛ ko i ta mɔɔɔɔ ka i hake ta, ni o ka nasin nin so ma ka i daari, ka i tɔɔɔ bonya, ka o ta jurumunw dabra ka na i fe, ³⁶sabu o ta jurumunw ta ko ka o jusu kasi, o tuma, i ye to sankolo ra ka i ta jɔnw lamɛn, minw ye i ta mɔɔɔɔ ye, Izirayelimɔɔɔɔ; i ye o ta jurumunw yafa o ma. O ka kan ka siranuman min tagama, i ye o yira o ra, ka sanji ben dugukolo kan, i ka o dugukolo min di o ma k'a kɛ o ta ye.

³⁷ «Ni kɔngɔ nana ben jamana kan, walama banajugu, walama simancenbanaw, walama ni jɔdomutɔnw ni tumuwulenninw nana simanw cɛn, walama ni Izirayelimɔgɔw juguw nana o lamini o ta duguw kɔɔ, dugu minw lamininin bɛ ni kogow ye, ni banajugu, walama ni kojugu o kojugu le benna mɔgɔw kan, ³⁸ ni i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw bɛɛ kelen kelen jusu kasira kosebɛ o ko ra, ni o min o min ka i daari, ka makarikanw fɔ, ka o boro sin nin so ma, ³⁹ i ye to i sigiyɔɔ ra sankolo ra yi ka o lamɛn. I ye yafa o ma, ka bɛɛ sara ka kapa ni a ta kɛwale ye, sabu ele kelen le ka adamadenw bɛɛ jusukunnako lɔn. ⁴⁰ Ni o kera, o bɛna siran i ja, ka to i ta sariyaw sira kan wagati bɛɛ, nin jamana ra, i ka nin jamana min di an bɛmaw ma.

⁴¹ «Ayiwa, lonan minw tɛ i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw dɔw ye, ni olugu dɔ bɔra jamanajan dɔ ra ka na yan, i tɔgɔ kosɔn, ⁴² sabu o bɛna i tɔgɔba, ani i ta sebagaya, ani i ta baraka bonya ko mɛn, ni o dɔ nana a jasin nin so ma ka i daari, ⁴³ i ye to i sigiyɔɔ ra sankolo ra k'a lamɛn. Ni o lonan ka i daari fɛn o fɛn na, i ye o kɛ a ye, janko dugukolo siyaw bɛɛ ye i tɔgɔ lɔn, ka siran i ja, i n'a fɔ i yɛɛ ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw; o ye a lɔn ko ne ka nin so min lɔ, ko i tɔgɔ le bɛ batora o so kɔɔ.

⁴⁴ «Ni i ta mɔgɔw nana bɔ ka taga o juguw kɛɛ, ni a ka ke yɔɔ o yɔɔ ye, ni o ka o jasin i ta dugu ma, i ka dugu min janawoloma, ka o jasin nin so ma, ne ka nin so min lɔ i ye, ni o ka ele Matigi Ala daari, ⁴⁵ i ye to sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamɛn, ka lɔ ni o kunko ye.

⁴⁶ «Ni o ka i hake ta, sabu mɔgɔ si tɛ yi ni min tɛ jurumun kɛ, ni i dimina o kɔɔ ka o don o juguw boro, ni o juguw ka o mina ka taga ni o ye jɔnya ra o ta jamana ra, yɔɔjan na, walama yɔɔsurun na, ⁴⁷ o minana ka taga jamana min na, ni o tora yi ka o ta miiriya yelemɛ, ni o nimisara ka makarikanw fɔ i ye o minabagaw ta jamana ra yi, k'a fɔ ko: «An ka jurumun kɛ, an ka ko benbari kɛ, an jarakira», ⁴⁸ ka o to o jamana ra yi, o juguw ka o mina ka taga ni o ye jamana min na, ni o sekɔra ka na i fɛ ni o jusukun bɛɛ ye, ani o nin bɛɛ ye, ka o jasin nin jamana ma, i ka jamana min di o bɛmaw ma, ani ka o jasin nin dugu ma, i ka nin dugu min janawoloma, ka o jasin nin so ma, ne ka min lɔ i ye, ni o ka i daari, ⁴⁹ i ye to i sigiyɔɔ ra sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamɛn, ka lɔ ni o kunko ye. ⁵⁰ I ye yafa i ta mɔgɔw ma, sabu o ka i hake ta; ni o ka kojugu o kojugu kɛ ka i hake ta, i ye yafa o ma o bɛɛ ra, k'a to o minabagaw ye makari o ra, ⁵¹ sabu i ta mɔgɔw lo; o kera i ta ye, sabu ele le ka o labɔ Misiran jamana ta negegba tasuma ra.

⁵² «Sabari ka i janto i ta jɔncɛ ta makarikan na, ani i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw ta makarikanw; ni o ka i tɔgɔ wele tuma o tuma, i ye o lamɛn; ⁵³ sabu, ele Dunupatigi Ala, ele le ka an janawoloma ka an bɔ dugukolo siya tɔw bɛɛ cɛ ra, ka an kɛ i ta ye, i n'a fɔ i tun k'a fɔ an ye i ta jɔncɛ Musa sababu ra cogo min na, wagati min i ka an bɛmaw labɔ Misiran jamana ra.»

Sulemani ka dugawu kɛ jama ye

⁵⁴ Ayiwa, Sulemani ka nin daaririw bɛɛ fɔ, ani ka nin makarikanw fɔ Matigi Ala ye ka ban tuma min na, a wurira ka bɔ Matigi Ala ta sarakabɔnan kɔɔ, sabu a tun k'a kinbiri gban o yɔɔ le ra k'a boro fla kɔɔta san fɛ ka Ala daari. ⁵⁵ O kɔ, a wurira ka lɔ, k'a kan kɔɔta ka dugawu kɛ Izirayelimɔgɔw bɛɛ lajennin ye; a ko:

⁵⁶ «Matigi Ala baraka, sabu a ka laganfiya di a ta mɔgɔw ma, minw ye Izirayelimɔgɔw ye, i n'a fɔ a tun k'a layiri ta an ye cogo min na. A tun ka koɔuman minw bɛɛ layiri ta an ye a ta jɔncɛ Musa sababu ra, o layiri si ma to ni a ma dafa. ⁵⁷ An Matigi Ala ye kɛ ni an ye, i n'a fɔ a tun bɛ ni an bɛmaw ye cogo min na; a kana an to an kelen na, a fana kana jina an kɔ ka ye! ⁵⁸ A ye an jusukun yelemɛ ka an lana a yɛɛ fan fɛ, janko an ye a ta siraw bɛɛ tagama, ani a k'a ta kumaw ni a ta ciw ni a ta kolatigenin minw bɛɛ fɔ an bɛmaw ye, an ye o bɛɛ sira tagama. ⁵⁹ Ne ka nin kuma minw bɛɛ fɔ Matigi Ala ja kɔɔ, i ko makarikanw, o kumaw ye to Matigi Ala, an ta Ala hakiri ra su ni tere, janko a ye a ta jɔncɛ ni a ta mɔgɔw demɛ, minw ye Izirayelimɔgɔw ye; ni o mako ka kɛ fɛn o fɛn na lon o lon, a ye o kɛ o ye. ⁶⁰ Ni o kera, dugukolo siyaw bɛɛ bɛna a lɔn ko Matigi Ala le ye Ala ye, ko Ala wɛɛ tɛ yi ale kɔ. ⁶¹ O le kosɔn, aw kɔni ka kan ka tugu Matigi Ala, an ta Ala kɔ ni aw jusukun bɛɛ ye, ka tagama ka kapa ni a ta cifɔninw ni a ta kumaw ye, i n'a fɔ aw b'a kera cogo min na bi.»

Alabatosoba ta janagbe

(Kibaroyaw flanan 7.1–10)

⁶² Masace Sulemani ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka sarakaw bɔ Matigi Ala ye. ⁶³ Masace Sulemani ka ninsɔndiya sarakaw* minw bɔ Matigi Ala ye, o kera misi waga mugan ni fla (22 000); sagaw ni baw faranin jɔgɔn kan, o kera began waga kemɛ ni mugan (120 000). Masace ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka o sarakaw le bɔ ka Matigi Ala ta batoso saninya k'a bla a ta baara kama.

⁶⁴ O lon kelen na, Alabatoso lukɛnɛ cɛmanceyɔɔ min bɛ Matigi Ala ta so jafeyɔɔ ra, Masace Sulemani ka o yɔɔ saninya, janko ka sarakaw jenitaw* ani siman sarakaw* ani jenjɔgɔnya sarakaw* turuw jeni o yɔɔ ra; sabu sarakawjenifen* siranegeraman min bɛ Matigi Ala ta batoso ja fɛ, o tun dɔgɔyara sarakaw bɛɛ ma; sarakaw jenitaw, ani siman sarakaw, ani jenjɔgɔnya sarakaw turuw bɛɛ tun tɛ se ka jeni o sarakawjenifen kan.

⁶⁵ Masace Sulemani ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka janagbe kɛ o wagati ra. K'a ta Lebo Hamati, ka taga a bla fɔ Misiran kɔba kɔɔ, jama caman tun nana ka bɔ o yɔɔw bɛɛ ra, ka na lajen Matigi Ala ja kɔɔ, ka o janagbe kɛ fɔ tere wolonfla; o kɔ, o ka tere wolonfla wɛɛ kɛ, k'a bɛɛ lajennin kɛ tere tan ni naani. ⁶⁶ O tere seeginan, masace ka jama labla. Mɔgɔw ka dugawu kɛ masace ye, ka taga o ta so. Matigi Ala tun ka koɔuman minw bɛɛ

ke a ta jɔnce Dawuda ye, ani a ta mɔgow ye, minw ye Izirayelimɔgow ye, o bee jusu diyanin tun be jagarira o kow kosɔn.

Ala k'a yere yira masace Sulemani na tuun

(Kibaroyaw flanan 7.11–22)

9¹ Sulemani ka Matigi Ala ta batoso ni a yere ta masaso lɔ, ani a tun b'a fe ka fen tɔ minw bee lɔ. A banna o ra tuma min na, ²Matigi Ala k'a yere yira a ra tuun a sijaga flanan na, i n'a fɔ a tun k'a yere yira a ra cogo min na Gabahɔn.

³Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «I ka daariri ni makarikan min fɔ ne ye, ne ka o mɛn. I ka nin so min lɔ, ne bena o so ke yɔrɔ saninman ye, ka ne tɔgɔ la o so ra wagati bee. Ne ja bena ke o so ra wagati bee; ne hakiri fana bena to a ra wagati bee.

⁴«Ni ele kɔni ka tagama ne ja kɔrɔ ni jusukun kelen ye, terenninya kan, i n'a fɔ i face Dawuda k'a ke cogo min na, ani ne ka min fɔ i ye, ni i ka o ke, ni i ka ne ta cifɔninw, ani ne ta kolatigeninw sira tagama, ⁵ne bena i ta masaya sabati Izirayeli jamana kan tuma bee, i n'a fɔ ne tun k'a layiri ta i face Dawuda ye cogo min na, ko mɔgɔ dɔ bena sɔrɔ a ta denw na tuma bee, min bena sigi a nɔ ra, ka ke Izirayelimɔgow jamɔgɔ ye.

⁶«Nka ni aw kɔni ka aw yere mabɔ ne ra, aw ni aw ta denw, ni aw ma sɔn ka ne ta kumaw ni ne ta cifɔninw sira tagama, ne ka minw yira aw ra, ni aw tagara ala werew le bato, ka aw kinbiri gban olugu kɔrɔ, ⁷o tuma ne ka nin jamana min di aw ma, ne bena aw Izirayelimɔgow faran ka bɔ o jamana ra; ne ka nin so min fana saninya ka ne tɔgɔ la a ra, ne bena ban o so ra, k'a to mɔgɔw bee ye aw Izirayelimɔgow tɔgɔ don o ta zanaw ra, ka yerɛko aw ma siya tɔw bee ce ra. ⁸O ra, nin so ni a bonya bee, ni mɔgɔ o mɔgɔ nana ke teme ye a kɔrɔ, o tigi bena kabakoya fɔ ka filen fiye, k'a fɔ ko: «Mun kosɔn Matigi Ala ka nin ko jɔgɔn ke nin jamana ra, ani nin batoso ra de!» ⁹Mɔgɔw bena o jaabi, ko: «O ka o kɔ don Matigi Ala ra, o ta Ala min tun ka o bemaw labɔ Misiran jamana ra; o tagara ala werew kɔ ka taga o kinbiri gban olugu kɔrɔ ka o bato. O kosɔn Matigi Ala ka nin kojuguw bee lase o ma.» »

Sulemani ka dugu minw di Hiram ma

(Kibaroyaw flanan 8.1–18)

¹⁰Sulemani ka san mugan le ke nin so fla lɔri ra, Matigi Ala ta batoso, ani masace yere ta so. ¹¹Sulemani mako tun be sanin hakeya min o min na, ani yiri min o min, ni a kera sediriyiri ye, walama siperesiyiri, Tiri masace min ye Hiram ma ye, ale tun ka o bee di Sulemani ma; o ra Sulemani fana ka dugu mugan di Hiram ma Galile mara ra. ¹²Sulemani ka dugu minw di Hiram ma, Hiram bɔra Tiri ka na o duguw fle minke, o duguw ko ma diya Hiram ye. ¹³Hiram ko Sulemani ma: «E, ne balemace, ele sɔnna ka nin duguw le di ne ma wa?»

Hiram ka o yɔrɔ tɔgɔ la ko Kabuli, ko jamanakolon! O tɔgɔ le tora o yɔrɔ ra fɔ ka na se bi ma.

¹⁴K'a sɔrɔ Hiram tun ka sanin kilo waga saba ni keme looru (3 500) le ci Sulemani ma.

Sulemani ka baara were minw ke

¹⁵Masace Sulemani tun ka mɔgɔw bla jagboyabaara minw na, o baaraw fle nin ye: o ka Matigi Ala ta batoso ni ale yere ta so lɔ, ka Milo yɔrɔw laben ka ja, ka Zeruzalemu dugu laminikogow lɔ, ka Hazri dugu ni Megido dugu ni Gezeri dugu lɔ.

¹⁶Misiran masace min ye Farawona ye, fɔlɔfɔlɔ ale le tun tagara ben Gezeri dugu kan, ka dugu mina; a dugumɔgɔw, minw ye Kanaanakaw ye, a ka olugu faga, ka dugu jeni. O ko fe, wagati min a denmuso nana furu Sulemani ma, a ka o dugu di a denmuso ma k'a ke a ta furu bonya ye. ¹⁷Sulemani ka Gezeri dugu lɔ kokura, ani Beti Horɔn dugu min be jigijigi ra, ¹⁸ani Balati dugu, ani Tadimɔri dugu min be jamana kongoyanfan na, ¹⁹ani a ta fenmaraduguw bee, ani a tun be a ta sowotorow ni a ta sow mara dugu minw na. A tun b'a fe ka baara o baara ke, a ka o bee ke Zeruzalemu, ani Liban, ani a ta fanga tun be jamana min o min kan.

²⁰Siya dɔw tun be yi, olugu tun te Izirayelimɔgɔ dɔw ye. Olugu tun ye Hetikaw, ani Amɔrikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw ye. ²¹O siyaw ta durujaw le tun tora jamana kɔnɔ, sabu Izirayelimɔgɔw tun ma olugu halaki. Sulemani ka o mɔgɔw le bla jagboyabaara ra; o tora o le ra fɔ ka na se bi ma. ²²Sulemani ma sɔn ka Izirayelimɔgɔ si bla jagboyabaara ra. A ka o bla kerekedenya le ra; a ka dɔw ke kerekedenw ye, ka dɔw ke a ta jamana jamɔgɔw ye, ka dɔw ke a ta kerekajama kuntigiw ye, ka dɔw ke a ta kerekacew kuntigiw ye, ka dɔw ke a ta sowotoro kuntigiw ye, ka dɔw ke a ta sowotorotigiw ye. ²³Olugu le tun ye baaradenw kuntigiw ye. Baaraden minw tun be jagboyabaara kera Sulemani ye, kuntigi keme looru ni bilooru le tun be olugu kɔrsira.

²⁴Sulemani tun ka masaso min lɔ Farawona denmuso ye, Farawona denmuso nana bɔ Dawuda ta masabonba kɔnɔ ka yeleva o so kɔnɔ wagati min na, masace Sulemani ka sɔrɔ ka Milo yɔrɔw laben ka ja.

²⁵ Sulemani tun ka sarakajenifen* min lo Matigi Ala ye, a tun be to ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo o sarakajenifen kan, san o san sijaga saba; a tun be wusunan sarakaw* fana bo Matigi Ala ja koro, ka o fara o saraka tow kan. Alabatosoba baaraw daminana o cogo le ra.

²⁶ Masace Sulemani ka jirakurunba dow fana lalaga Esiyon Geberi mara ra, Elati dugu koro, Kogojiwulen da ra, Edomu jamana ra. ²⁷ Hiram k'a ta kurunboribaga dow ci ka na Sulemani ta magow deme o kurun baara ra; olugu tun ye mago dow ye minw tun ka kurun baara lon kosebe. ²⁸ O ka kurun bori jagon fe ka taga Ofiri mara ra; o sekora ka na ni sanin min ye ka na o di masace Sulemani ma, o tun ka ca ni sanin kilo waga tan ni fla (12 000) ye.

Saba jamana ta masamuso nana masace Sulemani fo

(Kibaroyaw flanan 8.1–18)

10 ¹ Ayiwa, Saba jamana ta masamuso nana Sulemani ko men; Matigi Ala ka min bee ke a ye, a ka o bee men. A nana o le ra ko a bena Sulemani ta hakiritigiya korobo k'a fle ni jininkarigbelen dow ye.

² A nana Zeruzalemu ni a nafemogwo caman ye; a nana ni jogomew ye, ani kasadiyananw, ani sanin camanba, ani luluw; o tun ka o doniw la o ta jogomew ko ra ka na. Ko o ko tun be a jusu ra, a nana kuma ni masace Sulemani ye o bee ra. ³ A ka jininkari min o min ke, Sulemani ka o bee jaabi. A ta jininkari si ma gbeleya Sulemani ma; kuma si ma ke yi ni min jaabiri ma soru Sulemani fe.

⁴ Ayiwa, Saba jamana masamuso nana Sulemani ta hakiritigiyaba ye; Sulemani ka masaso min lo, a ka o fana ye; ⁵ domuni minw be ke masace ta so, ani a ta jamana jamogow ta sigiyow, a ka o fana ye; baaraden minw be domuni ni minnifenw di magow ma, a ka olugu ta faniw ye; o be saraka jenita* minw bo Matigi Ala ta batoso koro, a ka o bee ye; a ka o ye minke, a kabakoyara fo k'a dabari ban. ⁶ A ko masace ma ko: «Ka ne to ne ta jamana ra, ne ka min men i ta baaraw ko ra, ani i ta hakiritigiya ko ra, o bee ye can le ye. ⁷ Nka ne tun ma la o kow ra, fo ne yere ja nana la a kan tuma min na. Can ra, min fora ne ye i ta ko ra, o te hali a tarance bo. Ne ka min men, i ta hakiritigiya ni i ta naforitigiya temena o bee kan pewu. ⁸ Ele ta magow koni ta ka di. I ta jamana jamogow fana ta ka di, sabu olugu be i koro yan ka to ka i ta hakiritigiyakumaw lamew wagati bee. ⁹ Matigi Ala, i ta Ala baraka, sabu i ko diyara a ye, o koson a ka i sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna. Matigi Ala be Izirayelimogow kanu ni kanuya banbari le ye, o koson a ka i ke Izirayeli masace ye, janko i ye magow ta kow janabo ni can ni terenninya ye.»

¹⁰ O ko, Saba jamana masamuso ka masace Sulemani bonya ni sanin kilo waga saba ni keme looru (3 500) ye, ani kasadiyananw, ani lulu camanba. A ka kasadiyanan hakeya min di masace Sulemani ma, mago si ma na ni o jagon ye tuun.

¹¹ Masace Hiram ta mago minw tun tagara jirakurun kan Ofiri mara ra, olugu tun sekora ka na ni sanin ye, ani santaliyiri camanba, ani luluw.

¹² Masace Sulemani ka o santaliyiri ke ka samasen dow lo Matigi Ala ta batoso koro, ani a yere ta masaso koro; a ka koraw ni goniw lalaga donkirilabagaw ye. O tun nana ni o santaliyiri min ye, o yiri hakeya jagon ma na tuun, a jagon fana ma ye tuun fo ka na se bi ma.

¹³ Ayiwa, Saba jamana masamuso jabora fen o fen fe, ani a ka fen o fen ko fo, masace Sulemani ka o bee di a ma, ka fara fen tow kan, masace yere ka fen minw bo ka o di a ma, a ta masaya bonya koson. O ko, a ni a ta magow wurira ka sekwa ka taga o ta jamana ra.

Sulemani ta naforitigiya

(Kibaroyaw flanan 1.14–17; 9.13–28)

¹⁴ Ayiwa, sanin hakeya min tun be na di Sulemani ma san o san o tun ye sanin kilo waga mugan (20 000) ye. ¹⁵ Jagokebagaw, ani fiyeerekebagaw tun be wusugu minw sara a ye, ani Arabujamana masacew, ani jamana jamogow tun be ninsongwo minw sara a ye, o si nin te o ra.

¹⁶ Masace Sulemani ka negebennan belebele keme fla lalaga ni sanin gbasinin ye; o bee kelen kelen kera ni sanin kilo wawo le ye. ¹⁷ A ka negebennan fitini keme saba fana lalaga ni sanin gbasinin ye; o bee kelen kelen kera ni sanin kilo kelen ni tarance le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o ka o negebennanw bla o bon do le koro. ¹⁸ Masace Sulemani ka masasiganan jamijan do fana lalaga ka samarin don o ra, ka sanin yereworo la a yoro bee kan. ¹⁹ Yelenyoro tun be o masasiganan na, ka senlayoro wawo ke a ra; siginan kodenyoro tun koorinin lo. Borolayoro tun be a fan fla bee ra. O tun ka jara dow bisigiya lese ka o lolu a borolayoro kelen kelen bee koro. ²⁰ O ka jara bisigiya tan ni fla lese ka o lolu masasiganan senlayoro kere fe; jara kelen tun be senlayoro fan kelen na, kelen be a fan do ra. O masasiganan jagon tun ma deri ka lalaga jamana si ta masace ye folo.

²¹ Masace Sulemani ta minnikeminanw bee tun ye sanin le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o domunikeminanw bee tun lagara ni sanin nugunin le ye. Warigbeminan tun te a ta minanw si ra, sabu warigbe tun te jate fenba ye masace Sulemani ta tere ra. ²² Jirakurunbaw tun be masace Sulemani fe; a ta

^{10.11} Santali yiri tun ye yirijumanba le ye, min songo tun ka gbelen kosebe.

kurunboribagaw ni masace Hiramun ta kurunboribagaw tun be to ka taga tagamaw ra kɔgɔji kan. San saba o san saba, o kurunbaw tun be na ni sanin ni warigbe ni samajinw ni sulaw ni makankɔnɔw ye.

²³Masace Sulemani tɔgɔ bonyara ka teme dugukolo masace tɔw bee ta kan, a ta nafortigiya ni a ta hakiritigiya kosɔn. ²⁴Mɔgɔw bee tun b'a fe ka masace Sulemani ye, janko Ala ka hakiritigiya min di a ma, ka o lamɛn. ²⁵Bee kelen kelen tun be na ni i ta bonyaw ye ka na o di a ma: fen warigberamanw, ani fen saninlaman, ani faniw, ani kerekeminanw, ani kasadiyananw, ani sow, ani sofaliw. A tun be ke ten le san o san.

²⁶Masace Sulemani ka sowotorow, ani sowotorotigi dɔw jini; sowotoro waga kelen ni sowotoro keme naani (1 400) tun b'a fe, ani sowotorotigi waga tan ni fla (12 000). A ka dɔw lataga a ta sowotoromaraduguw ra, ka dɔw bla Zeruzalemu, masace yere kɔrɔ. ²⁷Masace Sulemani ka warigbe caya Zeruzalemu, k'a ke i ko berekoro. Seditisunw fana cayara jamana kɔnɔ, i ko sikomɔrisun minw be jamana dugumayanfan na. ²⁸Masace Sulemani ta sow tun be bɔ Misiran jamana ni Silisi jamana le ra. Masace ta jagokebaga dɔw le tun be taga o san ka na ni o ye. ²⁹Sowotoro minw tun be bɔ Misiran, o bee kelen kelen sɔngɔ tun ye warigbe keme wɔrɔ; so kelen sɔngɔ tun ye warigbe keme ni bilooru. O tun be na ni so dɔw ye, ka na o fiyeere Hetikaw ta masacew fana ma, ani Sirikaw ta masacew.

Sulemani ta musow

11 ¹Masace Sulemani ka siya were muso caman kanu ka o furu, ka fara Farawona denmuso kan. Mohabukamusow tun b'a fe, ani Amɔnkamusow, ani Edɔmukamusow, ani Sidɔnkamusow, ani Hetikamusow. ²O musow tun bɔra siya werew le ra; k'a sɔrɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Izirayelimɔgɔw ye o siyaw ta ko le ra, ko: «Aw kana o dɔ ta furu ra, aw fana kana a to o ye na aw fe furu ra; ni o te, sigiya t'a ra, o bena ke sababu ye ka aw hakiri yelema, ka aw nege ka taga o ta alaw bato.» Nka o bee n'a ta, masace Sulemani tara kanuya fe ka nɔrɔ o siyaw ta musow le ra. ³Muso keme wolonfla tun b'a fe, minw tun ye masadenw ye, ka fara jɔnmuso keme saba kan, a tun ka minw fana ke a musow ye. O musow le kera sababu ye k'a hakiri yelema, ⁴sabu masace Sulemani nana kɔrɔ wagati min na, a ta musow k'a hakiri yelema ka taga ala werew kɔ. O ra, a ma tugu Matigi Ala, a ta Ala kɔ ni a jusukun bee ye tuun, i n'a fɔ a face Dawuda tun k'a ke cogo min na. ⁵A tugura Sidɔnkaw ta ala musoman kɔ, min ye Asera ye, ka o bato; a tugura Amɔnkaw ta ala haramunin fana kɔ, min ye Molɔki ye, ka o fana bato. ⁶Sulemani ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔrɔ. A ma tugu Matigi Ala kɔ ni a jusukun bee ye, i n'a fɔ a face Dawuda tun k'a ke cogo min na. ⁷A kera ten, kongori min be Zeruzalemu terebɔyanfan na, masace tagara sɔnnikeyɔrɔ dɔ lɔ o yɔrɔ ra Kemɔsi ye, min ye Mohabukaw ta ala haramunin ye; a ka dɔ fana lɔ Molɔki ye, min ye Amɔnkaw ta ala haramunin ye. ⁸A kera ten, a ka sɔnnikeyɔrɔ dɔw lɔ a ta siya were musow bee ta alaw ye, janko o bee ye se ka kasadiyananw ni sarakaw bɔ o ta alaw ye.

Matigi Ala ka Sulemani jaraki

⁹Matigi Ala dimina masace Sulemani kɔrɔ, sabu a k'a hakiri yelema ka bɔ Matigi Ala kan, Izirayeli ta Ala min tun k'a yere yira a ra fɔ sijaga fla; ¹⁰k'a sɔrɔ Matigi Ala tun kumana a fe nin ko ra, ko a kana tugu siya werew ta alaw kɔ. Nka Matigi Ala ka min fɔ, masace Sulemani ma o ke.

¹¹O ra, Matigi Ala k'a fɔ Sulemani ye ko: «I n'a fɔ i ka nin le ke, ani ne tun ka jenpɔgɔnya* min don ni i ye i ma to o kan, ani ne tun ka ci minw fɔ i ye, i ma o ke, ne bena masaya bɔsi ka bɔ i boro, k'a di i ta baarden dɔ ma. ¹²Nka i face Dawuda kosɔn, ne tena o ke i yere ja na. Ne bena masaya bɔsi i dence ta tere le ra. ¹³Ne tena masaya bee le bɔsi fana; ne bena i dence to masaya ra Izirayeli gba kelen kunna, ne ta jɔnce Dawuda kosɔn, ani Zeruzalemu dugu kosɔn, ne ka o dugu min janawoloma k'a ke ne ta dugu ye.»

Ala ka mɔgɔ minw lawuri Sulemani kama

¹⁴Ayiwa, Matigi Ala nana ce dɔ lawuri ka o ke masace Sulemani jugu ye; o ce kera Edɔmukace Hadadi ye. Ale tun ye Edɔmu masace dence dɔ le ye.

¹⁵Wagati min na masace Dawuda tun be kere ra ni Edɔmukaw ye, Dawuda ta kerekejama kuntigi min ye Yohabu ye, ale tagatɔ, ko a be taga Izirayeli ta kerekeden faganinw sutara, a tun ka Edɔmu jamana cew bee faga. ¹⁶Yohabu ni Izirayeli kerekejama bee tun tora Edɔmu ka se fɔ karo wɔrɔ, fɔ ka taga Edɔmu jamana cew bee faga ka ban pewu. ¹⁷O wagati le ra, Hadadi tun borira ka taga Misiran, ni Edɔmuka dɔw ye, minw tun ye a face ta baardenw ye. O wagati ra, Hadadi tun ye kanbelennin le ye belen. ¹⁸Hadadi ni a nɔfemɔgɔw bɔra Madiyan mara ra, ka taga Paran. O ka Paran ce dɔw fana fara o yere kan, ka taga se Misiran masace Farawona fe. Farawona ka bon dɔ di o ma, ka to ka o baro, ka dugukolo dɔ fana di o ma. ¹⁹Hadadi ko diyara Farawona ye, fɔ Farawona nana a muso dɔgɔmuso furu a ma, a muso min ye masamuso Tapenesi ye. ²⁰Tapenesi dɔgɔmuso ka dence woro Hadadi ye; o ka o tɔgɔ la ko Genubati. Tapenesi ka o den lamɔ masace Farawona ta so kɔnɔ; a kera ten Genubati tora Farawona ta so kɔnɔ ni Farawona dencew ye.

²¹Ayiwa, Hadadi nana to Misiran k'a men ko masace Dawuda sara, ka taga fara a bemaw kan, ko a ta kerekejama kuntigi min tun ye Yohabu ye, ko o ka ale faga. Hadadi k'a fɔ o le ra Farawona ye ko: «A to ne ye

taga ne ta jamana ra ten.»²² Farawona k'a jininka ko: «Mun le desera i boro ne fe yan, fɔ i ko i be taga i ta jamana ra?» Hadadi k'a jaabi ko: «Foyi, nka o be n'a ta, a to ne ye taga.»

²³ O kɔ, Ala ka ce do were lawuri ka o ke Sulemani jugu do were ye tuun. O ce tun ye Eliyada dence Rezon ye; ale tun borira ka bo a matigice Hadadezeri fe, min ye Soba jamana masace ye.²⁴ Wagati min na masace Dawuda tun ka Rezon matigice ta magow halaki, o wagati le ra, Rezon tun ka mago dow tugu a yere ko, ka ke olugu namago ye. Rezon ni o magow tagara Damasi, ka taga sigi o yoro ra, ka ke o yoro kuntigi ye.²⁵ Rezon kera Izirayelimogow jugu ye Sulemani ta masaya wagati be ra; o wagati kelen le ra, Hadadi fana tun be kojugu caman kera Izirayelimogow ra. Rezon kera Siri jamana masace ye; a ka Izirayelimogow koninya kosebe.

Ala ko a bena masaya di Yerobohamu ma

²⁶ Ayiwa, Nebati dence Yerobohamu fana tun wurira masace Sulemani kama. Ale tun ye masace Sulemani ta jamana namago do le ye; Efirayimuka tun lo, a tun bora Sereda dugu konɔ. A face tun sara k'a bamuso kelen to; a bamuso togo tun ye ko Zeruwa.²⁷ A wurira masace Sulemani kama cogo min na, o fle nin ye. O wagati y'a soro masace Sulemani tun be Milo yoro labenna ka ja, ani k'a face Dawuda ta masabonba kogow wo dow datugu.²⁸ Yerobohamu tun ye kanbelen barakaman jagbelen do le ye. Masace Sulemani k'a baaraketo ye minke, Yusufu ta mago minw tun be jagboyabaaraw kera, a k'a sigi olugu be kunna ka o koro.

²⁹ Lon do, Yerobohamu bora Zeruzalemu ka taga ben ni Ala ta cira do ye sira ra, min togo tun ye ko Ahiya; ale tun be bora Silo. Deregebakura do le tun be Ahiya ra. O ce fla doron le tun tagara ben ni jagon ye kongo konɔ yi.³⁰ Deregebakura min tun be Ahiya ra, Ahiya ka o mina k'a faranfaran k'a ke fo kunkurun tan ni fla.³¹ A ko Yerobohamu ma ko: «Kunkurun tan ta! Sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «A fle, ne bena masaya bosi Sulemani na, ka ele sigi masaya ra Izirayeli ta gba tan kunna.³² Nka ne bena gba kelen to a fe ne ta jonce Dawuda koson, ani Zeruzalemu dugu koson, ne ka o dugu min panawoloma Izirayeli ta gbaw ta dugu tow be ce ra, k'a ke ne ta dugu ye.³³ Ne bena o ke, sabu o banna ne ra, ka taga o kinbiri gban Sidonkaw ta ala musoman koro, min ye Asera ye, ka o bato, ani Mohabukaw ta ala min ye Kemosi ye, ani Amonkaw ta ala min ye Moloki ye; o ma son ka ne ta siraw tagama. Ko minw terennin lo ne ja koro, o ma o ke; o ma ne ta cifoninw ni ne ta kolatigeninw sira tagama i n'a fo Sulemani face Dawuda k'a ke cogo min na.³⁴ Nka ne tena masaya bosi Sulemani yere le ra; ne bena a to kuntigiya ra fo ka taga a sa. Ne bena o ke ne ta jonce Dawuda le koson, ne tun ka min panawoloma; sabu ale ka ne ta kumaw ni ne ta cifoninw be sira tagama.³⁵ Ne bena masaya bosi Sulemani dence le boro, ka ele sigi masaya ra Izirayeli ta gba tan kunna.³⁶ Ne bena gba kelen di Sulemani dence ma, janko ne ta jonce Dawuda dence do ye to masaya ra wagati be ne ja koro Zeruzalemu dugu konɔ, ne ka o dugu min panawoloma ka ne togo sigi o dugu ra.³⁷ Ele koni, ne bena ele sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna; min o min ka i diya, i bena o ke.³⁸ Ne ka kuma minw fo i ye, ni i ka son ka o be lamen, ka son ka ne ta siraw tagama, ani ko minw terennin lo ne ja koro ni i ka o ke, ka ne ta cifoninw ni ne ta kumaw be sira tagama, i n'a fo ne ta jonce Dawuda k'a ke cogo min na, o tuma ne bena ke ni i ye, ka i ta somogow to masaya ra tuma be, i n'a fo ne k'a ke Dawuda ye cogo min na; ne bena Izirayeli jamana di i ma.³⁹ Ne bena Dawuda ta duruja majigi o cogo le ra; nka o majiginin tena to ten wagati be.» »

⁴⁰ Ayiwa, o kow ko, masace Sulemani ko a be Yerobohamu faga. Yerobohamu wurira o le ra ka bori ka taga Misiran, Sisaki fe, min tun ye Misiran masace ye. A tora Misiran fo ka taga se Sulemani saya ma.

Sulemani ta masaya laban

(Kibaroyaw flanan 9.29–31)

⁴¹ Ayiwa, masace Sulemani ta ko tow, a ka ko minw be ke, ani a ta hakiritigiya, o be sebera Sulemani ta kow kitabu le konɔ.⁴² Sulemani ka wagati min ke masaya ra Zeruzalemu, ani Izirayeli jamana be kunna, o kera san binaani.⁴³ O kɔ, Sulemani sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a face Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Robohamu sigira masaya ra a no ra.

Robohamu ma Izirayelimogow lamen

(Kibaroyaw flanan 10.1–15)

12¹ Robohamu tagara Sikemu, sabu Izirayelimogow be tun tagara lajen Sikemu ko o b'a ke masace ye.² Nebati dence Yerobohamu ka o kuma men; o y'a soro ale belen tun be Misiran, sabu a tun borira masace Sulemani ja ka taga dogo Misiran. Yerobohamu tun siginin be Misiran le.³ O tagara a wele ka na. A ni Izirayeli jama be lajennin tagara kuma Robohamu fe. O k'a fo Robohamu ye ko: ⁴ «I face koni tun ka doniba le la an kan. Nka ni ele ka son ka an bo o jagboyabaaraw ra, ani i face ka doniba min la an kan, ni i ka o doni fiyanya an kan, o tuma an bena to ka baara ke i ye.»

⁵ Robohamu ka o jaabi ko: «Aw ye taga folo; ni tere saba temena, aw ye seko ka na ne fe.» Mogo wurira ka taga.

⁶ Ayiwa, cekoroba minw tun be jamana namagoya ra ni Robohamu face Sulemani ye k'a face to si ra, masace Robohamu ka o cekorobaw jininka ko: «Aw b'a fe ne ye nin magow jaabi di le?»⁷ Olugu kumana a fe,

k'a fɔ a ye ko: «Ni i kɔni ka i yere ke nin mɔgɔw ta baaraden ye bi, ka o jaabi ni kumajuman ye, o tuma o fana bena ke i ta baaradenw ye wagati bee.»

⁸Nka Robohamu banna cekɔrɔbaw ta ladiri ma. A ni kanbelen minw tun lamɔna ɲɔgɔn fe, o minw tun be a kɔrɔ, a ka olugu le ɲininka. ⁹A k'a fɔ olugu ye ko: «Aw ko di? An ka kan ka nin mɔgɔw jaabi cogo di le? O b'a fɔra ko ne face ka doni min la olugu kan, ko ne ye o doni fiyɛnya.»

¹⁰O kanbelen minw ni Robohamu tun lamɔna ɲɔgɔn fe, olugu ka Robohamu jaabi ko: «Nin mɔgɔ minw k'a fɔ i ye ko: «I face ka doni gbiriman le la an kan, nka ele ye an ta doni fiyɛnya», taga o jaabi ko: «Ne borokanden fitini ka bon ni ne face soro ye! ¹¹Aw ko, ko ne face ka doni gbiriman la aw kan, nka ne belen bena dɔ le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbɛɲɛw le ye, nka ne bena aw koro ni negegbɛɲɛw le ye.» »

¹²Ayiwa, o dugusagbe flanan, Yerobohamu ni Izirayelimɔgɔw bee nana masace Robohamu fe, i n'a fɔ masace yere tun k'a fɔ o ye cogo min na, ko: «Ni tere saba temena aw ye na ne fe.» ¹³Cekɔrɔbaw ka ladirikan min di masace ma, a ma o jate. A ka mɔgɔw jaabi ni kumajuguw le ye. ¹⁴Kanbelenw ka ladirikan min fɔ a ye, a ka o le fɔ mɔgɔw ye; a ko: «Ne face tun ka doni gbiriman le la aw kunna, nka ne belen bena dɔ le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbɛɲɛw le ye, nka ne bena aw koro ni negegbɛɲɛw le ye.»

¹⁵O ra, jama tun be min ɲinina masace fe, masace ma sɔn ka o jate, sabu o kow bee tun bɔra Matigi Ala yere le ra, janko a tun ka kuma min don Silokace Ahiya da ra k'a lase Nebati dence Yerobohamu ma, o kuma ye ke can ye.

Izirayelimɔgɔw kan taranna

(Kibaroyaw flanan 10.16–11.4)

¹⁶Ayiwa, Izirayelimɔgɔw k'a ye ko masace ma olugu lamɛn minke, o k'a fɔ masace ye ko:

«An ta foyi te Dawuda fe,
jɛɲɲɔgɔnya foyi te an ni Yese dence ce.
Izirayelimɔgɔw, an ye taga an ta so!
Ele Dawuda dence,
i yere ye i janto i ta so ra sisan!»

A kera ten, Izirayelimɔgɔw tagara o ta so. ¹⁷Izirayelimɔgɔ minw tun be Zuda mara duguw ra, Robohamu sigira masaya ra olugu dama le kunna. ¹⁸Masace Robohamu k'a ye ten minke, jagboyabaaraw ta ko kuntigi min ye Adoramu ye, a belen ka ale ci ka taga Izirayelimɔgɔ tɔw fe. Nka olugu bee ka ale bon ni kabakuru ye fɔ k'a faga. Masace yere jijara le ka don a ta sowotoro kɔnɔ ka bori ka taga Zeruzalemu. ¹⁹O le kosɔn Izirayelimɔgɔ tɔw bee murutira Dawuda ta somɔgɔw kama fɔ ka na se bi ma.

²⁰Izirayelimɔgɔ tɔw bee nana a men minke ko Yerobohamu sekɔra ka na, o ka jama lajen k'a wele ka na, ka na a sigi k'a ke Izirayeli masace ye. Zuda ta gba dɔrɔn le tora Dawuda ta somɔgɔw kɔ.

Ala ma sɔn Izirayelimɔgɔw ye ɲɔgɔn kere

²¹Ayiwa, Robohamu tagara se Zeruzalemu minke, a ka Zuda ta mɔgɔw bee lajen, ani Boniyaminu ta siya bee. O kera kerekecefari ce waga keme ni biseegi (180 000), ko o be taga Izirayelimɔgɔw kere, ka jamana bee bla ale Sulemani dence Robohamu ta fanga kɔrɔ. ²²Nka Ala kumana a ta cira dɔ fe, min tɔgɔ tun ye ko Semaya; Ala k'a fɔ a ye ko: ²³«A fɔ Sulemani dence Robohamu ye, min ye Zuda masace ye, ani Zuda ta mɔgɔw, ani Boniyaminu ta mɔgɔw bee, ani mɔgɔ tɔw bee ye, ²⁴ko Matigi Ala ko: «Aw kana wuri ka taga aw balemaw Izirayelimɔgɔw kere de! Aw bee ye sekɔ ka taga aw ta so, sabu nin ko bɔra ne yere le ra.» »

Ayiwa, o ka Matigi Ala kan mina; o sekɔra ka taga o ta so i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.

Yerobohamu ka Izirayelimɔgɔw lafiri

²⁵Ayiwa, Sikemu dugu min be Efirayimu kuruyɔrɔw ra, Yerobohamu ka o dugu lamini ni kogo ye, ka sigi o dugu ra. O kɔ fe, a bɔra yi ka taga Penuweli dugu fana lamini ni kogo ye.

²⁶O kɔ, Yerobohamu k'a miiri a yere kɔnɔ, ko: «O bee n'a ta, masaya belen be se ka sekɔ Dawuda ta somɔgɔw fe hali bi, ²⁷sabu ni nin mɔgɔw be to ka taga Zeruzalemu ka taga sarakaw bɔ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, o jusu be se ka yelemo o matigicekɔrɔ Robohamu fe, min ye Zuda masace ye. Ni a kera ten, o bena ne faga ka sekɔ Zuda masace Robohamu fe.»

²⁸Ayiwa, masace ka hakiri ɲini o ko ra. O kɔ, a ka misiden bisigiya fla lalaga ni sanin ye, k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw ye Zeruzalemu taga dabra, Izirayelimɔgɔw! Aw ta alaw ye nin ye! Olugu le ka aw labɔ Misiran jamana ra!» ²⁹A ka o misiden kelen bla Beteli dugu kɔnɔ, ka kelen bla Dan dugu kɔnɔ. ³⁰Nka o ko kera sababu le ye ka mɔgɔw bla jurumun na; sabu mɔgɔw tagara fɔ Dan dugu kɔnɔ ka taga o misiden bato yi.

³¹O kɔ, Yerobohamu ka sɔnnikebon dɔw lɔ fana sɔnnikeɲɔrɔw ra kongori dɔw kan, ka mɔgɔ dɔw bɔ jamana mɔgɔw ra, ka olugu sigi sarakalasebagaya ra, k'a sɔrɔ olugu tun te Levi ta gbamɔgɔ dɔw ye^k.

^k12.31 Ka kaɲa ni sariya ye, sarakalasebagaw tun ka kan ka bɔ Levi ta gba le ra. Nka o wagati ra, Levi ta mɔgɔw bee tun be Robohamu le kɔ Zuda mara ra.

³²Yerobohamu ka panagbe dɔ fana sigi san karo seeginan na, karo tere tan ni loorunan lon na, i n'a fɔ panagbe min nɔɔɔn tun be kera Zuda mara ra kakɔɔ; ale yere ka saraka bɔ sarakabɔnan kan. A ka o le ke Beteli dugu kɔnɔ, ka sarakaw bɔ misiden saninlamanw ye, a tun ka o misiden minw lalaga. A tun ka o sɔnnikeyɔɔ minw lalaga kongoriw kan Beteli, a ka sarakalasebaga dɔw fana sigi janko olugu ye to ka sarakaw bɔ o sɔnnikeyɔɔw ra.

³³Ayiwa, san karo seeginan na, karo tere tan ni loorunan lon na, a tun ka sarakabɔnan min lɔ Beteli, a tagara o yɔɔ ra; a yere le tun ka o lon latige. A ka o lon ke panagbelon ye Izirayelimɔɔw fe; o lon na, a yere yelenna ka taga wusunan saraka* bɔ o sarakabɔnan kan.

Matigi Ala ka Yerobohamu jaraki

13¹Ayiwa, Matigi Ala tun k'a ta ciraden dɔ ci ka bɔ Zuda, ka na Beteli. O ciraden tagara se Beteli, k'a sɔɔ Yerobohamu be wusunan saraka jenina a ta sarakabɔnan kan. ²Ala ta ciraden perenna sarakabɔnan kunna, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ a ye cogo min na; a ko: «Ele sarakabɔnan, ele sarakabɔnan, Matigi Ala ko: «Dence dɔ bena woro Dawuda ta gba ra, min tɔɔ bena la ko Yoziyasi. Sarakalasebaga minw be wusunan saraka* bɔra nin sɔnnikeyɔɔ ra, lon dɔ o dence bena o sarakalasebagaw yere ke saraka ye ele sarakabɔnan kan. O kɔ, o bena mɔɔkolow fana jeni i kan.» »

³O lon kelen yere ra, Ala ta ciraden ka tagamasiyen dɔ yira; a ko: «Tagamasiyen min bena a yira ko nin kuma bɔra Matigi Ala le ra, o ye nin ye: nin sarakabɔnan bena peren, k'a tasuma buguri bɔn dugu ma.»

⁴Masace Yerobohamu k'a ye ko Ala ta ciraden perenna ka o kumaw fɔ Beteli dugu ta sarakabɔnan ma minke, a k'a boro kɔɔta sarakabɔnan kunna k'a fɔ mɔɔw ye ko: «Aw ye ce nin mina!» Nka Yerobohamu tun k'a boro min sin Ala ta ciraden ma, o boro jara ka lɔ, a ma se k'a lajigi tuun. ⁵Sarakabɔnan fana perenna, tasuma buguri min tun be a kan, o bɔna dugu ma; Ala ta ciraden tun ka tagamasiyen min fɔ, a kera ten, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁶A kera ten minke, masace k'a fɔ Ala ta ciraden ye ko: «Sabari ka kuma Matigi Ala, i ta Ala fe, k'a daari ne ye, janko ne ye se ka ne boro lajigi.» Ala ta ciraden ka Matigi Ala daari minke, masace sera k'a boro lajigi; a boro kera a cogokɔɔ ra. ⁷Masace k'a fɔ Ala ta ciraden ye ko: «Na ne ta so, i ye na domuni ke; o kɔ, ne bena bonya di i ma.» ⁸Nka Ala ta ciraden ka masace jaabi ko: «Hali ni a kera ko i bena i ta sokɔɔfenw taran kelen be le di ne ma, ne tena taga i ta so; ne tena domuni ke, ne fana tena ji min, ⁹sabu Matigi Ala ka o kuma le fɔ ne ye, ko ne man kan ka domuni ke, ko ne man kan ka ji min fana, ko ni ne tagara sira min fe, ko ne man kan ka sekɔ o sira kelen fe.»

¹⁰Ala ta ciraden ka o fɔ minke, a sekɔra sira were fe. A tun ka sira min ta ka na Beteli, a sekɔɔ ma o sira kelen ta.

Cira dɔ were ka Ala ta ciraden lafiri

¹¹Ayiwa, o wagati ra, Ala ta ciracekɔɔba dɔ tun be Beteli dugu kɔnɔ. Ala ta ciraden tun nana ko minw ke o lon na Beteli dugu kɔnɔ, ani a tun ka kuma minw be fɔ masace ye, o ciracekɔɔba dencew nana o be lakari o face ye. ¹²O face ka o pininka ko: «Ce tagara sira juman le fe?» Ala ta ciraden min tun bɔra Zuda, o tagatɔ tun ka sira min ta, Ala ta ciracekɔɔba dencew ka o sira yira o face ra. ¹³Cekɔɔba k'a fɔ a dencew ye ko: «Aw ye ne ta fali laben ne ye!» O ka fali laben a ye; a yelenna fali kan, ¹⁴ka taga Ala ta ciraden nɔ fe. A tagara a siginin sɔɔ yirisunba jukɔɔ; a k'a pininka ko: «Ala ta ciraden min bɔra Zuda, ele lo wa?» Ala ta ciraden k'a jaabi ko: «Ne lo!» ¹⁵Ciracekɔɔba k'a fɔ a ye ko: «Na an ye taga so kɔnɔ, i be taga domuni ke.» ¹⁶Ala ta ciraden k'a jaabi ko: «Ne te se ka sekɔ ka taga ni i ye; ne man kan ka domuni ke, walama ka ji min ni i ye yan mara ra; ¹⁷sabu Matigi Ala ta kuma k'a fɔ ne ye ko: «I man kan ka domuni ke, walama ka ji min o yɔɔ ra yi; i tagara sira min fe, i man kan ka sekɔ o sira kelen fe.» »

¹⁸Nka cekɔɔba k'a jaabi ko: «Ne fana ye Ala ta cira dɔ le ye i ko ele. Meleke dɔ le ka Matigi Ala ta kuma lase ne ma, ko: «Taga nin ce ta ka sekɔ ka na ni a ye i ta so, a ye na domuni ke ka ji min.» » Nka ciracekɔɔba tun be faninya le fra. ¹⁹Nka Ala ta ciraden ka o men minke, a sekɔra ni a ye ka taga domuni ke ka ji min a ta so.

Jara ka Ala ta ciraden faga

²⁰Ayiwa, ka o siginin to domuni na, Matigi Ala k'a ta kuma lase ciracekɔɔba ma, ale min tun tagara Ala ta ciraden ta ka na ni a ye. ²¹Cekɔɔba perenna k'a fɔ Ala ta ciraden Zudakace ye ko: «Matigi Ala ta kuma ye nin ye: «I banna Matigi Ala ta kuma ma; Matigi Ala, i ta Ala ka kuma min fɔ i ye, i ma o sira tagama. ²²I sekɔra ka na domuni ke, ka ji min nin yɔɔ ra, k'a sɔɔ Ala tun k'a fɔ i ye ko i kana domuni ke, i kana ji min yan. O ra, ele su tena don i bemaw ta kaburu kɔɔ.» »

²³Ala ta ciraden ka domuni ke, ka ji min ka ban tuma min na, ciracekɔɔba min tun k'a lasekɔ, ale k'a ta fali laben a ye. ²⁴Ka Ala ta ciraden tagatɔ to, a tagara ben ni jara dɔ ye sira ra; jara k'a faga. A su lanin tora sira da ra yi; a ta fali tun lonin be a fan kelen fe, jara lonin be a fan dɔ fe. ²⁵Ayiwa, temebaga dɔw nana a su lanin ye sira ra, ka jara lonin ye a kɔɔ. Olugu tagara o ko lakari ciracekɔɔba ta dugu ra. ²⁶O ciracekɔɔba

min tun ka Ala ta ciraden lasekɔ a ta tagama ra, ale ka o ko men minke, a ko: «Ala ta ciraden min banna ka Matigi Ala kan mina, ale lo. Matigi Ala k'a di jara ma, jara benna a kan k'a faga, i n'a fɔ Matigi Ala tun kumana a fe k'a lasɔmi cogo min na.»

²⁷ A k'a fɔ a dencew ye ko o ye a ta fali laben. Olugu k'a ta fali laben. ²⁸ A tagara Ala ta ciraden su lanin ye sira ra, ka fali ni jara ye a kɔrɔ. Jara tun ma ce su domu, a ma fali fana faga. ²⁹ Ciracekɔrɔba ka Ala ta ciraden su ta k'a la fali kan, ka taga ni a ye dugu kɔnɔ, ka taga a sanga ke, k'a sutara. ³⁰ A tun ka kaburu min laben a yere ye, a k'a su don o kaburu kɔnɔ. Mɔgɔw k'a su kasi k'a fɔ ko: «E, an balemace!»

³¹ Ce sutaranin kɔ, cekɔrɔba k'a fɔ a dencew ye ko: «Ni ne sara, aw ye ne su don Ala ta ciraden su kɔrɔ; aw ye ne su la a su kɔrɔ; ³² sabu Matigi Ala k'a ci ko a ye na nin kuma minw fɔ Beteli dugu sarakabɔnan kama, ani Samari dugu sɔnnikebon bee kama, sigiya t'a ra, o kow bena dafa le.»

Yerobohamu ma kojugu dabla

³³ Nka o bee n'a ta, Yerobohamu ma yeɓema k'a ta sirajuguw bla. A belen ka ce dɔw ta jamana mɔgɔ suguyaw bee ra tuun, ka olugu ke a ta sarakalasebagaw ye a ta sɔnnikeyɔrɔw ra kongoriw kunna. Ni mɔgɔ o mɔgɔ tun b'a fe ka ke sarakalasebaga ye, a tun be o tigi bla sarakalasebagaya ra a ta sɔnnikeyɔrɔw ra.

³⁴ O le kera Yerobohamu ta somɔgɔw ta jurumun ye. O le kera o ben sababu ye, fɔ ka na o halaki pewu ka bɔ dugukolo kɔ kan.

Yerobohamu dence ta saya

14 ¹ Ayiwa, o wagati ra, bana dɔ ka Yerobohamu dence Abiya mina. ² Yerobohamu k'a fɔ a muso ye ko: «Wuri, i ye fani dɔ don i yere ra, ka i cogoya yeɓema, janko mɔgɔ kana a lɔn ko i ye ne Yerobohamu muso le ye. Taga Silo; Ala ta cira Ahiya be yi. Ale le tun k'a fɔ ne ye ko ne bena ke nin jamana masace ye. ³ Burukun tan ta, ani burumisen dama dama, ani li bara kelen, i ye taga a fe. Ni i sera yi, min bena ke den na, a bena o fɔ i ye.»

⁴ Yerobohamu ka min fɔ, a muso k'a ke ten. A wurira ka taga Ahiya ta so, Silo dugu kɔnɔ.

O wagati ra Ahiya tun te yeri kera tuun; kɔrɔya tun k'a ja mina a ra. ⁵ Nka Matigi Ala tun k'a fɔ Ahiya ye ko: «A fle, Yerobohamu ta muso natɔ ye nin ye i fe ka na i jininka a dence ko ra, sabu a dence man kene. Ni a sera yan, i bena nin ni nin le fɔ a ye. Ni a nana, a bena a yere ke i ko mɔgɔ were.»

⁶ Tuma min na Ahiya k'a senkan men bonda ra dɔrɔn, a ko a ma ko: «Yerobohamu muso, i don! Mun kosɔn i be i yere kera mɔgɔ were ye? Kumagbelen le be ne fe k'a fɔ i ye. ⁷ Sekɔ, i ye taga a fɔ Yerobohamu ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne ka i kɔrɔta mɔgɔ tɔw ce ra, ka i ke ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw kuntigi ye. ⁸ Ne ka masaya bɔsi Dawuda ta somɔgɔw ra k'a di i ma; nka ele ma ke i ko ne ta jɔnce Dawuda. Ale ka ne ta kumaw bee sira tagama, ka tugu ne kɔ ni a jusukun bee ye; ko minw terennin lo ne ja kɔrɔ, a ka o dɔrɔn le ke. ⁹ Minw bee temena ele ja fe, i ta kojugu temena olugu bee ta kan. I ka ala werew ke i yere ye, ka nege yeele ka o ke batofen werew ye ka o bato, ka ne jusu bɔ. I ka ne firi i yere kɔ fe le. ¹⁰ O kosɔn ne bena kojugu ben ele Yerobohamu ta somɔgɔw kan, ka i ta cedenw bee halaki, jɔn fara hɔrɔn kan. Ne bena i ta duruja bee flan ka bɔ yi, fɔ ka taga o bee ban pewu, i n'a fɔ o be pamajama flan cogo min na. ¹¹ Ni Yerobohamu ta somɔgɔ min ka sa dugu kɔnɔ, wuruw le bena o domu. Ni min ka sa kongo ra, kɔnɔw le bena o domu; sabu Matigi Ala le k'a fɔ ten.»

¹² A ko muso ma ko: «Ayiwa, ele kɔni ye wuri ka taga so; ni i sen ka don dugu kɔnɔ dɔrɔn, i ta den be sa. ¹³ Izirayelimɔgɔw bee bena den sanga ke, k'a su don; Yerobohamu ta somɔgɔw bee ra, ale kelen su le bena don kaburu ra, sabu Yerobohamu ta somɔgɔw bee ra, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka koɓuman sɔrɔ ale kelen le ra. ¹⁴ O kɔ, Matigi Ala bena masacekura sigi a yere ye Izirayeli jamana kunna, min bena Yerobohamu ta somɔgɔw bee halaki ka bɔ yi. Ayiwa, o lon be nana yi; a fɔ a yere sera ka ban. ¹⁵ Matigi Ala bena Izirayelimɔgɔw koro; o bena yereyere i ko bin min be lamaga ji kan. A tun ka nin jamanajuman min di o bemaw ma, a bena Izirayelimɔgɔw labɔ o jamana ra, ka o janjan ka taga Efirati ba kɔ fe; sabu o ka berew turu ka jo musoman Asera bato ni o ye, ka Matigi Ala jusu wuri. ¹⁶ Yerobohamu ka jurumun minw ke, ani a ka mɔgɔw lafiri ka o bla jurumun minw na, Matigi Ala bena ban Izirayelimɔgɔw ra o jurumunw le kosɔn.»

¹⁷ Yerobohamu ta muso wurira ka taga. A tagara se Tirisa. A be sera bonda ma minke dɔrɔn, den sara. ¹⁸ O k'a su don. Izirayelimɔgɔw bee k'a su kasi, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min fɔ a ta baaraden ye, min ye cira Ahiya ye.

¹⁹ Ayiwa, Yerobohamu ta ko tɔw, a ka kere minw ke, ani a k'a ta masaya ke cogo min na, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ. ²⁰ Yerobohamu ka san mugan ni fla le ke masaya ra; o kɔ, a sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Nadabu sigira masaya ra a nɔ ra.

Zuda masace Robohamu ta wagati*(Kibaroyaw flanan 12.1–16)*

²¹ Sulemani dence Robohamu sigira masaya ra Zuda mara kunna, k'a si to san binaani ni kelen. A ka san tan ni wolonfla le ke masaya ra Zeruzalemu dugu kɔnɔ, Matigi Ala tun ka o dugu min janawoloma Izirayeli jamana bee ra, k'a tɔgɔ la o dugu ra. Robohamu bamuso tun ye Amɔnka le ye; a tɔgɔ tun ye ko Naama.

²² Zuda ta mɔgɔw ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔrɔ. O ka jurumun ke ka teme hali o bemaw kan, k'a to Matigi Ala dimina, sabu o ka a ni ala werew jen ka o bato. ²³ Olugu fana ka sɔnnikeyɔrɔ dɔw ke, ka kabakurujanw lɔlɔ, ka sɔnnikebere dɔw turu jo musoman Asera tɔgɔ ra kongorijanw bee kunna, ani yiriba flaburumanw bee jukɔrɔ. ²⁴ Hali cew fana tun be o yere bla jatɔya ra o sɔnnikeyɔrɔw ra jamana kɔnɔ¹. Matigi Ala tun ka siya minw gben ka bɔ jamana ra Izirayelimɔgɔw ja, o ka o siyaw ta ko haramuninw bee ladegi.

Misirankaw ka Robohamu kere

²⁵ Robohamu ta masaya san loorunan na, Misiran masace Sisaki nana Zeruzalemu kere. ²⁶ A ka Matigi Ala ta batoso naforow ta, ani masace yere ta so naforow; a ka fen bee ta. Masace Sulemani tun ka negebennan saninlaman minw lalaga, a ka o bee ta fana. ²⁷ Masace Robohamu ka negebennan siranegeraman dɔw lalaga, ka o bla o nɔ ra; a ka o karifa masace ta so kɔrɔsibagaw kuntigiw ma, minw tun be to ka masace ta so donda kɔrɔsi. ²⁸ Ni masace tun be taga Matigi Ala ta batoso kɔnɔ tuma o tuma, o kɔrɔsibagaw tun be o negebennanw ta ka taga ni o ye Alabatoso kɔnɔ; o kɔ, o be sekɔ ni o ye so kɔrɔsibagaw ta so kɔnɔ.

²⁹ Ayiwa, Robohamu ta kewale tɔw, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

³⁰ Kere tun be Yerobohamu ni Robohamu ce wagati bee.

³¹ O kɔ, Robohamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, Dawuda ta masabonba kɔnɔ. A bamuso tɔgɔ tun ye ko Naama; Amɔnka tun lo. A dence Abiyamu sigira masaya ra a nɔ ra.

Zuda masace Abiyamu ta wagati*(Kibaroyaw flanan 13.1–3,22–23)*

15 ¹ Masace Yerobohamu, min ye Nebati dence ye, ale ta masaya san tan ni seeginan na, Abiyamu sigira masaya ra Zuda mara kunna. ² A ka san saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso tɔgɔ tun ye ko Mahaka; ale tun ye Abisalɔmu denmuso dɔ le ye.

³ A face tun ka jurumun minw bee ke fɔlɔfɔlɔ ale ja fe, a ka o nɔgɔn bee ke fana. A ma tugu Matigi Ala, a ta Ala kɔ ni a jusukun bee ye, i n'a fɔ a bemace Dawuda tun tugura Matigi Ala kɔ ni a jusukun bee ye cogo min na. ⁴ Nka Dawuda kosɔn, Matigi Ala, a ta Ala ka masaya jigiya to a ta somɔgɔw ye belen, k'a dence dɔ sigi masaya ra Zeruzalemu, a sanin kɔ, janko Zeruzalemu dugu ye baraka sɔrɔ; ⁵ sabu ko minw terennin be Matigi Ala ja kɔrɔ, Dawuda tun be o le ke. Matigi Ala tun ka fen o fen fɔ a ye, a tun ma jenge ka bɔ o si sira kan a si bee ra, fɔ Hetikace Huri ta ko^m.

⁶ Robohamu si tɔ bee ra, kere tun be ale ni Yerobohamu ce.

⁷ Ayiwa, Abiyamu ta kewale tɔw, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ. Kere tun be Abiyamu ni Yerobohamu fana ce. ⁸ O kɔ, Abiyamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba kɔnɔ. A dence Asa sigira masaya ra a nɔ ra.

Zuda masace Asa ta wagati*(Kibaroyaw flanan 14.1–2; 15.16–19; 16.1–6,11–14)*

⁹ Ayiwa, Izirayeli masace Yerobohamu ta masaya san mugannan na, Asa sigira masaya ra Zuda mara kunna. ¹⁰ A ka san binaani ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A mamamuso tɔgɔ le tun ye ko Mahaka; ale tun ye Abisalɔmu denmuso dɔ le ye.

¹¹ Ko minw terennin lo Matigi Ala ja kɔrɔ, Asa ka o le ke, i ko a bemace Dawuda. ¹² Ce minw tun be o yere bla jatɔya ra sɔnnikeyɔrɔw ra, a ka olugu bee gben ka bɔ jamana kɔnɔ. A bemaw tun ka batofen minw bee lalaga, a ka o bee cen ka bɔ yi. ¹³ A k'a mamamuso Mahaka yere bɔ masamusoya ra, sabu ale tun ka batofen haramunin dɔ lalaga jo musoman Asera tɔgɔ ra. Asa ka o batofen ci, ka taga a jeni Sedɔrɔn kɔ yɔrɔ ra. ¹⁴ Nka o bee n'a ta, sɔnnikeyɔrɔ minw tun be kongoriw kan, olugu tora yi, k'a sɔrɔ Asa yere tun tugura Matigi Ala kɔ ni a jusukun bee ye a si bee ra. ¹⁵ A face tun ka fen minw bla danna Matigi Ala ye, warigbe ni sanin, ani fen tɔw, ani ale yere tun ka fen minw bla danna Matigi Ala ye, a nana o fenw bee bla Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.

¹⁶ Kere tun be Asa ni Izirayeli masace Bahesa ce o ta masaya wagati bee ra. ¹⁷ Izirayeli masace Bahesa nana taga Zuda mara kere. A ko a be Rama dugu lamini ni kogo ye, janko mɔgɔ kana se ka bɔ, walama ka don Zuda masace Asa ta mara kɔnɔ.

¹14.24 O jatɔya nɔgɔn tun be ke sɔnnikeyɔrɔw dɔrɔn le ra. Musow tun be taga o cew nɔ fe; o fana tun ye o jow ta landa dɔ le ye.

^m15.5 Hetikace Huri ta ko: aw ye Samawilu flanan 11 fle.

¹⁸ A kera ten minke, warigbe ni sanin min tun tora Matigi Ala ta batoso naforoblayɔɔ ra, ani min tun tora masaso naforoblayɔɔ ra, Asa ka o bee ta, ka o di a ta jamana namɔɔɔ ma, ko o ye taga a di Siri jamana masace Beni Hadadi ma, min face tɔɔ ye ko Tabirimɔn, ani a bemace tɔɔ ye ko Esiyɔn; Beni Hadadi tun siginin be Damasi dugu le kɔnɔ; Asa k'a fɔ Beni Hadadi ye ko: ¹⁹ «A to ele ni ne ye jɛnɔɔɔɔ don, i ko ne face ni i face tun k'a ke cogo min na. A fle ne be nin warigbe ni nin sanin ci i ma, ka o ke i ta bonya ye. O ra, jɛnɔɔɔɔ min tun be i ni Izirayeli masace Bahesa ce, o jɛnɔɔɔɔ cen, janko a ye faran ne ra.» ²⁰ Beni Hadadi sɔnna masace Asa ta kuma ma. A k'a ta kerɛkedenw kuntigiw ci ka taga Izirayeli duguw kama. O tagara Iyɔn dugu ni Dan dugu, ani Abeli Beti Mahaka dugu, ani Kinereti mara bee kere ka se o ra, ani Nefitali mara bee.

²¹ Bahesa nana o men minke, a ka Rama dugu kogo lɔri dabra, ka taga to Tirisa. ²² A kera ten minke, masace Asa ka Zuda mɔɔɔɔ bee wele, a ma mɔɔɔ si to ni a ma min wele; Bahesa tun be lɔri kera ni kabakuruw, ani yiri minw ye, a ko mɔɔɔ ye taga o fenw ce ka na. Masace ka o fenw ce, ka o ke ka Geba dugu lɔ, Boniyaminu ta mara ra, ani Misipa dugu.

²³ Ayiwa, Asa ta kewale tɔw bee, a ta cefariya, ani a ka ko minw bee ke, ani a ka dugu minw kogow lɔ, o kow sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ. Nka a nana kɔɔ wagati min na, sendimi dɔ k'a mina. ²⁴ O kɔ, Asa sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, a bemace Dawuda ta masabonba* kɔnɔ. A dence Yosafati sigira masaya ra a nɔ ra.

Izirayeli masace Nadabu ta wagati

²⁵ Zuda masace Asa ta masaya san flanan na, Yerobohamu dence Nadabu sigira masaya ra, Izirayeli mara ra. A ka san fla le ke masaya ra Izirayeli mara kunna. ²⁶ A ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔɔ; a face tun ka sira min tagama, a fana ka o le ta. A face tun ka Izirayelimɔɔɔɔ bla jurumun minw na, a ka o jurumunw jɔɔɔn le ke fana.

²⁷ Ayiwa, Ahiya dence Bahesa, min ye Isakari ta gɔamɔɔɔ dɔ ye, ale nana janfa siri Nadabu kama. Lon dɔ, tuma min na Bahesa ni Izirayeli ta kerɛkejama bee tun ka Gibetɔn dugu lamini, ko o be dugu kere, Bahesa tagara ben Nadabu kan k'a faga, Gibetɔn dugu kɔɔ yi. Gibetɔn tun be Filisikaw ta mara le ra. ²⁸ Bahesa ka Nadabu faga Zuda masace Asa ta masaya san sabanan le ra, ka sigi masaya ra a nɔ ra.

²⁹ Bahesa sigira masaya ra tuma min na, a ka Yerobohamu ta somɔɔɔɔ bee faga. A ma Yerobohamu ta mɔɔɔ si to nin na; a ka o bee le faga ka ban, ka kaɔa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min fɔ a ta baaraden Silokace Ahiya ye. ³⁰ O kera Yerobohamu ta jurumunw le kosɔn, ani a tun ka Izirayelimɔɔɔɔ bla jurumun minw na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri.

³¹ Nadabu ta kewale tɔw, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw ta kitabu kɔnɔ.

³² Kere tun be Asa ni Izirayeli masace Bahesa ce o ta masaya tere bee ra.

Izirayeli masace Bahesa ta wagati

³³ Zuda masace Asa ta masaya san sabanan na, Ahiya dence Bahesa sigira masaya ra Izirayeli mara bee kunna; a tun siginin be Tirisa dugu kɔnɔ. A ka san mugan ni naani le ke masaya ra. ³⁴ A ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔɔ; a ka Yerobohamu ta sira ta. Yerobohamu tun ka Izirayelimɔɔɔɔ bla jurumun minw na, a ka o jurumunw ke.

16 ¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase Hanani dence Yehu ma, ko a ye a lase masace Bahesa ma, k'a fɔ a ye ko: ² «Ne ka ele lawuri ka i bɔ dugu ma, ka i ke ne ta mɔɔɔɔɔ namɔɔɔ ye, minw ye Izirayelimɔɔɔɔ ye; nka ele ka Yerobohamu ta sira le tagama, ka ne ta mɔɔɔɔɔ bla jurumun na, minw ye Izirayelimɔɔɔɔ ye, k'a to o ka ne jusu wuri o ta jurumun kosɔn. ³ O ra, ne bena ele Bahesa ni i ta somɔɔɔɔ bee flan ka bɔ yi, ka i ta so ke i n'a fɔ Nebati dence Yerobohamu ta so kera cogo min na. ⁴ Ni Bahesa ta somɔɔɔ min ka sa dugu kɔnɔ, wuruw le bena o domu; ni min ka sa kongo ra, kɔnɔw le bena o domu.»

⁵ Bahesa ta kewale tɔw, a ka ko minw bee ke, ani a ta cefariya, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ. ⁶ O kɔ, Bahesa sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Tirisa. A dence Ela sigira masaya ra a nɔ ra.

⁷ Matigi Ala tun k'a ta kuma lase cira Yehu ma, min ye Hanani dence ye, k'a fɔ Bahesa ni a ta somɔɔɔɔ ye. Ala tun ka o kuma fɔ a ta kojuguw le kosɔn, a tun ka kojugu minw bee ke Matigi Ala ja kɔɔ, ka Ala jusu wuri ni a ta kewalejuguw ye, i n'a fɔ Yerobohamu ta somɔɔɔɔ tun k'a ke cogo min na; ka fara o kan, Bahesa tun ka Yerobohamu ta somɔɔɔɔ halaki fana.

Izirayeli masace Ela ta wagati

⁸ Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wɔɔɔɔn na, Bahesa dence Ela sigira masaya ra Izirayeli mara kunna. A ka san fla le ke masaya ra; a tun be Tirisa.

⁹ A ta jamana namɔɔɔ min tɔɔɔ tun ye ko Zimiri, ale nana janfa siri a kama. Ale le tun ye sowotorotigiw ta jenkuru tarance kuntigi ye. Lon dɔ, Ela tun be Tirisa dugu kɔnɔ, a tun be dɔɔ minna fɔ k'a yere janamini

Aritisa ta so kɔnɔ; Aritisa le tun ye masaso kunnasigibaga ye Tirisa dugu kɔnɔ. ¹⁰ Zimiri tagara ben a kan k'a faga; o kɔ, a sigira masaya ra a nɔ ra. O kera Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wolonflanan le ra.

¹¹ Kabini Zimiri ka fanga ta ka sigi masaya ra dɔɔn, a ka Bahesa ta somɔgɔw bɛɛ faga. A ma cɛ si to, a ma balema si to, a ma teri si to. ¹² Zimiri ka Bahesa ta somɔgɔw bɛɛ le halaki, ka kaɲa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fɔ cira Yehu ye k'a lase Bahesa ma. ¹³ O kow kera Bahesa ni a dence Ela ta jurumunw le kosɔn, ani a tun ka Izirayelimɔgɔw bla jurumun minw na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri.

¹⁴ Ela ta kewale tɔw, a ka ko minw bɛɛ ke, o bɛɛ sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

Izirayeli masace Zimiri ta wagati

¹⁵ Zimiri sigira masaya ra Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wolonflanan na; a tun siginin be Tirisa dugu le kɔnɔ. A ka tere wolonfla le ke masaya ra.

O wagati ra, kerekedenw tun ka Gibetɔn dugu lamini; o dugu min be Filisikaw ta mara ra. ¹⁶ Mɔgɔw tora o yɔɔ ra, k'a men ko Zimiri ka janfa siri masace kama fɔ k'a faga. O lon yere ra, Izirayeli ta kerekejama kuntigi min ye Omiri ye, kerekedenw bɛɛ ka ale ke Izirayeli masace ye kerekeyɔɔ ra yi. ¹⁷ A kera ten minke, Omiri ni a ta kerekedenw bɛɛ bɔra Gibetɔn, ka taga Tirisa dugu lamini. ¹⁸ Zimiri nana a ye ko o be pini ka se sɔɔ dugu kan minke, a tagara don masaso bon dɔ kɔnɔ, ka tasuma don masaso ra; ale yere fagara tasuma ra yi.

¹⁹ Zimiri sara a ta jurumunw kosɔn o cogo le ra, sabu a ka kojugu ke Matigi Ala ɲa kɔɔ; a tun ka Yerobohamu ta sira le ta, k'a ta kojugu ɲɔgɔn le ke, min tun k'a to Izirayelimɔgɔw ka Ala hake ta.

²⁰ Zimiri ta kewale tɔw, a ka jen min siri, o kow bɛɛ sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ.

²¹ O wagati ra, Izirayelimɔgɔw taranna ka ke jenkuru fla ye. Fan kelen gbanna Ginati dence Tibini kɔ, ka ale ke o ta masace ye; tɔw gbanna Omiri kɔ. ²² Nka minw tun gbanna Omiri kɔ, olugu sera Ginati dence Tibini ta mɔgɔw ra. Tibini sara, Omiri sigira masaya ra.

Izirayeli masace Omiri ta wagati

²³ Zuda masace Asa ta masaya san bisaba ni kelennan le ra Omiri kera Izirayeli masace ye. A ka san tan ni fla le ke masaya ra. A ka san wɔɔɔ ke Tirisa minke, ²⁴ a tagara yɔɔ dɔ san Samari kuru kan warigbe waga wɔɔɔ (6 000), Semeri fe. A ka dugu dɔ lɔ o kuru kan, ka o dugu tɔgɔ la ko Samari, ka kaɲa ni yɔɔɔtigi tɔgɔ ye, min ye Semeri ye.

²⁵ Omiri ka kojugu ke Matigi Ala ɲa kɔɔ. Masace tɔ minw tun temena a ɲa fe, a ta kewalew juguyara ni olugu bɛɛ ta ye. ²⁶ A ka Nebati dence Yerobohamu ta kojugu ɲɔgɔn bɛɛ le ke, ka jurumunw ke, ani ka Izirayelimɔgɔw fana bla jurumun na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri ni o ta batofen gbansanw ye.

²⁷ Omiri ta kewale tɔw bɛɛ, a ka ko minw bɛɛ ke, ani a ta cɛfariya, o kow bɛɛ sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ. ²⁸ O kɔ, Omiri sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Samari. A dence Akabu sigira masaya ra a nɔ ra.

Izirayeli masace Akabu ta wagati

²⁹ Zuda masace Asa ta masaya san bisaba ni seeginan le ra Omiri dence Akabu sigira masaya ra Izirayeli mara kunna. Omiri dence Akabu ka san mugan ni fla le ke masaya ra Izirayeli; a tun siginin be Samari.

³⁰ Omiri dence Akabu ka kojugu ke Matigi Ala ɲa kɔɔ, fɔ ka teme a ɲafemɔgɔ tɔw bɛɛ kan. ³¹ A ka Nebati dence Yerobohamu ta jurumun ɲɔgɔn ke; nka o si m'a wasa, a belen tagara Sidɔnkaw ta masace Etibali denmuso furu, min tɔgɔ ye ko Yezabeli. A k'a kinbiri gban olugu ta batofen kɔɔ, min ye Baali* ye, ka o bato.

³² A ka jobon dɔ lɔ o jo ye Samari, ka sarakabɔnan dɔ lɔ o bon kɔnɔ o jo ye, min ye Baali ye. ³³ Akabu ka bere dɔ fana turu, janko ka jo musoman Asera bato o bere kɔɔ. Akabu ka kojugu caman werɛ ke, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri; Izirayeli masace minw temena a ɲa fe, a ta kojugu temena olugu bɛɛ ta kan.

³⁴ Ale ta wagati le ra, Betelikace min tɔgɔ tun ye ko Hiyeli, ale wurira ka Zeriko dugu lɔ kokura. A be baara dabɔ lon min na, a dence fɔlɔ min ye Abiramu ye, o sara. A be dugu donda konw don lon min na, a dence laban min ye Segubu ye, o fana sara. O kow kera ka kaɲa ni Matigi Ala ta kuma le ye, a tun ka min fɔ Nuni dence Yosuwe ye¹.

Iliya ko sanji tena ben Izirayeli jamana ra

17 ¹ Cɛ dɔ tun be Tisibe dugu kɔnɔ Galadi mara ra, a tɔgɔ tun ye ko Iliya^o; ale k'a fɔ Akabu ye ko: «Ne be kari Matigi Ala ɲanaman, Izirayeli ta Ala tɔgɔ ra, ne be baara ke Ala min ye, ko nin san nataw bɛɛ ra, gɔmiji foyi tena jigi, sanji fana tena ben, fɔ ni ne yere le nana a fɔ ko sanji ye ben tuun.»

¹16.34 O kuma tun kɔnna ka fɔ fɔlɔfɔlɔ Yosuwe kitabu kɔnɔ 6.26.

^o17.1 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

Iliya tagara to Keriti kɔ da ra

²Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma ko: ³«Bɔ nin yɔrɔ ra, ka taga terebɔyanfan na, i ye taga dogo Keriti kɔ kɔrɔ, Zuriden ba terebɔyanfan na. ⁴I bena to ka kɔ ji min. Ne k'a fɔ kankan dɔw ye ko o ye to ka domuni di i ma yi.»

⁵Iliya tagara. Matigi Ala k'a fɔ a ye cogo min na a k'a ke ten. A tagara sigi Keriti kɔ kɔrɔ, Zuriden ba terebɔyanfan na. ⁶Kankan dɔw tun be to ka na buru ni sogo di a ma sɔgɔma ni wula fe. A tun be to ka kɔ ji min. ⁷Nka sani wagati dɔ ce, kɔ ji jara, sabu sanji foyi tun te benna jamana ra.

Iliya tagara to muso dɔ fe Sarepita

⁸Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma k'a fɔ a ye ko: ⁹«Wuri ka taga Sarepita dugu kɔnɔ, Sidɔn mara ra, i ye taga to yi. Ne k'a fɔ muso ce sanin dɔ ye o yɔrɔ ra, ko a ye domuni di i ma.»

¹⁰Iliya wurira o le ra ka taga Sarepita. A be sera dugu donda ra minke, a ka muso dɔ ye, min ce tun sara; muso tun be lɔgɔ le pinina. Iliya k'a wele k'a fɔ a ye ko: «Sabari, i ye taga ji dɔ ta minan dɔ kɔnɔ ka na a di ne ma, ne ye o min.» ¹¹Muso tagatɔ jitayɔrɔ ra, Iliya k'a wele tuun k'a fɔ a ye ko: «Sabari, i nɔɔ, i ye na ni domuni dɔnɔn fana ye i boro.» ¹²Muso k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala, i ta Ala panaman tɔgɔ ra, ko domunifen foyi le te ne fe so kɔnɔ. Mugu boroɔna kelen dɔrɔn le be ne fe minan dɔ kɔnɔ, ani turu fitini be daga dɔ kɔnɔ. O kosɔn ne tun be nin lɔgɔden dama dama tɔmɔna, ka taga so, ka taga o fenw tobi ne ni ne dence ye. Ni an kɔni ka o domu ka ban, o tuma an be sigi ka saya makɔnɔ.»

¹³Iliya k'a fɔ a ye ko: «I kana siran. I k'a fɔ cogo min na, taga so, i ye taga a ke ten. Nka mugu ni turu min be i boro, i ye buru fitini lalaga ni o ye ka na o di ne ma fɔlɔ; o kɔ, i ye dɔ fana tobi i yere ni i dence ye; ¹⁴sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala k'a fɔ ko: «Mugu tena ban minan kɔnɔ, turu fana tena dese daga kɔnɔ, fɔ lon min na Matigi Ala bena sanji ben jamana kan.» »

¹⁵Iliya k'a fɔ cogo min na, muso tagara a ke ten. Muso ni a ta somɔgɔw, ani Iliya ka domuni sɔrɔ lon bee, ka taga se fɔ wagatijan; ¹⁶sabu mugu ma ban minan kɔnɔ, turu fana ma dese daga kɔnɔ, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min don Iliya da ra.

Iliya ka muso dence su lakunu

¹⁷Ayiwa, o kow kɔ, o muso min tun ye a jatigimuso ye, o dence banara; bana juguyara, fɔ den nenekiri nana lɔ. ¹⁸Muso k'a fɔ Iliya ye o le ra ko: «Ala ta ciraden, o tuma ko juman le be ele ni ne ce sa? O tuma ra i nana ne fe ka na ne hakiri jigi ne ta kojuguw ra le wa?» ¹⁹Iliya k'a jaabi ko: «I dence di ne ma.» Iliya ka den mina a boro, ka yelen ka taga ni a ye a yere ta bon kɔnɔ sankaso kunna, ka taga a la a yere ta lanan kan. ²⁰A ka Matigi Ala daari ko: «E, Matigi Ala, ne ta Ala, yala i be sɔn ka kojugu ke nin muso ce sanin fana ra, k'a to a dence ye sa, k'a sɔrɔ a ka ne lajigi a ta so wa?» ²¹O kɔ, Iliya lara den kan fɔ sijaga saba, ka Matigi Ala daari ni kanba ye, k'a fɔ ko: «Matigi Ala, ne ta Ala, ne be i daari, a to nin den nin ye seko a ma!»

²²Matigi Ala ka Iliya ta daariri lamɔn. Den nin sekɔra a ma, a panamanyara tuun. ²³Iliya ka den ta, ka jigi ka bɔ ni a ye bon kɔnɔ, sankaso kɔnɔ, ka taga a di a bamuso ma. A ko a ma ko: «I dence ye nin ye, a panamanyara.» ²⁴Muso ka Iliya jaabi ko: «Sisan kɔni, ne k'a lon yere le ko ele ye Ala ta ciraden le ye; Matigi Ala be kuma minw don i da ra k'a fɔ, o fana ye can le ye.»

Iliya tagara masace Akabu fe

18 ¹Wagatijan temenin kɔ, tuma min na sanji lɔra ka se fɔ san saba, lon dɔ Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya^p ma, k'a fɔ a ye ko: «Taga Akabu fe; sisan ne bena sanji lana dugukolo kan.» ²Iliya tagara Akabu fe.

O y'a sɔrɔ kɔngɔ juguyara Samari mara ra kosebe. ³Akabu k'a ta masaso kunnasigibaga wele ka na, min tɔgɔ tun ye ko Abidiyasi. Matigi Ala nasiran tun be Abidiyasi ra kosebe; ⁴sabu wagati min na Yezabeli tun b'a fe ka Matigi Ala ta ciraw bee halaki ka ban pewu, Abidiyasi tun ka cira keme bɔsi, ka o taran ce bilooru looru, ka taga o dogo kuruwo dɔw kɔnɔ, ka to ka domuni ni ji di o ma. ⁵Akabu k'a fɔ Abidiyasi ye ko: «Taga jamana yaala; ni i ka bunun dɔ, walama kɔ dɔ ye yɔrɔ dɔ ra, a be se ka ke ko an bena bin sɔrɔ o yɔrɔ ra, ka o di an ta sow ni an ta sofaliw ma, janko a kana na ke jagboya ye ko an ye o faga.»

⁶O ka jamana taran o fla ce. Akabu kelen tagara fan dɔ fe, Abidiyasi tagara fan dɔ were fe.

⁷Ka Abidiyasi to sira ra, a tagara bara ka ben ni Iliya ye. Abidiyasi ka Iliya ye minke, a k'a lon; a k'a kinbiri gban, k'a pa biri dugu ma, k'a fɔ ko: «Ele le ye ne matigice Iliya ye wa?» ⁸Iliya k'a jaabi ko: «Ne lo! Taga a fɔ i matigice Akabu ye ko: «Iliya ye nin ye yan!» » ⁹Abidiyasi ko: «O tuma ne ka mun kojugu le ke, ka na a ke ko i b'a fe ka ne don Akabu boro, k'a to a ye ne faga. ¹⁰Ne be kari Matigi Ala, i ta Ala panaman tɔgɔ ra, ko o yɔrɔ te yi, ani o jamana fana te yi, ni ne matigice ma mɔgɔ ci ka taga yɔrɔ min na ka taga i yɔrɔnini. Ni mɔgɔw tun sekɔra ka na a fɔ a ye ko i te yi, a tun b'a fɔ ko o yɔrɔ mɔgɔw, walama ko o jamana mɔgɔw ye kari, ni can lo, ko i te yi. ¹¹Sisan ele ko ne ma ko ne ye taga a fɔ ne matigice ye ko: «Iliya ye nin ye yan!»

^p18.1 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

¹² K'a sɔrɔ ni ne nana bɔ ele kɔrɔ sisan ka taga dɔrɔn, Matigi Ala Nin bena i ta ka taga ni i ye yɔrɔ dɔ ra, ne ma yɔrɔ min lɔn. Ni ne tagara o fɔ Akabu ye, ni a ma na i ye, a bena ne faga. K'a sɔrɔ Matigi Ala nasiran be ne ra kabini ne fitiniman. ¹³ Wagati min na Yezabeli tun be Matigi Ala ta ciraw fagara, ne ka min ke, o ma o lakari i ye wa, ne matigice? Ne ka Matigi Ala ta cira keme bɔsi, ka taga olugu dogo kuruwo dɔw kɔnɔ, ce bilooru looru, ka to ka domuni ni ji di o ma. ¹⁴ Sisan ele ko ne ma ko: «Taga a fɔ i matigice ye ko: Iliya ye nin ye yan!» A bena ne faga le ke.»

¹⁵ Iliya ko: «Ne be kari Fangatigi Ala panaman tɔgɔ ra, ne be baara kera min ye, ko bi kɔni, ne be taga Akabu fe.»

¹⁶ Abidiyasi tagara Akabu kunben, ka o kow lakari a ye. Akabu tagara Iliya nɔ fe. ¹⁷ Akabu ka Iliya ye minke dɔrɔn, a k'a fɔ a ye ko: «Ele le ye Izirayelimɔgɔw segebaga ye!» ¹⁸ Iliya k'a jaabi ko: «Ne te Izirayelimɔgɔw segebaga ye de! Ele ni i face ta somɔgɔw lo; sabu aw banna Matigi Ala ta kuma ma, ka taga to ka Baali* ta jow le sɔn. ¹⁹ Taga a fɔ ko o ye Izirayelimɔgɔw be lajen ne kɔrɔ Karimeli kuru kan, ani cira keme naani ni bilooru minw be Baali ta jo sɔnna, ani cira keme naani minw be Asera ta jo musoman sɔnna, o cira minw be domuni ke masamuso Yezabeli fe.»

Iliya ni Baali ta ciraw

²⁰ Akabu ka cira bla ka taga Izirayeli yɔrɔ be ra, ka Baali* ta ciraw lajen Karimeli kuru kan. ²¹ Iliya gbarara jama be lajennin na, k'a fɔ o ye ko: «O tuma aw bena sirafatagama dabra wagati juman le? Ni Matigi Ala le ye Ala ye, o tuma aw ye tugu ale kɔ; nka ni Baali le ye Ala ye, aw ye tugu ale kɔ.» Jama ma Iliya jaabi.

²² Iliya k'a fɔ jama ye tuun ko: «Ne kelen le tora Matigi Ala ta ciraw ra, k'a sɔrɔ Baali ta cira keme naani ni bilooru le be yan. ²³ Ayiwa, aw ye misitoran fla di an ma. Olugu ye misitoran kelen ta, k'a faga k'a boso k'a sogo la lɔgɔ kan, nka o kana tasuma don a kɔrɔ. Ne fana bena misitoran kelen ta k'a boso k'a la lɔgɔ kan, ne te tasuma don a kɔrɔ. ²⁴ O kɔ, aw ye aw ta ala daari, ne fana be Matigi Ala daari. Ni ala min ka daariri jaabi ni tasuma ye, o le ye Ala yere ye.» Jama be lajennin ka Iliya jaabi ko: «An sɔnna i ta kuma ma!»

²⁵ Iliya k'a fɔ Baali ta ciraw ye ko: «Aw le ye kɔn ka misitoran kelen ta k'a laben, sabu aw le ka ca; o kɔ, aw ye aw ta ala daari, nka aw kana tasuma don lɔgɔ ra.» ²⁶ O ka misitoran kelen di o ma; o ka o mina ka o laben ka o sogo la lɔgɔ kan. O kɔ, o ka o ta jo tɔgɔ wele, min ye Baali ye, k'a daari, k'a ta sɔgɔma, fɔ ka taga tere se kunce; o ko: «Baali, an jaabi!» Nka kumakan ma men, jaabiri ma ke. O tun ka sarakabɔnan min lalaga, o ka dɔn ke ka o lamini.

²⁷ Tere sera kuncɛ minke, Iliya ka o lɔgɔbɔ. A ko: «Aw ye peren kosebe! I n'a fɔ ala lo, i b'a sɔrɔ ko a be miirira ko dɔ le ra, walama a be baara dɔ le ra, walama a tagara dugu ra; a be se ka ke fana ko a be sunɔgɔra le; aw ka kan k'a lakunu.» ²⁸ O ka ke kulebaw ci ye, ka ke o yere tigetige ye ni o ta muruw ni o ta tamanw ye, ka kapa ni o ta landa ye, fɔ ka jori bɔ o yere ra. ²⁹ Tere jengera dɔɔnin tuma min na, o ka cirayakuma caman fɔ, fɔ ka taga wulafesaraka bɔwagati se. Nka kumakan ma bɔ, jaabiri ma ke, mankan si ma bɔ.

³⁰ Iliya k'a fɔ jama be lajennin ye ko: «Aw ye gbara ne ra yan!» Mɔgɔw gbarara a ra. Matigi Ala ta sarakabɔnan min tun cenna, a ka o lalaga kokura. ³¹ A ka kabakuru tan ni fla ta, Yakuba ta durujaw ta gbaw be kelen kelen tɔgɔ ra, sabu Matigi Ala tun k'a fɔ ale Yakuba le ye ko: «I tɔgɔ bena la ko Izirayeli.» ³² A ka o kabakuruw ta ka sarakabɔnan dɔ lalaga Matigi Ala tɔgɔ ra. A ka dinga dɔ sɔgi ka sarakabɔnan lamini; ji litiri bisaba tun be se ka don o dinga kɔnɔ. ³³ A ka lɔgɔ lala sarakabɔnan kan, ka misitoran boso, k'a sogo la lɔgɔ kan. O kɔ, a k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw ye daga belebele naani fa ji ra, k'a bɔn saraka ni lɔgɔw kan.» O k'a ke ten. ³⁴ A ko: «Aw ye dɔ were bɔn a kan tuun!» O ka dɔ bɔn a kan tuun. A ko: «Aw ye dɔ bɔn a kan tuun, k'a ke fɔ sɔnaga saba.» O k'a ke ten, k'a se fɔ sɔnaga saba. ³⁵ Ji woyora sarakabɔnan fan be ra, fɔ ka dinga fa.

³⁶ Wulafesaraka bɔwagati sera minke, cira Iliya gbarara ka taga lɔ sarakabɔnan kɔrɔ, k'a fɔ ko: «Matigi Ala, Ibrahima ni Isiyaka ni Izirayeli ta Ala, a to nin mɔgɔw ye a lɔn bi ko ele le ye Ala ye Izirayeli jamana ra, ko ne le ye i ta baarden ye, ko ne ka nin kow be ke i tɔgɔ le ra fana. ³⁷ E, Matigi Ala, ne jaabi, ne jaabi Matigi Ala, janko nin mɔgɔw ye a lɔn ko ele Matigi Ala le ye Ala ye, ko ele b'a fe o ye sekɔ i ma ni o jusukun be ye.»

³⁸ Iliya ka o fɔ minke dɔrɔn, Matigi Ala ta tasuma jigira ka saraka jeni, ani lɔgɔw, ani kabakuruw, ani o yɔrɔ dugukolo be; ji min tun be dinga kɔnɔ, tasuma ka o be ja. ³⁹ Jama be ka o ye minke, o be ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma, ka to k'a fɔ ko: «Matigi Ala le ye Ala ye! Matigi Ala le ye Ala ye!» ⁴⁰ Iliya k'a fɔ o ye ko: «Aw ye Baali ta ciraw be mina, hali kelen kana bɔsi.» Mɔgɔw ka o mina. Iliya ko o ye jigi ni o ye Kison kɔda ra. O tagara o be kannatige yi.

Sanji benna

⁴¹ O kɔ, Iliya k'a fɔ Akabu ye ko: «Taga, i ye taga domuni ke, ka min, sabu nin ye sanjiba dɔ mankan le ye tan.» ⁴² Akabu tagara, ka taga domuni ke, ka min. Iliya yelenna Karimeli kuru kunna, ka taga biri dugu ma k'a na dogo a kinbiri fla ce. ⁴³ A k'a fɔ a ta baarden kanbelen ye ko: «Taga fleri ke kɔgɔji fan na.» Kanbelen tagara fleri ke, ka na a fɔ Iliya ye ko: «Foyi te yi!» Iliya k'a ci ten fɔ sɔnaga wolonfla. ⁴⁴ A sɔnaga wolonflan na, a ko: «Sankaba fitini dɔ be wurira kɔgɔji fan na. A bonya be i ko borotege.» Iliya k'a fɔ a ye ko: «Taga a fɔ Akabu ye ko a ye a ta sowotoro laben ka taga, janko sanji kana na a bari ka taga.» ⁴⁵ Sankabaw nana sankolo

yɔrɔ bɛɛ fin. Fɔrɔ wurira, sanjiba benna. Akabu yelenna a ta sowotoro kɔnɔ ka taga Zizireli. ⁴⁶ Matigi Ala ta sebagaya tora Iliya kan. A k'a yere cɛsiri, ka bori Akabu na fe ka taga se fɔ Zizireli dugu donda ra.

Iliya borira Yezabeli na

19 ¹ Iliya^q tun ka ko minw ke, ani a tun ka Baali* ta ciraw faga cogo min na, Akabu tagara o bɛɛ fɔ Yezabeli ye. ² Yezabeli ka cira bla ka taga a fɔ Iliya ye ko: «I ka min ke nin ciraw bɛɛ kelen kelen na, sini ni ne ma o jɔgɔn ke ele ra o wagati kelen na fiyewu, o tuma an ta batofenw ye tɔrɔ suguya bɛɛ la ne kan.»

³ Iliya siranna; a borira k'a yere kisi. A tagara se Beri Seba, Zuda mara ra minke, a k'a ta baarden to o yɔrɔ ra yi. ⁴ Ale yere ka kongokolon sira ta, ka tere kelen tagama ke, ka taga se yirisunnin dɔ kɔrɔ; a sigira o yirisunnin jukɔrɔ ka saya daari Ala fe; a ko: «E, Matigi Ala, tɔ si le te ne ra tuun. Ne nin mina, sabu ne man fisa ni ne bemaw ye.»

⁵ A ka o fɔ minke, a lara o yiri jukɔrɔ yi ka sunɔgɔ.

O yɔrɔnin bɛɛ ra, meleke dɔ nana maga a ra, k'a fɔ a ye ko: «Wuri ka domuni ke!» ⁶ A wurira ka fleri ke minke, a ka buru dɔ blanin ye a kunyanfan na, o be deri ka buru min jɔgɔn jeni kabakuru gbannin kan, ani jibara kelen. A ka o buru dɔ domu ka ji min, ka seko ka la tuun.

⁷ Matigi Ala ta meleke nana a sɔnaga flanan na, ka na maga a ra tuun, k'a fɔ a ye ko: «Wuri ka domuni ke, sabu sira ka jan.» ⁸ A wurira ka domuni ke, ka ji min. O domuni ka baraka don a ra minke, a wurira ka tere binaani ni su binaani ke tagama ra, ka taga se fɔ Ala ta kuru ma, min ye Horebu kuru ye. ⁹ A donna kuruwo dɔ kɔnɔ o yɔrɔ ra yi, ka si yi.

Matigi Ala k'a yere yira Iliya ra

Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma, k'a jininka ko: «Iliya, i be mun le kera yan?» ¹⁰ Iliya ko: «Ne ka siyen ta ni mɔgɔw ye ni ne baraka bɛɛ ye, Matigi Ala, Fangatigi tɔgɔ kosɔn. I tun ka jɛnɔgɔnya* min don ni Izirayelimɔgɔw ye, o ka o cɛn; o ka i ta sarakajenifenw* cici, ka i ta ciraw faga ni kerekemuru ye. Ne kelenpe le tora; sisan o b'a fe ka ne fana faga.»

¹¹ Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Bɔ, ka taga lɔ kuru kunna, Matigi Ala na kɔrɔ.»

Matigi Ala nana tɛme. Fɔrɔba barakaman dɔ wurira, fɔ a be kuruw perɛn, ka farakuruw cici Matigi Ala na kɔrɔ. Nka Matigi Ala tun te o fɔrɔba ra. Fɔrɔ tɛmenin kɔ, dugukolo yerɛyɛrɛra; nka Matigi Ala tun te o dugukoloyɛyɛrɛ ra. ¹² Dugukoloyɛyɛrɛ kɔ fe, tasuma dɔ nana; nka Matigi Ala tun te tasuma ra fana. Tasuma tɛmenin kɔ, mankan numannin fitini dɔ bɔra. ¹³ Iliya ka o mankan men minke, a k'a ta deregeba ke k'a na datugu, ka bɔ ka lɔ kuruwo donda ra.

Kumakan dɔ bɔra; a ko Iliya ma ko: «Iliya, i be mun le kera yan?» ¹⁴ Iliya ko: «Ne ka siyen ta ni mɔgɔw ye ni ne baraka bɛɛ ye, Matigi Ala, Fangatigi tɔgɔ kosɔn. I tun ka jɛnɔgɔnya min don ni Izirayelimɔgɔw ye, o ka o cɛn; o ka i ta sarakajenifenw cici, ka i ta ciraw faga ni kerekemuru ye. Ne kelenpe le tora; sisan o b'a fe ka ne fana faga.»

¹⁵ Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «I nana sira min fe, seko o sira kelen fe kongokolon kɔnɔ, ka taga fɔ Damasi. Ni i sera yi, i bena turu ke Hazaheli kun na, k'a ke Siri jamana masace ye. ¹⁶ O kɔ, i be taga turu ke Nimisi dence Yehu fana kun na, ka ale ke Izirayeli masace ye; i ye turu ke Safati dence Iliyasu^r fana kun na, min be bɔ Abeli Mehola, ka ale ke cira ye i nɔ ra. ¹⁷ Ni mɔgɔ o mɔgɔ borira ka bɔsi Hazaheli ta kerekemuru boro, Yehu bena o tigi faga; ni min o min borira ka bɔsi Yehu ta kerekemuru boro, Iliyasu bena o tigi faga. ¹⁸ Nka, ne bena mɔgɔ waga wolonfla (7 000) kisi Izirayeli jamana ra, o mɔgɔ minw ma o kinbiri gban Baali* ta jow kɔrɔ ka o bato, ani o minw ma o jow kanu fɔ ka o jow da sɔnsɔn.»

Iliya ka Iliyasu wele

¹⁹ Iliya bɔra o yɔrɔ ra, ka taga Safati dence Iliyasu kɔ. O y'a sɔrɔ Iliyasu tun be sene kera; misidaba tan ni fla le tun b'a fe, misi fla fla be a bɛɛ kelen kelen na. Ale yere tun be sene kera ni a tan ni flanan ye. Iliya tɛmetɔ a kere fe, a ka a ta deregeba firi a kan^s. ²⁰ Iliyasu k'a ta misiw to yi, ka bori Iliya kɔ, ka taga a fɔ a ye ko: «A to ne ye taga sara ne face ni ne bamuso ra; o kɔ, ne bena tugu i kɔ.» Iliya k'a jaabi ko: «Taga, i ye na! Ne ka min ke i ra, i ye na o kosɔn.» ²¹ Iliyasu bɔra Iliya kɔrɔ, ka taga. A ka senekemisi fla faga ka o ke saraka ye. A ka senekedaba yiriw ke ka o misiw sogo jeni, k'a di a ta mɔgɔw ma, o k'a domu. O kɔ, a wurira ka tugu Iliya kɔ, ka ke a ta baarden ye.

Beni Hadadi ni Akabu ta kere fɔlɔ

20 ¹ Siri masace Beni Hadadi k'a ta kerekejama bɛɛ lajen. Masace bisaba ni fla were tun farara a kan, ani o ta sow ni o ta sowotorow. A tagara Samari dugu lamini, ko a be ben dugu kan. ² A nana ciradenw ci

^q19.1 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

^r19.16 Iliyasu: Dɔw b'a fɔ a ma ko Elize.

^s19.19 Iliya k'a ta deregeba firi Iliyasu kan, o kɔrɔ ye ko a b'a fe Iliyasu ye tugu ale kɔ, ka ke Ala ta cira dɔ ye fana.

ka taga dugu kɔnɔ, Izirayeli masace Akabu fe, ³ ko o ye taga a fɔ masace ye, ko Beni Hadadi ko: «I ta wari ni i ta sanin bɛɛ ye ne ta le ye; i ta musow ni i ta denw bɛɛ ra numanmanw fana ye ne ta le ye.» ⁴ Izirayeli masace k'a jaabi ko: «Ne matigice masace, i ka min fɔ, o lo; ne ni ne borofen bɛɛ ye i ta le ye.»

⁵ Beni Hadadi k'a ta ciradenw ci tuun, ka taga a fɔ Akabu ye ko Beni Hadadi ko: «Ne ka cira bla k'a fɔ i ye ka ban ko i ye i ta wari ni i ta sanin ni i ta musow ni i ta denw di ne ma. ⁶ Nka sini, nin wagati jɔɔn na, ne bena ne ta jamana jamɔɔw ci ka taga i fe yi; o bena taga i ta so yɔɔw bɛɛ fle, ani i ta jamana jamɔɔw ta sow bɛɛ; fen o fen ye fen nafaman ye aw fe, o bena o bɛɛ ta ka na ni a ye.»

⁷ Izirayeli masace k'a ta jamana cɛkɔɔbaw bɛɛ wele k'a fɔ o ye ko: «Aw yere ja b'a ra ko nin ce kɔni be kojugu le pinina an fe; sabu a tun ka cira bla ko ne ye ne ta musow ni ne ta denw ni ne ta wari ni ne ta sanin di ale ma. Ne ma ban o ma.»

⁸ Cɛkɔɔbaw ni mɔɔ tɔw bɛɛ ka masace jaabi ko: «I kana a lamɛn; i kana sɔn o kuma ma.»

⁹ Akabu k'a fɔ Beni Hadadi ta ciradenw ye ko: «Aw ye taga a fɔ ne matigice masace ye ko a tuun k'a ta ciradenw bla ka na min fɔ ne ye a sijaga fɔlɔ ra, ko ne be sɔn o bɛɛ ma; ko nka a ka min fɔ sisan kɔni, ne tɛna se ka sɔn o ma.» Ciradenw tagara o kuma fɔ Beni Hadadi ye.

¹⁰ Beni Hadadi ka cira dɔ were ci ka taga a fɔ Akabu ye ko: «Kerekeden minw bɛɛ be ne kɔ, ni Samari dugu cinin buguri sera ka olugu bɛɛ borotege fa kɔni, o tuma ne ta batofenw ye tɔɔɔ suguya bɛɛ la ne kan.» ¹¹ Izirayeli masace fana ka Beni Hadadi jaabi ko: «Aw ye taga a fɔ Beni Hadadi ye ko: «Mɔɔ min be kerekeminan donna a yere ra, o man kan waso fɔlɔ; min be a bɔra k'a bla, o le be se ka waso.» »

¹² Wagati min o kuma sera Beni Hadadi ma, o y'a sɔɔ ale ni a ta masace jɔɔn tun be dɔɔ minna o ta fanibonw kɔnɔ. A k'a fɔ a ta kerekɛɛw ye ko: «Aw ye wuri!» O wurira ka lɔ ka o ja sin Samari dugu ma.

¹³ O wagati ra, Ala ta cira dɔ nana Izirayeli masace Akabu fe, ka na a fɔ a ye ko: «Matigi Ala ko: «I ka nin kerekɛjamaba min ye tan, ne bena o bɛɛ don i boro bi; ni o kera, i bena a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.» »

¹⁴ Akabu ko: «O bena ke jɔntigi le sababu ra sa?» Cira ko: «Matigi Ala ko: «O bena ke jamana kuntigiw ta baaraden kanbelenw le sababu ra.» » Akabu ko: «Jɔn le bena kɔn ka kere damina?» Cira ko: «Ele lo!»

¹⁵ Akabu ka jamana kuntigiw ta baaraden kanbelenw bɛɛ jate; o kera ce keme fla ni ce bisaba ni fla (232). O kɔ, a ka Izirayeli ta kerekɛɛw bɛɛ jate; olugu kera ce waga wolonfla (7 000).

¹⁶ O bɔra ka taga kere ra teregban fe. O y'a sɔɔ Beni Hadadi ni a ta masace bisaba ni fla tun be o ta fanibonw kɔnɔ, o be dɔɔ minna fɔ ka janamini.

¹⁷ Izirayeli kuntigiw ta baaraden kanbelenw le kɔnna ka bɔ. Beni Hadadi ka mɔɔ dɔw ci ka taga a fle min be yi. Olugu sekɔra ka na a fɔ a ye ko: «Mɔɔ dɔw be bɔra Samari dugu kɔnɔ ka na.» ¹⁸ Beni Hadadi ko: «Ni o be hera le pinina o, aw ye o janaman mina ka na ni o ye; ni o fana be nana kere le ra o, aw ye o janaman mina ka na ni o ye.» ¹⁹ Jamana kuntigiw ta baaraden kanbelenw bɔra dugu kɔnɔ; Izirayeli ta kerekɛjama gbanna o kɔ. ²⁰ O bɛɛ kelen kelen benna Sirikace kelen kelen kan ka o faga. A kera ten minke, Sirikaw borira; Izirayelimɔɔw ka ke o gben ye. Siri masace Beni Hadadi yelenna so dɔ kan ka bori ni sotigi dɔw ye ka bɔsi.

²¹ Izirayeli masace ka Sirikaw kere; a ka o ta sow faga, ka sowotorow cɛn, ka cɛnriba lase Sirikaw ma.

Beni Hadadi ni Akabu ta kere flanan

²² Ala ta cira nana Izirayeli masace fe tuun, ka na a fɔ a ye ko: «Baraka don i yere ra, ka i ja gbeleya, k'a fle i ka kan ka min ke; sabu san were jɔɔntumasi, Siri masace bena na i kere tuun.»

²³ O wagati ra, Siri masace ta jamana jamɔɔw k'a fɔ a ye ko: «Izirayelimɔɔw ta alaw be kuruyɔɔw le ra; o le kosɔn o sera an na. An ye taga o kere kenegbe ra; sigiya t'a ra, an bena se o ra.» ²⁴ O k'a fɔ o ta masace ye tuun ko: «I ka kan ka min ke, o ye nin ye: I ka kan ka masacew bɛɛ bɔ kuntigiya ra, ka kuntigi werɛw bla o nɔ ra. ²⁵ I ta kerekɛjama min halakira, i ka kan ka o kerekɛjama jɔɔn hakeya le laben, so hakeya min fagara, ka o jɔɔn jini, sowotoro hakeya min fana cenna, ka o jɔɔn jini. O kɔ, an be taga Izirayelimɔɔw kere kenegbe ra. Ni o kera, sigiya t'a ra, an bena se o ra.» Masace sɔnna o ta ma. O ka min fɔ, a k'a ke ten.

²⁶ O sanyelema ra, o wagati kelen na, Beni Hadadi ka Sirikaw jate tuun; o kɔ, o tagara Afeki dugu fan na, ko a be taga Izirayelimɔɔw kere. ²⁷ Akabu fana ka Izirayelimɔɔw jate, ka domunifenw di o ma. O kɔ, o tagara Sirikaw kunben. Izirayelimɔɔw tagara lɔ o ja fe. Izirayelimɔɔw tun be fitini, i ko bakuru fitini fla, k'a sɔɔ Sirikaw tun ka jamana yɔɔ bɛɛ fa.

²⁸ Ala ta cira nana Izirayeli masace fe tuun, ka na a fɔ a ye ko: «Matigi Ala ko: «Sirikaw k'a fɔ minke ko Matigi Ala be kuruyɔɔw le ra, ko a te kenegbe ra, o kosɔn ne bena nin kerekɛjamaba bɛɛ don i boro; ni o kera, aw bena a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.» »

²⁹ Kerekɛjama fla tagara lɔ ka o ja sin jɔɔn ma fɔ tere wolonfla. A tere wolonflanan, o ka kere damina. Izirayelimɔɔw ka Sirika sennaman ce waga keme (100 000) faga o tere kelen na. ³⁰ Tɔw borira ka taga Afeki dugu kɔnɔ. Nka dugu laminikogo benna Sirika ce waga mukan ni wolonfla (27 000) kan o yɔɔ ra, ka olugu faga.

Akabu ni Siri masace ka jenɔɔɔɔɔɔɔɔ don

Beni Hadadi borira ka taga dugu kɔɔɔ, ka taga dogo fɔ bon dɔ kɔɔɔɔɔɔɔɔ ra yi. ³¹ A ta jamana ɔamɔɔɔw k'a fɔ a ye ko: «A flɛ, an k'a men ko Izirayeli masacew ye mɔɔɔɔɔɔɔɔ le ye. A to an ye bɔɔɔw don an yere ra, ka juruw melege an kun na, ka bɔ ka taga kuma Izirayeli masace fe. A be se ka ke ko a bena sɔn ka i to yi.» ³² O ka bɔɔɔw don o yere ra, ka juruw melege o kun na, ka taga Izirayeli masace fe, ka taga a fɔ a ye ko: «I ta jɔnce Beni Hadadi ko i ye sabari ka ale to yi.» Akabu ko: «A ma sa wa? Ayiwa, ne balemace lo.» ³³ O mɔɔɔw ka o kuma ye kumadiman ye; Akabu ka min fɔ, o lara o ra. O ko: «Can lo, Beni Hadadi ye i balemace le ye.» Akabu ko: «Aw ye taga a yɔɔɔɔɔɔɔɔ ka na ni a ye yan!» Beni Hadadi bɔra a dogoyɔɔɔ ra, ka na Akabu fe. Akabu k'a don a ta sowotoro kɔɔɔ. ³⁴ Beni Hadadi k'a fɔ Akabu ye ko: «Ne face tun ka dugu minw mina i face ra, ne bena o be seko i ma. I be se ka fiyeerekeyɔɔɔ dɔw lɔ Damasi dugu kɔɔɔ fana, i n'a fɔ ne face tun ka dɔw lɔ Samari dugu kɔɔɔ cogo min na.»

Akabu ko: «Ayiwa, ne fana bena jenɔɔɔɔɔɔɔ don ni i ye, ka i labla i ye taga.» Akabu ka jenɔɔɔɔɔɔɔ don ni a ye k'a bla ka taga.

Ala ta cira ka Akabu jaraki

³⁵ Lon dɔ, ciraw ta jenkuu karamɔɔɔɔɔɔɔ dɔ k'a fɔ a karamɔɔɔɔɔɔɔɔɔ dɔ ye ko: «Matigi Ala ko i ye ne sɔɔɔ ni kerekemuru ye!» Nka a tɔɔɔɔɔɔɔɔ ma sɔn. ³⁶ A ko a tɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ma ko: «I n'a fɔ i banna Matigi Ala ta kuma ma, ni i nana bɔ ne kɔɔɔ yan, ka taga dɔɔɔɔ, jara dɔ bena taga ben i kan ka i faga.» A tɔɔɔɔɔɔɔɔɔ nana bɔ a kɔɔɔ ka taga minke dɔɔɔɔ, jara dɔ tagara ben ni a ye, k'a faga.

³⁷ O cira karamɔɔɔɔɔɔɔ tagara a tɔɔɔɔɔɔɔ dɔ were fe, ka taga a fɔ o ye ko: «Sabari, i ye ne sɔɔɔ ni kerekemuru ye.» O ce k'a sɔɔɔ ni kerekemuru ye fɔ k'a mandimi.

³⁸ Cira karamɔɔɔɔɔɔɔ ka fani dɔ melege a ɔa ra, k'a yere ke i ko mɔɔɔ suguya were, ka bɔ ka taga lɔ masace Akabu ɔa sirada ra, k'a temetɔ makɔɔɔ. ³⁹ Masace nana ke teme ye minke, cira k'a kan kɔɔɔta k'a wele, k'a fɔ a ye ko: «I ta jɔnce tun be kerekɔɔɔ le ra. Ka an to kere ra, ce dɔ bɔra kerekedenw ce ra, ka na ni mɔɔɔ minanin dɔ ye ne fe, k'a fɔ ne ye ko: «Nin ce kɔɔɔsi; ni i k'a to a bɔsira, ele le bena faga a nɔ ra, walama i bena warigbe waga saba di.» ⁴⁰ Nka ka ne to munumunu na yɔɔɔw ɔa fe, ce tununa.» Masace k'a jaabi ko: «Ele yere ka i ta kiti tige ka ban ke.»

⁴¹ Nka o yɔɔɔɔɔɔɔ be, cira ka fani bɔ a ɔada ra. Masace sinna k'a lon ko cira karamɔɔɔɔɔɔɔ dɔ lo. ⁴² A k'a fɔ masace ye ko: «Matigi Ala ko: «Ne tun ka mɔɔɔ min haramuya, ko a ka kan ka halaki, ele ka o bla ka taga. Ayiwa, sisan ele le bena faga ale nɔ ra, ka i ta jamana mɔɔɔw faga ale ta jamana mɔɔɔw nɔ ra.» »

⁴³ Masace ka o kuma men minke, a jusu kasininba ni a ɔanasisininba tagara a ta so, Samari.

Nabɔti fagako

21 ¹ Ayiwa, o kow kɔ fe, min kera tuun o ye nin ye. Ce dɔ tun be Zizireli dugu kɔɔɔ, a tɔɔɔ ye ko Nabɔti. Rezenforo dɔ tun b'a fe Zizireli; o foro tun be Samari masace Akabu ta masaso kere fe. ² Lon dɔ, Akabu ko Nabɔti ma ko: «I ta rezenforo di ne ma, ne b'a ke nankɔ ye, sabu a be ne ta so kere fe. Ne bena rezenforo were di i ma a nɔ ra, min ka ɔi ni nin ye; walama ni o ma i diya, ne be se k'a sɔɔɔɔ di i ma.» ³ Nabɔti ka Akabu jaabi ko: «Ne bemaw ka yɔɔɔ min di ne ma cen ye, Matigi Ala ye ne kisi ne ye o di ele ma.» ⁴ Akabu jusu kasininba ni a ɔanasisininba tagara a ta so, Zizirelikace Nabɔti ta kuma kosɔn, ko sabu Nabɔti k'a fɔ ko: «Ne bemaw ka cen min di ne ma, ne te se ka o di ele ma.» A tagara la a ta lanan kan, k'a ɔasin kogo ma, ka ban domuni ma. ⁵ A muso Yezabeli nana a kɔɔɔ ka na a fɔ a ye ko: «Mun kosɔn i jusu kasinin be tan, fɔ ka ban domuni be ma?» ⁶ A k'a muso jaabi ko: «Ne kumana Zizirelikace Nabɔti fe, ko a ye a ta rezenforo fiyeere ne ma, ko walama ni o m'a diya, ne be rezenforo were di a ma a nɔ ra. A ko, ko a te a ta rezenforo di ne ma.» ⁷ A muso Yezabeli k'a fɔ a ye ko: «O tuma ele le te Izirayeli masace ye wa? Wuri ka domuni ke, ka i ninsɔndiya. Ne bena Zizirelikace Nabɔti ta rezenforo di i ma.»

⁸ Yezabeli ka sebe dɔw ke ni Akabu tɔɔɔ ye, ka Akabu tɔɔɔ tagamasiyen sigi o kan. Nabɔti tun siginin be dugu min na, a ka o sebew ci o dugu cekɔɔɔɔɔɔɔ ni a ɔamɔɔɔw ma. ⁹ A k'a fɔ o sebew kɔɔɔ ko: «Aw ye lon dɔ sigi k'a fɔ yɔɔɔ be, ko mɔɔɔ be ye sun don o lon na. O kɔ, aw ye Nabɔti sigi jama be ɔa fe, ¹⁰ ka mɔɔɔ sɔnkolon fla sigi a ɔa fe; olugu ye a jaraki jama ɔa na k'a fɔ a ma ko: «I ka Ala tɔɔɔ cen, ka masace fana tɔɔɔ cen.» Ni o kera, o ye taga ni a ye dugu kɔ fe, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga.»

¹¹ Nabɔti ta dugumɔɔɔw ni a cekɔɔɔɔɔɔɔ ni a dugu ɔamɔɔɔ minw be tun be ni a ye dugu kɔɔɔ yi, olugu fana k'a ke i ko Yezabeli tun k'a fɔ o ye cogo min na; a tun ka kuma minw fɔ sebew kɔɔɔ k'a ci o ma, o k'a ke ten. ¹² O ka lon dɔ sigi k'a fɔ yɔɔɔ be ko mɔɔɔ be ye sun don o lon na. O ka Nabɔti sigi jama be ɔa fe; ¹³ Ce sɔnkolon fla nana sigi Nabɔti ɔa fe, ka a jaraki jama ɔa fe, k'a fɔ ko: «Nabɔti ka Ala tɔɔɔ cen, ka masace fana tɔɔɔ cen.» A kera ten, o tagara ni a ye dugu kɔ fe, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga. ¹⁴ O kɔ, o ka cira bla ka taga a fɔ Yezabeli ye ko: «An ka Nabɔti bon ni kabakuru ye; a sara!»

¹⁵ Yezabeli k'a men minke ko o ka Nabɔti bon ni kabakuru ye, ko a sara, a ko Akabu ma ko: «Wuri i ye taga Zizirelikace Nabɔti ta rezenforo ta, a tun banna ko a te min fiyeere i ma, sabu Nabɔti te nin na tuun; a sara.»

¹⁶ Akabu k'a men minke ko Naboti sara, a wurira ka taga Zizirelikace Naboti ta rezenforo ra, ka taga o foro ta k'a ke a ta ye.

Iliya ka Yezabeli ni Akabu jaraki

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase Tisibekace Iliya^t ma, k'a fɔ a ye ko: ¹⁸ «Wuri, i ye taga Izirayeli masace Akabu fe, Samari. A ye nin ye Naboti ta rezenforo kɔɔ; a tagara o foro ta k'a ke a ta ye. ¹⁹ I ye a fɔ a ye ko Matigi Ala ko: «Ele be mɔgɔ faga ka sɔɔ ka na o tigi borofen ta ke!» I ye a fɔ a ye ko Matigi Ala ko: «Wuruw ka Naboti jori nemu yɔɔ min na cɔ, o bena ele yere fana jori nemu o yɔɔ kelen le ra.» »

²⁰ Akabu ka Iliya ye minke, Akabu ko: «E, ne jugu, i nana ne kɔ yan tuun ke!» Iliya k'a jaabi ko: «Ne nana i kɔ, sabu ele ka i yere fiyeere le, ka kojugu ke Matigi Ala na kɔɔ. ²¹ Matigi Ala ko: «A fe, ne bena kojuguba lase i ma, ka i ni i ta durujaw bee halaki ka bɔ yi pewu. Ce o ce ye Akabu ta mɔgɔ ye, jɔn fara hɔɔn kan, ne bena o bee faran ka bɔ Izirayelimɔgɔw ta jen ra. ²² Ne bena i ta so ke i ko Nebati dence Yerobohamu ta so, ani i ko Ahiya dence Bahesa ta so, sabu i ka ne jusu wuri, ka Izirayelimɔgɔw bla jurumun na.» ²³ Matigi Ala ka Yezabeli fana ta ko fɔ, ko: «Wuruw bena Yezabeli domu Zizireli dugu kogo kɔɔ.» ²⁴ Ni Akabu ta somɔgɔ min o min ka sa dugu kɔɔ, wuruw le bena o su domu; ni min o min ka sa kongo ra, kɔɔw bena o su domu.»

²⁵ Ayiwa, masace si m'a yere fiyeere, k'a yere bla kojugu ra Matigi Ala na kɔɔ i ko Akabu, ani a muso Yezabeli min tun be to k'a kɔɔɔsu. ²⁶ A ka ko haramuninw dɔɔn le ke, k'a yere bla josɔn na, k'a ke i n'a fɔ Amɔrikaw, Matigi Ala tun ka o minw gben, ka o ta jamana di Izirayelimɔgɔw ma.

Akabu k'a yere majigi Matigi Ala na kɔɔ

²⁷ Akabu ka Iliya ta kuma men minke, a nimisara, fɔ k'a ta faniw mina ka o faran. A ka bɔɔfani don a yere ra, ka sun don. A tun be si ni o bɔɔfani le ye a kan na; a tagamacogo bee tun sumayara. ²⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Tisibekace Iliya ma, k'a fɔ a ye ko: ²⁹ «Akabu k'a yere majigi cogo min na, i ka o ye ke! I n'a fɔ a k'a yere majigi ne na kɔɔ, ne tena kojugu lase a ta somɔgɔw ma k'a yere to si ra. Ne bena a ke a dence ta masaya wagati le ra.»

Akabu ko a be taga Ramoti dugu kama

(Kibaroyaw flanan 18.1–3)

22 ¹ San saba kera, kere ma don Sirikaw ni Izirayelimɔgɔw ce. ² Nka a san sabanan na, Zuda masace Yosafati tagara Izirayeli masace fe. ³ O y'a sɔɔ Izirayeli masace tun k'a fɔ a ta jamana pamɔgɔw ye ko: «Yala aw m'a lon ko Ramoti dugu min be Galadi mara ra, ko o ye an ta le ye wa? O bee n'a ta, an te foyi kera janko k'a mina Siri masace ra?» ⁴ A k'a fɔ Yosafati ye o le ra ko: «Yala i bena sɔn ka taga ni ne ye kere ra Ramoti dugu kama Galadi mara ra wa?» Yosafati ka Izirayeli masace jaabi ko: «Ne ni ele bee ye mɔgɔ kelen le ye, ne ta mɔgɔw ni i ta mɔgɔw bee ye kelen ye, ne ta sow fana ye i ta le ye.» ⁵ Nka Yosafati ko Izirayeli masace ma ko: «Sabari, i ye Matigi Ala jininka fɔlɔ.»

Mise ni Izirayeli ta cira tɔw ma ben kelen ma

(Kibaroyaw flanan 18.4–11)

⁶ Izirayeli masace ka ciraw lajen; o tun be ce keme naani bɔ. A ka o jininka ko: «Yala ne ka kan ka taga Ramoti dugu kere Galadi mara ra wa, walama ne ka kan k'a to yi?» Ciraw ko: «Masace, taga! Matigi bena dugu don i boro.» ⁷ Nka Yosafati belen ko: «Yala Matigi Ala ta cira were si te yan tuun, an be se ka Matigi Ala jininka min sababu ra wa?» ⁸ Izirayeli masace ka Yosafati jaabi ko: «Ce kelen dɔɔn le be yi, an be se ka Matigi Ala jininka min sababu ra. Nka a ko man di ne ye fiyewu, sabu a te ciraya ke ka kojuman si le fɔ ne ta ko ra ka ye, ni kojugu dɔɔn te; Imila dence Mise lo.»

Yosafati ko: «Masace, i kana o fɔ!» ⁹ Izirayeli masace k'a ta masaso pamɔgɔw dɔ wele k'a fɔ o ye ko: «Taga a fɔ Imila dence Mise ye ko a ye na yan sisan sisan.»

¹⁰ O y'a sɔɔ Izirayeli masace ni Zuda masace Yosafati tun ka o ta masacefaniw don; o bee tun siginin be o ta masasiginan kan kene ma, Samari dugu donda ra. Ciraw bee tun be cirayakumaw fra o na kɔɔ. ¹¹ Kenaana dence Sedesiyasi, ale tun ka sogogban negeraman dɔw lalaga; a ko masace ma ko: «Matigi Ala ko: «I bena taga Sirikaw tu ni nin ye, fɔ ka taga o bee halaki pewu.» » ¹² Cira tɔw bee tun be o kelen le fra masace ye fana, ko: «Taga Ramoti, Galadi mara ra! I bena se sɔɔ o kan. Matigi Ala bena dugu don masace boro.»

Mise ta ciraya

(Kibaroyaw flanan 18.12–27)

¹³ Ayiwa, ciraden min tun tagara Mise wele, ale k'a fɔ Mise ye ko: «A fe, ciraw bee benna, ka o kan ke kelen ye ka kumajuman le fɔ masace ye. A to i ta kuma ni o ta ye ke kelen ye de! Kumajuman fɔ a ye!» ¹⁴ Mise ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman tɔgɔ ra, ko ni Matigi Ala nana kuma min yira ne ra, ne bena o le fɔ.»

^t21.17 Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

¹⁵ O tagara se masace kɔrɔ minke, masace ko: «Mise, yala an ka kan ka taga Ramɔti dugu kere Galadi mara ra wa, walama an ka kan k'a to yi?» Mise ko: «Ele ye taga faasi masace! I bena se sɔrɔ; Matigi Ala bena o don i boro.» ¹⁶ Nka masace ko: «Ne m'a fɔ i ye ka ban sɔnaga caman ko i ye kari, ko ni i be kuma ne fe Matigi Ala tɔgɔ ra, ko i ye can dɔrɔn le fɔ ne ye wa?» ¹⁷ Mise ko o le ra, ko:

«Ne ka Izirayelimɔgɔw ye,
o janjannin be kuruw kan,
i ko saga minw tora o yere ma,
ni gbenbaga ma sɔrɔ o ra.
O kosɔn Matigi Ala ko:
«Kuntigi te nin mɔgɔw fe!
O bee ye taga o ta so nasuma ra.» »

¹⁸ Izirayeli masace k'a fɔ Yosafati ye ko: «Ne m'a fɔ i ye wa? A te ciraya ke ka kojuman si le fɔ ne ta ko ra, ni kojugu dama te!»

¹⁹ Mise ko tuun ko: «Ayiwa, Matigi Ala ta kuma lamem. Ne ka Matigi Ala siginin ye a ta masasiganan kan; sankolo danfenw bee tun lonin be a kɔrɔ, dɔw be a kininboroyanfan fe, dɔw be a numanboroyanfan fe.

²⁰ Matigi Ala k'a fɔ ko: «Jɔn le bena taga Akabu lafiri, k'a to a ye taga Ramɔti dugu kere, Galadi mara ra, janko a ye sa o kere ra yi?» Danfenw bee ka o ta fɔ. ²¹ Ka o to o ra, nin dɔ bɔra ka na lo Matigi Ala na fe, k'a fɔ ko: «Ne bena a lafiri!» Matigi Ala k'a jininka, ko: «Cogo di?» ²² A ko: «Ne bena bɔ, ka taga faninyakumaw le don a ta ciraw bee da ra.» Matigi Ala ko: «Sigiya t'a ra, ele kɔni bena se k'a lafiri; bɔ i ye taga a ke ten.» »

²³ Mise ko tuun ko: «Ayiwa, a kera o cogo le ra; Matigi Ala ka nin dɔ le don i ta ciraw bee kɔnɔ yan, min b'a to o daw be faninya le fɔ; sabu Matigi Ala ka kojuguba le latige ele kama.»

²⁴ Kenaana dence Sedesiyasi wurira o le ra, ka Mise fata, k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala Nin bɔra ne ra cogo di ka taga kuma ele fe?» ²⁵ Mise k'a jaabi ko: «Lon min na i bena bori ka taga dogo fɔ i ta bon kɔnɔnɔyɔrɔ ra, o lon le ra i bena o lon.»

²⁶ Izirayeli masace ko a ta baarden dɔ ma ko: «Mise mina ka taga ni a ye dugutigi Amɔn ni ne dence Yohasi fe. ²⁷ A fɔ o ye ko masace ko: «Aw ye ce nin bla kaso ra; aw ye to ka domuni dɔnɔn ni ji dɔnɔn dɔrɔn le di a ma, fɔ ka taga ne kɔsegi ka na hera ra.» » ²⁸ Mise ko: «Ni ele kɔni kɔsegira ka na hera ra, o tuma Matigi Ala le ma a ta kuma don ne da ra.» Mise ko fana, ko: «Aw tɔw bee ye nin kuma lamem de!»

Akabu sacogoya

(Kibaroyaw flanan 18.28–34)

²⁹ Izirayeli masace ni Zuda masace Yosafati wurira ka taga Ramɔti dugu kama, Galadi mara ra. ³⁰ Izirayeli masace k'a fɔ Yosafati ye ko ale bena fani gbansan dɔw don k'a yere ye lema ka taga kerekeyɔrɔ ra; ko nka Yosafati ye a ta masacefaniw don a yere ra. O ra, Izirayeli masace ka fani gbansan dɔw don a yere ra, o ka taga kere ra. ³¹ O y'a sɔrɔ Siri masace tun k'a fɔ a ta sowotoro kuntigi bisaba ni fla ye, ko o kana ben mɔgɔ fitini kan, o kana ben mɔgɔba kan, nka o ye ben Izirayeli masace dɔrɔn le kan.

³² Sowotoro kuntigiw nana Yosafati ye minke, o ko: «Sigiya t'a ra, Izirayeli masace lo.» O tagara a ko ko o be taga ben a kan. Nka Yosafati kulera ka mɔgɔw wele. ³³ Sowotoro kuntigiw k'a ye ko Izirayeli masace te minke, o bɔra a ko.

³⁴ Dɔ nana biɔe dɔ bon a yere kun fe ni a ta kalan ye; o biɔe tagara ben Izirayeli masace ma, k'a sɔgɔ a ta negederege fan fla tuguda ra. Masace k'a fɔ a ta sowotoro boribaga ye ko: «Ne mandimina; sow na ye lema, i ye bɔ ni ne ye kerekeyɔrɔ ra.»

³⁵ O lon na, kɔni, kere gbanna kosebe. O ka Izirayeli masace mina k'a lo a ta sowotoro kɔnɔ, k'a nasin Sirikaw ma. Nka wulada fe a sara. A tun mandimina yɔrɔ min na, jori tun bɔra yi ka bɔn a ta sowotoro kɔnɔ. ³⁶ Terebenda wagati ra, perenkan dɔ bɔra kerekefogo ra ko: «Bee ye taga a ta dugu ra, bee ye taga a ta jamana ra.»

³⁷ Izirayeli masace sara o cogo le ra. O k'a ta ka taga ni a ye Samari, ka taga a su don yi.

³⁸ O nana taga a ta sowotoro ko Samari ko dɔ ra minke, wuruw tagara ke a jori nemu ye; jatɔmusow fana tun be kora o ji ra; o kow kera ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye.

³⁹ Akabu ta kewale tɔw bee, a ka ko minw bee ke, a ka bon min lo ni samɔnin ye, ani a ka dugu minw bee lo, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ. ⁴⁰ O ko, Akabu sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Ahaziya sigira masaya ra a nɔ ra.

Zuda masace Yosafati ta wagati

(Kibaroyaw flanan 20.31–21.2)

⁴¹ Asa dence Yosafati sigira masaya ra Zuda mara kunna, Izirayeli masace Akabu ta masaya san naaninan le ra. ⁴² Yosafati sigira masaya ra k'a si to san bisaba ni looru; a ka san mugan ni looru le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso tɔgɔ tun ye ko Azuba; Sili denmuso le tun ye ale ye. ⁴³ A k'a face Asa ta sira le ta fen bee ra; a ma jenge ka bɔ o sira kan. Ko minw terennin be Matigi Ala na kɔrɔ, a ka o le ke. ⁴⁴ O

bɛɛ n'a ta, sɔnnikeyɔɔ minw tun bɛ kongoriw kan, olugu tora yi. Mɔgɔw belɛn tun bɛ sarakaw fagara, ka wusunɛn sarakaw bɔ o sɔnnikeyɔɔw ra, kongoriw kunna. ⁴⁵ Hera tun bɛ Yosafati ni Izirayeli masace ce.

⁴⁶ Ayiwa, Yosafati ta kewale tɔw, ani a ka cefariya min ke kere ra, o kow bɛɛ sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kɔnɔ. ⁴⁷ Mɔgɔ minw tun bɛ jatɔya ke josɔnyɔɔw ra, olugu tɔ min tun tora kabini a face Asa ta wagati ra, a ka olugu tɔ bɛɛ labɔ jamana kɔnɔ.

⁴⁸ Masace tun tɛ Edɔmu jamana kunna. Masace Yosafati tun k'a ta jamana jamɔgɔ dɔ le sigi o jamana kunna.

⁴⁹ Yosafati tun ka jirakurunba dɔw lalaga, janko olugu ye taga sanin jini Ofiri mara ra. Nka o tagama ma bɔ, sabu o kurunw tagara cen Esiyɔn Geberɛ dugu yɔɔ ra.

⁵⁰ O wagati ra, Akabu dence Ahaziya k'a fɔ Yosafati ye ko: «A to ne ta baaradenw ni i ta baaradenw ye jen ka kurun baara ke jɔgɔn fɛ.» Nka Yosafati ma sɔn.

⁵¹ O bɛɛ kɔ, Yosafati sara, ka taga fara a bɛmaw kan. O k'a su don a bɛmacew suw kere fɛ, a face Dawuda ta masabonba kɔnɔ. A dence Yoramɔ sigira masaya ra a nɔ ra.

Izirayeli masace Ahaziya ta masaya wagati

⁵² Akabu dence Ahaziya sigira masaya ra Izirayeli mara kunna Samari, Zuda masace Yosafati ta masaya san tan ni wolonflanan na. A ka san fla le ke masaya ra Izirayeli mara kunna. ⁵³ A ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔɔ. A k'a face ni a bamuso ta sira le tagama, ani Nebati dence Yerobohamu ta sira, ale min tun ka Izirayelimɔgɔw bla jurumun na. ⁵⁴ Jo min ye Baali* ye, a tun bɛ a kinbiri gban o kɔɔ, k'a sɔn. A ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri, k'a ke i n'a fɔ a face tun k'a ke cogo min na.